



ΕΛΛΗΝΙΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΤΟΥ
ΕΘΝΙΚΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΩ
ΤΩΝ
ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

1934



ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ "ΕΛΛΗΝΙΣ"

"HÉLLÉNIS,"

Revue mensuelle du Conseil National des femmes Héliennes

ΟΡΟΙ ΕΓΓΡΑΦΗΣ

Συνδρομή έτησια Δραχ. 100	Τιμή έκαστου τεύχους
Έξάμηνος " 60	
Έξωτερικοῦ σελίνια 7	ἀπλοῦ Δραχ. 10
Έξάμηνος " 4	διπλοῦ " 15

Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται ἀπὸ τὴν 1ην ἐκάστου μηνὸς καὶ εἶναι προπληρωτέαι.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ :

Πῶς πρέπει νὰ μᾶς βρῇ ὁ καινούργιος χρόνος, ὑπὸ Ε. Ρ.—Ἡ διεθνὴς εἰρήνη, ὑπὸ Ε. Σιφνέου.—Ἡ Ἐκλογιμότης, ὑπὸ Χ.—Γιὰ τὴν ἐγγραφή τῶν γυναικῶν στοὺς ἐκλογικοὺς καταλόγους.—Νὰ λείψουν οἱ περιττοί; ὑπὸ Εἰρ. Λασκαρίδου.—Ἡ Ἑλληνικὴ Κεραμικὴ Τέχνη, ὑπὸ Ἀγγ. Χατζημιχάλη.—Ὁ Σπῆλιος τοῦ Σκονιάρη, ὑπὸ Δώρας Μοάτσου.—Τὶ μᾶς ἐπιφυλάττει ἡ μοίρα, ὑπὸ Κασσάνδρας.—Πῶς ἔφτασε ὦ; ἐκεῖ, διήγημα ὑπὸ Τατιάνας Σταύρου.—Τὸ παιδικὸ θέατρο, ὑπὸ Κατερίνας Κακούρη.—Νέα βιβλία.—Εἰδήσεις.—Ἀλληλογραφία.—Ὠφέλιμοι Γνώσεις.—Μόδες.—Τὸ Σπίτι μας.

SOMMAIRE
Comment devra nous trouver la nouvelle année, par H. R.—La paix mondiale, par H. Sifnéou.—Le droit d'être élu, par X.—Pour l'inscription des femmes aux catalogues électoraux.—Les superflus devront-ils être supprimés, par Ir. Laskaridès.—L'art céramique grec, par Ang. Hadjichalis.—Littérature.—Le Théâtre enfantin, par Cath Kakouri.—Nouveaux livres.—Nouvelles.—Correspondance.—Conseils pratiques.—Modes.—Notre foyer.

Ἐπὶ τῆς Συντάξεως ΕΛΕΝΗ ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΥ

Ἡ ἐπὶ τοῦ ἐξωφύλλου φωτογραφία «Τοπίον τῆς Σπάρτης» μᾶς παρεχομένη εὐγενῶς ἀπὸ τὸν κ. Ν. Ζωγράφον.

ΣΥΝΕΡΓΑΤΑΙ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΔΟΣ:

Ἑλλη Ἀποστολίδου
Κωνστ. Δεμεριτζῆς
Ἑλ Θεοτόκη-Παρασκευοπούλου
Κατ. Κακούρη
Σοφ. Κενταύρου-Οἰκονομίδου
Ἀντ. Κουντούρη
Πολ. Λάσκαρη
Φ. Λογοθέτη

Σοφ. Μαυροειδῆ-Παπαδάκη
Ἰω. Μπουκουβάλα
Δώρα Μοάτσου
Δημ. Μωραΐτης
Ἀγγ. Παναγιωτάτου
Νίκη Πέρδικα
Ἰουλία Περασάκη
Γ. Πῶπ

Ἑλ. Ρουσόπουλου
Αἴμ. Σάρρου
Α. Σβῶλος
Σοφία Σπανοῦδη
Ἀννα Σταματελλάτου
Ἀγνή Στουδίτου
Ἀθ. Ταρσούλη
Α. Φιλαδελφεύς

ΤΑ ΕΚΛΕΚΤΟΤΕΡΑ ΕΙΔΗ

ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗΣ

ΣΤΟ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΟΝ

ΑΔΕΛΦΩΝ Ι. ΓΕΩΡΓΑΝΤΗ

ΗΡΩΜΕΝΑ ΒΟΥΣΤΑΣΙΑ

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 21-441

ΔΙΑ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑΣ ΓΑΜΩΝ - ΔΕΞΙΩΣΕΩΝ ΚΤΛ.

ΔΩΡΑ ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΔΙΑ ΓΑΜΟΥΣ Κ' ΕΟΡΤΑΣ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΚΟΜΜΙΤΕΙΑ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΑΡΧ. ΚΑΤΕΡΓΟΛΩΝ

ΔΟΡΕΑ Α. Παπαδόπουλου

10-9-81

ΗΜΕΡΟΜ. 30254

Ρυθμός

ΟΙΚΟΣ ΕΙΔΩΝ ΕΠΙΠΛΩΣΕΩΣ

Ο Décorateur του οίκου μας είναι πάντοτε εις την διάθεσίν Σας, όπως υποβοηθήση οιαδήποτε καλλιτεχνικήν διακόσμησιν ή διευθέτησιν του Σπιτιού Σας.

Διαθέτομεν πλουσίαν συλλογήν όλων εν γένει των ειδών επιπλώσεως, ήτοι: στόφες μεταξωτές, Σιμιλή, Γκομπελέν, βελούδα, Στόρ, τάπητες Εύρωπαϊκούς και Ανατολής, χάρτην ταπετσαρίας τοίχων, Λινόλαια Μουσαμάδες, Φελοτάπητες και κάθε είδος κατάλληλον δι' επιπλώσεις.

«ΡΥΘΜΟΣ»

ΒΟΥΛΗΣ 22 - ΤΗΛ. 21-339



ΚΥΡΙΕΣ ΚΑΙ ΔΕΣΠΟΙΝΙΔΕΣ

ποῦ θέλετε νὰ διατηρήσετε τὴ σιλουέτα σας, ἐπισκεφθῆτε τὸν οἶκον

ΚΛΕΑΝΘΙ

CORSETS - SOUTIENS

6 ΠΛΑΤ. ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ (ΚΑΡΥΤΣΗ)

ΑΘΗΝΑΙ



**ΤΟ ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΕΙΝΕ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΟ
ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΣΠΗΤΙ**

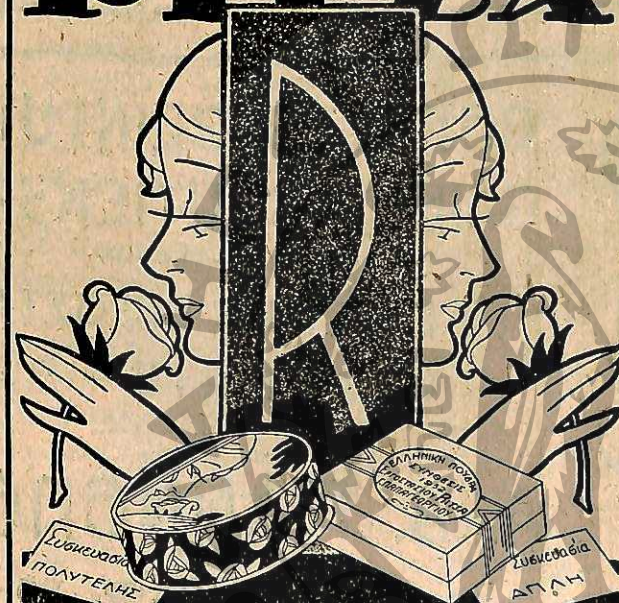
Μ'αὐτὸ ἔχετε κοντά σας κάθε στιγμή τὸν
γιατρό, τὸν φαρμακοποιό, τὸν μπακάλη,
τὴ πυροσβεστικὴ ὑπηρεσία
καί, ὅ,τι ἄλλο χρειασθῆτε.

Ζητήσατε λεπτομερεῖς
πληροφορίες

ΑΝΩΝ. ΕΛΛΗΝ. ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ
ΣΤΑΔΙΟΥ 11



**ΠΟΝΔΡΑ
ΡΙΤΣΑ**



**Ἡ ἐπισήμονικὴ σύνθεσις
1932**

ΕΛΛΗΝΙΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΑ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΣΟΥΤΣΟΥ, 26



ΕΤΟΣ ΙΔ'

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1934

ΑΡΙΘ. 1

Πῶς ᾠρέωει νὰ μᾶς βρῇ ὁ καινούριος χρόνος

Μὲ τὸν καινούριον χρόνο, στὸν ὁποῖον εἰσέλ-
θαμεν πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν καὶ μὲ τὸ δέκατον
τέταρτον ἔτος τοῦ βίου της, στὸ ὁποῖο μπαί-
νει μὲ τὸ τεῖχος αὐτὸ ἡ «Ἑλληνίς», μᾶς ἔρ-
χεται στὸ νοῦ τὸ φυσικὸ ἐρώτημα: «Ἐνίκησε
ὁ φεμινισμός; Ἡττήθη, ἢ ἔμεινε στάσιμος,
διστακτικός;

Αἱ πολυπληθεῖς ἀναγνώστριά μας θὰ μᾶς
δικαιώσουν ἐὰν ἰσχυρισθοῦμεν, ὅτι ὁ φεμι-
νισμὸς βρῖσκει ἀκόμη ἐνδοιασμοὺς στὶς ψυχές
τῶν περισσοτέρων γυναικῶν τῆς Ἑλλάδος, ὅτι
δὲν ἐπέισθησαν δηλαδὴ πῶς εἶναι κατὰ τί γε-
νικοῦ ἐνδιαφέροντος. Ἐὰν καταλάβουν αἱ γυ-
ναῖκες, ὅχι μόνον αἱ Ἑλληνίδες, ἀλλὰ καὶ αἱ
γυναῖκες ὅλου τοῦ κόσμου, ὅτι τὸ γυναικεῖον
κίνημα ἀφορᾷ ἔξ ἴσου τὴν ἀτομική, ὅσο καὶ
τὴ κοινωνική ζωὴ, ὅτι ἐνδιαφέρει τοὺς ἄνδρας,
ὅσο καὶ τὶς γυναῖκες, θ' ἀνοίξουν τὰ μάτια
καὶ τὴ ψυχὴ τους καλῆτερα γιὰ τὰ μεγάλα
προβλήματα ποῦ προκύπτουν σήμερα γιὰ τὴν
ἀνθρωπότητα ἢ ὁποία στενάζει ὑπὸ ἓνα καθε-
στὼς ἄθλιο καὶ μελανό.

Στὴν Ἑλλάδα εἰδικῶς ὁ φεμινισμὸς ἐλαχί-
στην ἢ σχεδὸν καμμίαν πρόοδον ἔκαμε τὸ
1933. Οὔτε τὸ ζήτημα, ἂν θὰ εἶνε ἐκλέξιμες
αἱ γυναῖκες κατὰ τὶς προσεχεῖς δημοτικὲς ἐκλο-
γές, μπόρεσε νὰ λυθῇ ἀπὸ τὴ Βουλὴ τῶν
ἀνδρῶν. Πόσο μακριὰ εἴμαστε ἀκόμα ἀπὸ
τὴν ἀπόκτησιν τῶν πληρεστέρων μας πολιτικῶν
δικαιωμάτων καὶ τῆς τελικῆς ἀνεξαρτησίας μας!

Πρόοδος καὶ πολιτισμὸς δὲν μπορεῖ ὅμως
νὰ νοηθῇ, ὅταν τὸ ἥμισυ τῆς ἀνθρωπότητος
βρίσκεται σὲ θέσι μειονεκτική, οὕτως εἰπεῖν
κηδεμονομένη, ὅταν δὲν τοῦ ἐπιτρέπεται νὰ
ἔχῃ γνώμη γιὰ τὰ κοινὰ καὶ νὰ συμβάλλῃ στὴ

διαρρύθμισιν αὐτῶν γιὰ τὸ καλὸ τῆς ὁλότητος.
Δὲν μπορεῖ νὰ προοδεύσῃ καὶ νὰ ἰδῇ προκοπὴ
ἢ ἀνθρωπότης, ὅταν οἱ ἄνδρες ἀναλαμβάνουν
ὅλες τὶς εὐθύνες, καὶ αὐτὲς τῆς ζωῆς τῶν γυ-
ναικῶν, στὴ ψυχὴ τῶν ὁποίων ἐν τούτοις δὲν
μποροῦν νὰ εἰσδύσουν γιὰ τὸς λείπει πρὸς
τοῦτο τὸ ἔνστικτο.

Ἀκοῦμε συχνὰ νὰ λέν ὅτι αἱ γυναῖκες
δὲν ἔχουν τὰ ἐφόδια γιὰ νὰ λάβουν μέρος
στὸ δημόσιο βίον, ὅτι σὰν ἀποκτήσουν τὸ δι-
καίωμα τῆς ψήφου, θὰ παραμελήσουν τὸ σπιτί
καὶ τὰ παιδιὰ τους. Κανένας νομοθέτης ὅμως,
ὅταν ἔδωκε πολιτικά δικαιώματα στοὺς ἄνδρας,
σκέφτηκε πῶς ὁ ψωμᾶς, μὲ τὸ νὰ ψηφίῃ, θὰ
παραμελήσῃ τὸ φούερον του, ὁ ράφτης τὶς φο-
ρεσιές ποῦ τοῦ ἀνέθεσαν νὰ ράψῃ, ἢ ὁ για-
τρός τοὺς ἀρρώστους του. Τὰ ἐπιχειρήματα
αὐτὰ εἶνε γιὰ πολὺ μικρὰ παιδιὰ καὶ καταν-
τοῦν φοβερὲς κοινοτυπίες. Βέβαιον εἶνε, ὅτι
υπάρχουν κουτοὶ ἄνδρες ὅσο καὶ κουτὲς γυναι-
κες, ἔξυπνοὶ καὶ ἱκανοὶ ἄνδρες ὅσο καὶ ἔξυπνές
καὶ ἱκανὲς γυναῖκες, ἡθικοὶ καὶ ἀνήθικοι ἄν-
δρες—τὸ ἴδιο καὶ αἱ γυναῖκες, μὲ τὴ διαφορὰ
πῶς αἱ ἀνήθικες γυναῖκες, νομίζομεν, εἶνε λι-
γότερες. Ἡ γυναῖκα ἔχει πλεονέκτημα τὴν ἐπι-
δεξιότητα στὸ ζήτημα τῆς ντροπῆς καὶ δυσκο-
λότερα θὰ θελήσῃ νὰ μπλέξῃ σὲ μιὰν ὑπό-
θεσιν ὑποπτη γιὰ νὰ ὠφεληθῇ. Ἐχει περισ-
σότερο τὸ αἶσθημα τῆς ἀλληλεγγύης, γιὰτὶ σκέ-
πεται πλεονέκτημα τὴν οἰκογένειαν, τὰ παιδιὰ της
ποῦ ἀποτελοῦν γι' αὐτὴν μιὰν ὁλότητα.

Τὸ κυριώτερό μας μέλημα πρέπει νὰ ᾔνε,
νὰ ἐργασθοῦμεν στὸν κύκλο τῶν δυνάμεών μας
γιὰ τὴ διατήρησιν τῆς εἰρήνης. Σ' αὐτὸ πρέπει
νὰ ἐντείνωμεν ὅλες τὶς ἐνεργειὰς μας. Ἄν δια-

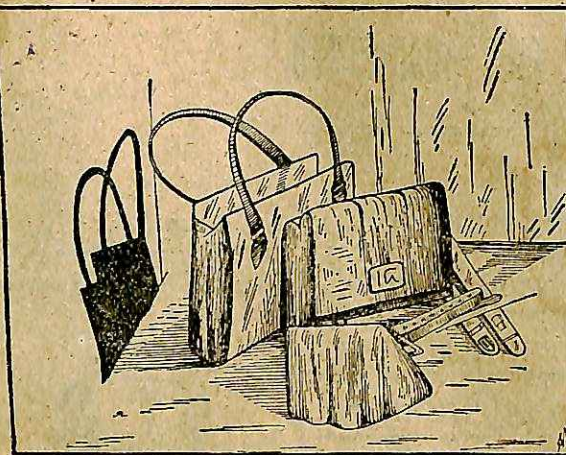
— ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ — ΔΕΡΜΑΤΙΝΩΝ ΕΙΔΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΩΝ ΤΑΞΕΙΔΙΟΥ ΑΔΕΛΦΩΝ ΔΕΡΜΙΖΑΚΗ & ΚΥΠΡΙΟΥ

ΟΔΟΣ ΒΟΥΛΗΣ 17 — ΑΘΗΝΑΙ

ΒΛΑΪΤΣΑΙ ΣΑΚΚΟΙ ΤΑΞΕΙΔΙΟΥ Κ.Τ.Λ., ΧΑΡΤΟ-
ΦΥΛΑΚΙΑ ΔΙΑΦΟΡΑ, ΠΟΡΤΟΦΟΛΙΑ, ΤΣΑΝΤΑΙ,

ΖΩΝΑΙ, ΣΑΚΚΑΙ ΣΧΟΛΕΙΩΝ
ΕΙΣ ΤΙΜΑΣ ΑΣΥΝΑΓΩΝΙΣΤΟΥΣ

ΠΩΛΗΣΙΣ ΔΙΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΧΟΝΔΡΙΚΗ



Κυρίες μου,

Διὰ μαροκαὶν μεταξωτὰ σὰ χρώματα τῆς μό-
δας, ἐπισκεφθῆτε τὴν ἐκδεδῶκεν μας, ἐνλὸς τῆς οἰοᾶς
Ἑρμείου ἀριθ. 5 (Ἑρμοῦ 15).

Θ. ΗΛΙΑΔΗΣ

CORSETS-CEINTURES — GAINES-SOUTIENS-GORGE

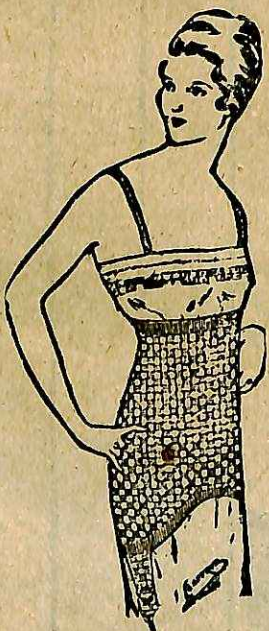
ΕΛΑΣΤΙΚΑ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΩΝ
CLAVIERIE — PARIS

Α. Δ. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΑΡΙΘ. ΤΗΛΕΦ. 25 - 417

ΑΘΗΝΑΙ — ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ 15

— ΠΛΗΣΙΟΝ ΠΛΑΤΕΙΑΣ ΟΜΟΝΟΙΑΣ —



τηρηθῇ ἡ εἰρήνη, θὰ μπορέσουν αἱ γυναῖκες νὰ ἐργασθοῦν γιὰ μιὰν ἀναμόρφωσι τῆς κοινωνίας. Πρέπει ὅμως νὰ καταλάβουν ὅτι ἀπὸ τὰ λόγια πρέπει νὰ περάσουν στὰ ἔργα, καὶ ὅτι ἡ ἀδράνεια καὶ νωχέλεια ποὺ δεῖξαμεν ὡς τώρα γιὰ τὰ ζητήματά μας, πρέπει νὰ βυθισθοῦν στὸ παρελθόν. Αἱ γυναῖκες τῆς πρωτεύουσας, τῶν ἐπαρχιῶν καὶ τοῦ ἔξω Ἑλληνισμοῦ πρέπει νὰ θελήσουν νὰ μὴ εἶνε πλέον ὄντα δευτέρας τάξεως, ν' ἀπαιτήσουν νὰ εἶνε τὰ δικαιώματα καὶ τὰ καθήκοντα τῶν πολιτῶν ἴσα γιὰ ὅλους, ἀνεξαρτήτου φύλου.

Κάθε γυναικεία ὁργάνωσις πρέπει νὰ ἐπιδιώξη, μὲ ὅλα τὰ μέσα ποὺ διαθέτει, τὴν πραγματοποίησι τῶν ἀνωτέρω· κάθε γυναικεῖο σωματεῖο πρέπει νὰ προσπαθήσῃ νὰ βάλῃ ἕνα μέλος του σὲ θέσιν ὅπου θὰ μπορῇ νὰ ἐργασθῇ ὑπὲρ τοῦ σκοποῦ μας. Τὰ σωματεῖα τῶν ἐπαρχιῶν ἴσως ἔπρεπε νὰ ἐπεκτείνουν τὴν δράσιν· κοντὰ στὴ φιλανθρωπία νὰ καταγίνονται καὶ μὲ κοινωνικὰ ζητήματα καὶ νὰ βρίσκονται σὲ στενὴ συνάφεια μετὰ τῶν καὶ μὲ τὴν ὁργανώσεως τῆς πρωτεύουσας.

Γιὰ ν' ἀναμορφωθῇ ὅμως ἡ κοινωνία ὀφείλομεν ν' ἀλλάξωμεν ἐκ βάθους τὴν κληρονομικὴν μας ἀντιλήψει. Καλὴ εἶνε ἡ ἀγαθοεργία, ἀλλὰ ψιλότερο αἶσθημα ἀγάπης καὶ ἀλληλεγγύης θὰ δεῖξωμεν, ἂν θὰ θελήσωμεν νὰ ὑπάρχῃ μιὰ δικαιότερα διανομὴ τῶν ἀγαθῶν καὶ τῆς ἐργασίας, ὥστε ἡ ἐξάσκηση τῆς ἀγαθοεργίας νὰ καταστήσῃ περιττή. Ἡ νέα κοινωνία προϋποθέτει μιὰ πνευματικὴ ἐξέλιξι, χάρις στὴν ὁποία θὰ καταλάβομεν ὅτι τὰ ὕλικά ἀποτελέσματα ποὺ ἐπέτυχεν ὡς τώρα ὁ κόσμος εἰς βάρος τῆς κοινωνικῆς δικαιοσύνης, οὔτε τὴν εὐδαιμονία μποροῦν νὰ φέρουν, οὔτε ἐπιτυχὴ εἶνε. Πρέπει νὰ νοιώσωμεν, ὅτι ὁ πολιτισμὸς στηρίζεται ἐπάνω στὴ κοινωνικὴ δικαιοσύνη, ὅχι στὴ θεωρία, ἀλλὰ στὴν πράξι. καὶ ὅτι ἡ πράξις αὕτη ἀπαιτεῖ μιὰ ριζικὴ μεταβολὴ στὴν ἀντιλήψει μας καὶ στὸ ἰδεῶδες ποὺ ἔχομε γιὰ τὴν κοινωνία. Ὁ δὲ τρόπος, μὲ τὸν ὁποῖον θὰ πραγματοποιηθοῦν, ἐξαρτᾶται βέβαια καὶ ἀπὸ τὴν ἱκανότητα καὶ καλὴ θέλησι τῶν ἀνδρῶν, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴ δύναμι καὶ τὴν ἐνεργητικότητα τῶν γυναικῶν.

Ἡ θέσις τῆς ἐργαζομένης γυναίκας ἐπαπειλεῖται σήμερον παντοῦ, ὅχι μόνον εἰς τὰ κατὰ φασιστικὸν τρόπο κυβερνώμενα κράτη, ἀλλὰ καὶ στὴν Ἑλλάδα, τὴν κατ' ἐξοχὴν δημοκρατικὴν χώραν. Τρανὴ ἀπόδειξις τούτου εἶνε ἡ πρότασις ποὺ ὑπέβαλε στὴ Βουλὴ ὁ βουλευτὴς Σεργῶν κ. Α. Πάλλης νὰ μὴ διορίζονται ἐπὶ τριετίαν, ἀπὸ τοῦ 1934—1937 γυναῖκες ὡς δημόσιοι ὑπάλληλοι. Ἐὰν λοιπὸν δὲν βγοῦν αἱ γυναῖκες ἀπὸ τὴν ἀδράνειά τους, ἐὰν δὲν ἀφίσουν κατὰ μέρος τὴν ἀδιαφορίαν τους καὶ δὲν φροντίσουν ν' ἀκουσθῇ καὶ ἡ δική τους φωνή, ὅχι μόνον θὰ παραγκωνισθοῦν τελείως στὸν περὶ ὑπάρεξως ἀγῶνα, ἀλλὰ καὶ θὰ γίνουν πάλιν θύματα, αὐταὶ καὶ τὰ παιδιὰ τους, ἐνὸς φροβωτάτου πολέμου.

Μὲ τὸ αἶσθημα τῆς ἀλληλεγγύης ποὺ τὴν διακρίνει, πρέπει αἱ γυναῖκες νὰ θελήσουν νὰ ἔλθουν σ' ἕνα ἀποτέλεσμα· πρέπει νὰ ξέρουν τί θέλουν καὶ τί μποροῦν νὰ κάμουν. Ἴσως νὰ θελήσουν νὰ μείνουν σπίτι τους καὶ νὰ ζοῦν ὅπως ἔζησαν ὡς τώρα, ἢ νὰ ἐξακολουθοῦν νὰ μελετοῦν τὰ ζητήματα αὐτά. Μποροῦν ὅμως καὶ νὰ θεωρήσουν τὴ στιγμή κατὰλληλη γιὰ νὰ ἐνωθοῦν σὲ μιὰ μεγάλη μάζα καὶ νὰ δράσουν. Ἐὰν ἀνοίξουν τὸ δρόμο, ὥστε νὰ εἰσακουσθοῦν ἀπὸ τὴν κυβέρνησιν, μποροῦν νὰ συμβάλλουν εἰς τὸ νὰ δημιουργηθῇ μιὰ κοινωνία, ὅπου κάθε μέλος θὰ ἔχῃ ἀσφάλεια νὰ ἐργασθῇ καὶ ν' ἀναπτυχθῇ. Μποροῦν νὰ βοηθήσουν εἰς τὸ νὰ γίνῃ μιὰ κοινωνία, ὅπου θὰ προστατεύεται ἡ ὑγεία, ἡ ἀνεξαρτησία καὶ τὸ εἰσόδημα τῶν μελῶν της, ποὺ δὲν θὰ εἶνε ἐκτεθημένη στυγερὰ κινδύνους τοῦ ἐγκλήματος καὶ στὴν φρικαλεότητα τοῦ πολέμου. Μπορεῖ νὰ συντελέσουν εἰς τὸ νὰ γίνῃ μιὰ κοινωνία ὅπου ὁ καθένας θὰ δύναται νὰ μορφωθῇ, νὰ τύχῃ μιᾶς ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως, ν' ἀνυψωθῇ διανοητικῶς καὶ νὰ περνᾷ τὴν ὥρην τῆς σχολῆς κατὰ τρόπο πολιτισμένο.

Ἀλλὰ γιὰ νὰ γίνουν αὐτὰ πρέπει αἱ γυναῖκες νὰ ἐνωθοῦν καὶ νὰ ζητήσουν ἐπιτακτικῶς ὅτι εἶνε δίκαιο ν' ἀποκτήσουν.

Ἡ «Ελληνίς» εὔχεται ὅπως τὸ 1934 φέρῃ μιὰ σημαντικὴ πρόοδο σὲ ὅλα τὰ ζητήματα αὐτά.

Ε. Ρ.

Ἡ ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΙΡΗΝΗ

ΥΠΟ ΕΛ. ΣΙΦΝΑΙΟΥ, ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΤΑΓΗΜΑΤΟΣ ΕΙΡΗΝΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΤΗΣΙΑΣ

Τὸ Τμήμα Εἰρήνης καὶ Διαιτησίας τοῦ Ε. Σ. Ε. ποὺ ὡς σκοπὸν ἔχει τὸν προπαγανδισμόν τῆς Εἰρήνης θὰ ἀφιερῶσιν εἰδικὴ στήλη γιὰ τὴ παγκόσμια εἰρηνιστικὴ κίνησι, θὰ κρατῇ ἐνήμερες τὶς ἀναγνώστριες τῆς Ἑλληνίδος, γιὰ τὰ προβλήματα ποὺ ἀφοροῦν τὴν Διεθνή Εἰρήνην ποὺ ἀπασχολοῦν τὴν Εὐρωπαϊκὴν πολιτικὴν τὰ τελευταῖα χρόνια. Στὸ Συνέδριον τῆς Στοκχόλμης συζητήθηκαν εὐρύτατα οἱ διάφορες ἀπόψεις γιὰ τὴν Διεθνή Εἰρήνη καὶ Διαιτησία, ἀκούσθηκαν εὐγλωττοι ρητορικοὶ λόγοι, γράφηκαν ἄρθρα στὰ ἐγκριτότερα φύλλα. Ὁ ἐξοπλισμὸς ὅμως ἐξακολουθεῖ νὰ πέρνει φοβερὰ διαστάσεις. Ὁ φόβος ἐνὸς καινούργιου πολέμου σπρώχνει τοὺς ἀνθρώπους πρὸς τὸν πόλεμον, εἶπε ἕνας μεγάλος σοφός... διεθνὺς φήμης. Ὁ φόβος λοιπὸν δημιουργεῖ τὸν πόλεμον, καὶ αὐτὸς ὁ φόβος γεννιέται συνηθέστατα, ἀπὸ τὴν ἄγνοια τῶν γεγονότων.

Στὴν ἐποχὴ ποὺ ζοῦμε σὲ κάθε χώρα οἱ μεγάλες λαϊκὲς μάζες ἀγνοοῦν ἐντελῶς τί γίνεται σὲ ἄλλες χώρες, ὑποφέρουν ἀπὸ ξενοφοβία... Οἱ ξένοι εἶναι κακοὶ ὡς «ξένοι» θέλουν νὰ γίνῃ ἕνας ἄλλος πόλεμος τρομερώτερος ἀπὸ τὸν πρῶτον, γιὰ νὰ ἐξυπηρετήσουν εἰς βάρος τῶν λαῶν, τὰ συμφέροντά τους. Σὲ κάθε ἔθνος ἡ διεθνὴς πολιτικὴ ἐπαναπαύεται στὴν ὑπόθεσι, πῶς «ἡμεῖς» εἴμεθα ἄξιοι ἐμπιστοσύνης, καὶ πῶς δὲν ἐπιθυμοῦμε ἄλλο τίποτε παρὰ μιὰ ἡσυχία καὶ εἰρηνικὴ ζωὴ... Οἱ «ξένοι» λοιπὸν εἶναι οἱ ἀσπονδότεροι ἐχθροὶ μας, καὶ κάθε ξένη κυβέρνησις μᾶς παρουσιάζεται ὡς ἐχθρική καὶ φιλοπολεμική.

Δυὸ πολιτεύματα ὑπάρχουν σήμερον στὴν Εὐρώπῃ ποὺ ἀλληλοσυγκρούονται: Ἡ δικτατορία τοῦ ἀστικοῦ καθεστώτος καὶ ἡ δικτατορία τοῦ Προλεταριάτου. Καὶ οἱ δύο τοὺς ἀπορρέουν ἀπὸ ἐμφύλιες αἱματηρὲς συγκρούσεις. Οἱ ὁπαδοὶ τῆς πρώτης φαντάζονται πῶς δουλεύουν γιὰ τὸ καλὸ τοῦ ἔθνους, καὶ ἡ δεύτερη (μὴ λᾶμε γιὰ τὴ Ρωσσία) γιὰ τὴν λαϊκὴν ἐργασίαν καὶ τὰς τάξεις. Γιὰ νὰ κάνουν τὸ καλὸ καὶ οἱ δύο

αὐτὲς δικτατορίαι μεταχειρίζονται τὴν βία... ὅπως καὶ τὰ ἔθνη δημιουργώντας «τὸ δίκαιο πόλεμον». Οἱ δικτατορίαι τῶν δύο παρατάξεων θεωροῦν δίκαιο τὸν πόλεμον ἐξοντώσεως τῶν ἀντιπάλων τους. Ἡ Εἰρήνη σχεδὸν ἐξοστρακίζεται, κανένας δὲν τὴν πιστεύει καὶ δὲν παραδέχεται τοὺς θεσμούς της. Τὸ εἰρηνικὸ καθεστὼς εἶναι μία ἀνάπαυλα, γιὰ νὰ ἐτοιμασθῇ ἕνας καινούργιος αἱματηρὸς πόλεμος. Ὅλες οἱ κυβερνήσεις τὸν ὑποθάλλουν, προετοιμαζονται κρυφά, ὑποστηρίζοντας τὰ ἐμπορικά συμφέροντα τῶν ὑπηκόων τους, ὑποβοηθώντας τὴν νομισματικὴν πτώσει καὶ τὴν ἀρχοτάγῃ δρεξείων τῶν κερδοσκόπων.

Γιὰ τὴν Εἰρήνην ἀπόστολοι τῆς Εἰρήνης τὴν ὑποστηρίζουν, γιὰ τὴν παλαιότητα, καὶ ἀγωνίζονται; Θέλουν νὰ ἀποδείξουν καὶ σ' αὐτοὺς τοὺς δημοκράτας ἀκόμη, πῶς ὁ πόλεμος εἶναι μιὰ μάσκα, ποὺ κρύπτει τὴν κακὴν προθέσει καὶ δὲν ἔχει καμμιά σχέσι μὲ τὴν καλλιτέρευσιν τῶν συνθηκῶν τῆς ζωῆς. Ἄν ἡ Εἰρήνη εἴχεν ὡς μόνον σκοπὸν τὴν ἐξυπρέτησιν τῶν συμφερόντων τῆς εὐπορουμένης τάξεως καὶ ἐξεμεταλλεύετο τοὺς ἀδυνάτους, δὲν θάξιζε βέβαια τὸν κόπον νὰ τὴν ὑποστηρίξῃ κανένας.

Ἡ τελευταία θυσιάζεται στοὺς πολέμους, γιὰ τὴν πιστεύει ἀκράδαντα στὴν ἐπικράτησιν τῶν ἰδανικῶν της, στὴν ἀπελευθέρωσιν δούλων πληθυσμῶν, στὴν καλλιτέρευσιν τῆς ζωῆς τῶν λαϊκῶν μαζῶν, στὴν στερέωσιν τοῦ πολιτεύματος. Ἄν ὅμως λείψουν οἱ πόλεμοι, ὅλες αὐτὲς οἱ φοβερὲς πολεμικὲς προετοιμασίαι, ποὺ ἀπαιτοῦν ἀφθονοὺς χρήμα, θὰ παύσουν, ὅλοι θὰ ἐπιδιοθοῦν στὰ εἰρηνικὰ ἔργα, ἡ ἀνισορροπία πάλιν τὸν λυγίζει τόσα σώματα καὶ τόσες διάνοιες θὰ κατευνασθῇ, καὶ ἡ προσοχὴ τῶν κυβερνώντων θὰ στραφῇ στὴν εὐημερίαν τῶν λαϊκῶν μαζῶν ποὺ ὑποφέρουν.

Πόσα ἑκατομμύρια ποὺ σκορπίζονται ἄδικα θὰ χρησιμοποιοῦν γιὰ ἔργα Εἰρήνης, ἄσυλα γιὰ παιδιὰ, καὶ γιὰ ἀνέργους, σχολεῖα, παιδικοὺς κήπους, ἐργατικὰ εὐήλια σπίτια, καὶ πόσες οἰκογένειαι θὰ ἀνακουφίζονται.

Πολλοὶ εἰρηνιστὰὶ δὲν καθορίζουν ἀκόμη μὲ σαφήνεια, τὴν ἀφηρημένη ἔννοια τῆς Εἰρήνης. Ἡ λέξις εἶναι γιὰ αὐτοὺς—κενὴ—μοι- αῖ μ' ἓνα πέπλο ποὺ κρύβει τὴ θυσία τῆς εὐημερίας τῶν λαῶν κάτω ἀπὸ ἐγωϊστικούς σκοπούς. Ὅπως πολλοὶ ὑποστηρίζουν τὸν πόλεμον μὲ φανατισμό, μὲ τὸν ἴδιον τρόπο ὀφείλουν οἱ Εἰρηνιστὰὶ νὰ προπαγανδίσουν τὴν Εἰρηνιστικὴ Ἰδέα. Ὅλα τὰ ἔθνη ἐξοπλίζονται. Δὲν ἔχει κανεὶς παρὰ νὰ πάῃ στὸν κινηματογράφον γιὰ νὰ παρακολουθήσῃ, τὸ πεζικόν, τὸ ἱππικόν, τὶς ναυμαχίες, τὸν ἀεροπορικὸ πόλεμον.

Ὅλοι τρέχουν πρὸς τὸν θάνατον, τὸν ἀναζητοῦν τὸν εὐχονται... μόνον οἱ σημαῖες διαφέρουν...

Σ' αὐτὴ τῇ μεγάλῃ κίνησι τῶν ἐξοπλισμῶν, οἱ ἀπόστολοι τῆς Εἰρήνης παλαίουν, ἀγωνίζονται. Πολλοὶ δὲν πιστεύουν πιά στὴν Εἰρήνην, τὴ φαντάζονται σὰ μιὰ φευγαλέα θεά, ποὺ δὲν μποροῦν νὰ συγκρατήσουν καὶ ποὺ σβύνει σιγά... σιγά... μέσα στὸ ἀπέραντον χάος... Ἄλλοι ὅμως ἀκολουθοῦν τὴν Ἱερὴν Δάδα, ποὺ τοὺς δείχνει τὸ μονοπάτι τῆς Εἰρήνης... καὶ ἀνεβαίνουν τὸν ἀνηφορικὸ δρόμον της, ποὺ θὰ τοὺς ὀδηγήσῃ στὴ ψηλὴ κορυφὴ τῶν ἰδανικῶν τους.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Η ΕΚΔΟΤΙΚΟΤΗΣ

Δὲν ἀνῆκω βεβαίως εἰς τὴν τάξιν τῶν κρινόντων ὅτι ἡ ἀνάμιξις τῶν γυναικῶν εἰς τὴν ἐνεργὸν πολιτικὴν δύναται νὰ ἀποβῇ ἐπ' ὠφελεία τοῦ Κράτους ἢ τῆς οἰκογενείας. Ἀλλὰ καὶ δὲν ἐπιδοκιμάζω τὴν γνώμην τῶν καταφρονούντων τὴν γυναῖκα κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Ἀριστοτέλους, καθ' ἣν «τὸ μὲν ἄρρεν πρὸς τὸ θῆλυ φύσει τὸ μὲν ἄριστον τὸ δὲ χεῖρον, καὶ τὸ μὲν ἄρχεῖν, τὸ δὲ ἀρχόμενον». Ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν μάλιστα τῆς ἀναμίξεως τῆς γυναικὸς ὡς ὑπευθύνως ἀναγομένης περὶ τὴν διοίκησιν τῶν υποθέσεων μιᾶς πόλεως, ὑπῆρξα, δύναμαι νὰ εἴπω, προόδομος ἐν τῷ ἀγῶνι. Διότι ἀνῆκω εἰς τὴν τάξιν τῶν φρονούντων, ὅτι ἡ γυνὴ πρέπει νὰ εἶναι ἐν παντὶ ἐκλόγιμος. Καὶ εἰς τὰς ἀντιπροσωπευτικὰς τάξεις ἐν τῇ Πολιτείᾳ καὶ εἰς τὰς Διοικήσεις ἐν τῇ ῥυθμίσει κοινωνικῶν υποθέσεων.

Ἐν τῇ παρόδῳ τῶν αἰώνων, καὶ μετὰ τὸν χριστιανισμόν, ἡ θέσις τῆς γυναικὸς ἐξυψώθη παρὰ τῇ δημοσίᾳ συνειδήσει. Διότι καὶ ἡ γυνὴ ἀπηλλάγη τῶν κλοιῶν ἀνελευθέρου ὑπάρξεως καὶ ἀντιπροσώπου τοῦ φύλου της ἐπρωτοστάτησεν εἰς ἔργα προόδου καὶ ἀρετῆς. Τοῦτο βεβαίως συνέβη καὶ κατὰ τὴν ἀρχαιότητα. Ἡ Θεανώ, ἡ Κόρινθα, ἡ Τελέσιλλα, ἡ Ὑπατία, πρόκεινται ὡραῖα παραδείγματα. Ἀλλ' ἡ Χριστιανὸς ἀπέδειξε τὴν γυναῖκα ἰσαξίαν τοῦ ἀν-

δρὸς ἐν τῇ ἐκτιμῇ τῶν ἔργων της, ὅταν θὰ καταστῇ ἐπίλεκτος. Δὲν ἄφισεν ὅμως τὰς γυναῖκας νὰ κρίνουν περὶ τούτων ἀλλὰ τοὺς ἀνδρας. Ἐὰν οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες εἶχον καὶ θεάς, ἔπραττον τοῦτο, ὅχι διὰ νὰ ἐξισώσωσι τὴν γυναῖκα πρὸς τὸν ἄνδρα, ἀλλ' ἵνα ἀφ' ἐνὸς μὲν δίδωσι συντρόφους εἰς τοὺς ἄρρενας θεοὺς τεκνοποιούντας, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἵνα καλλύνωσι καὶ τῆς ἀγαμίας τὴν ἀρετὴν μόνον ὡς θεῖον δῶρημα ἐπιφυλλασσόμενον διὰ τὰς οἰκούσας τὸν Ὀλυμπον. Ἀπαράλακτα, ὅπως καὶ ὁ Χριστὸς εἶπεν ἐρωτώμενος περὶ γάμου καὶ ἀγαμίας, ὅτι πρέπει οἱ ἄνθρωποι νὰ νυμφεύωνται ἀλλ' ἡ ἀγαμία εἶναι ἰδιαίτερον τοῦ Θεοῦ δῶρημα. «Οὐ πάντες χωροῦσι τὸν λόγον τοῦτον ἀλλ' οἷς δέδοται». Καὶ προσέθηκεν. «Ὁ δυνάμενος χωρεῖν χωρεῖτω». Ἀλλ' ἡ γυνὴ ἐν τῇ Χριστιανισμῶν ἑγγαμος ἢ ἄγαμος, μήτηρ, ἢ χήρα, ἔτυχε τῆς αὐτῆς ἰσότητος πρὸς τὰ δικαιώματα τοῦ ἀνδρὸς ἐν τῇ Βασιλείᾳ τῶν Οὐρανῶν. Ἡρεκε μόνον ἡ ἐκλογὴ νὰ γίνεται ἀπὸ τοὺς σοφωτέρους ἀνδρας πρὸς οὓς πιστεύει ὁ λαός. Πῶς λοιπὸν εἶναι νοητὸν νὰ ὑπάρχωσιν ἐν τῷ ἐορτολογίῳ τόσαι γυναῖκες Ἀγίαι καὶ νὰ εὐρίσκῃ ὁ Χριστιανὸς ὡς ἐπιχειρήματα τὴν θεωρίαν τοῦ Ἀριστοτέλους! Διότι οἱ Ἅγιοι δὲν εἶναι κἄν εἰς ἀριθμὸν περισσότεροι ἀπὸ τὰς Ἀγίας Ὁ δὲ λαὸς πιστεύει εἰς τὴν ἁγίαν τὴν ζεῖδωρον καὶ

τὴν θαυματουργὸν δύναμιν ὅσον καὶ εἰς τῶν μεγάλων Ἀγίων. Παρὰ τὸν Μέγαν Κωνσταντῖνον ἡ Ἀγία Ἑλένη. Ἡ δὲ Ἀγία Βαρβάρα εἶναι ἡ ἐν οὐρανῶν γλυκυτάτῃ Ἀγία, λατρευομένη μὲ ὄσσην καὶ ὁ Ἅγιος Γεώργιος πίστιν καὶ κατάνυξιν. Καθ' ὃν λοιπὸν τρόπον ἡ Ἐκκλησία ἀνέδειξε καὶ ὁ λαὸς ἀπεδέχθη καὶ ἐλάτρευσε γυναῖκας Ἀγίας, δύναται καὶ ἡ Πολιτεία νὰ ἀναδείξῃ καὶ ὁ λαὸς νὰ περιβάλῃ διὰ στοργῆς, θαυμασμοῦ καὶ πίστεως τὴν γυναῖκα ἐκείνην ἣτις ἐμφανίζεται κατέχουσα ἐφόδια ἴσα πρὸς τὸν πάνοπλον ἄνδρα τὸν κατερχόμενον εἰς τὸν στίβον τοῦ πολιτικοῦ ἀγῶνος. Ἰδοὺ λοιπὸν τὸ ἰσχυρότερον καὶ μὴ χρησιμοποιηθὲν μέχρι τοῦδε ἐπιχείρημα ὑπὸ τῶν φεμινιστῶν καὶ ὑπὲρ τῆς ἰσότητος τῆς γυναικὸς ἐν τῇ Πολιτείᾳ.

Ἀφοῦ λοιπὸν πιστεύομεν εἰς θεῖαν δύναμιν γυναικῶν, ἀξιοῦσαν πρὸς κτῆσιν καὶ ἀναγνώρισιν ὑπεροχὴν πνεύματος ψυχῆς καὶ καρδίας, θὰ εἴμεθα ἀσυνεπεῖς πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς ἀρνούμενοι, ὅτι τὰ δωρήματα ταῦτα δύναται νὰ ἀποβῶσιν ἐπ' ἀγαθῷ τῶν θνητῶν, καὶ διὰ τὴν ἐπὶ γῆς ἀνάμιξιν τῆς γυναικὸς εἰς ἔργα Πολιτείας καὶ Κοινωνίας. Αὐτὸ δὲ σημαίνει βεβαίως, δι' ἡμᾶς τοὺς ἔχοντας ἰδέας ἀντιθέτους πρὸς παροχὴν δικαιώματος ψήφου εἰς τὰς γυναῖκας, ὅτι αἱ γυναῖκες πρέπει νὰ κληθῶσι καὶ ὡς ἐκλογεῖς. Ἀλλ' εἶναι ἐνδείξεις διὰ τὴν ὁρθότητα τῆς πίστεως μας, ὅτι ἡ γυνὴ ἔχει δικαίωμα νὰ ἀξιώσῃ ἵνα λάβῃ δικαιώματα ἐκλογιμότητος ἴσα πρὸς τὸν ἄνδρα.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΕΚΛΟΓΙΚΟΥΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥΣ

Καθ' ὅλον τὸν Ἰανουάριον, ὅπως εἶναι γνωστό, γίνεται ἡ ἀναθεώρηση τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων, ὅπου μποροῦν νὰ ἐγγραφοῦν ὅσες γυναῖκες ἔχουν τὰ προσόντα ἡλικίας καὶ μόρφωσης ποὺ ὀρίζει ὁ νόμος. Τὰ πιστοποιητικὰ ποὺ χρειάζονται εἶναι τὰ ἑξῆς:

1ον. **Πιστοποιητικὸν ὅτι ξέρει ἡ γυναῖκα ἀνάγνωσιν καὶ γραφήν.** Αὐτὸ μπορεῖ νὰ τὸ ἐκδώσῃ ὁποιοσδήποτε δάσκαλος ἢ δασκάλα. Τὴν ὑπογραφήν τοῦ δασκάλου αὐτοῦ πρέπει νὰ βεβαιώσῃ ὁ διευθυντὴς τοῦ σχολείου ὅπου ὑπηρετεῖ ὁ δάσκαλος αὐτὸς ἢ ἡ δασκάλα.

2ον. **Πιστοποιητικὸν δημοτικότητος.** Ἄν μία γυναῖκα εἶναι γραμμένη στὸ δημοσιολόγιον τοῦ τόπου της, τότε νὰ ζητήσῃ ἀντίγραφο τῆς ἐγγραφῆς της. Ἄν δὲν εἶναι γραμμένη (ὅπου δὲν εἶναι οἱ περισσότερες γυναῖκες) τότε θὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὴν ὑπηρεσίαν δημοτολογίου τοῦ Δήμου νὰ γραφῇ στὸ δημοτολόγιον κάνοντας μίαν αἵτιση σὲ ἀπλὸ χαρτί. Μαζὶ μὲ τὴν αἵτησιν αὐτὴν θὰ παρουσιάσῃ τὸ ἐκλογικὸν βιβλιάριον τοῦ πατέρα της ἢ ἂν εἶναι ἀνύπαντρη, ἢ τοῦ συζύγου

της ἢ εἶναι παντρεμένη, ἢ θ' ἀναφέρει τὸν ἀριθμὸν τοῦ ἐκλογικοῦ αὐτοῦ βιβλιαρίου καὶ τὸν ἀριθμὸν τοῦ μητρώου του.

3ον. **Πιστοποιητικὸν ἡλικίας.** Τὴν ἡλικίαν τῆς γυναικὸς πιστοποιεῖ ὁ παπᾶς τῆς ἐνορίας της. Πάντως πρέπει νὰ εἶναι πάνω ἀπὸ 30 ἐτῶν.

4ον. **Πιστοποιητικὸν κατοικίας.** Τὸ πιστοποιητικὸν αὐτὸ σύμφωνα μὲ φετινὴ ἐγκύκλιον ἐκδίδει ἡ ἐνοριακὴ ἐπιτροπὴ ἐκλογικῶν βιβλιαρίων. Ἡ γυναῖκα πρέπει νὰ πάῃ αὐτοπροσώπως στὴν ἐπιτροπὴ αὐτὴ μὲ μίαν φωτογραφίαν της.

Μὲ τὰ παραπάνω 4 πιστοποιητικὰ καὶ ἄλλες δύο φωτογραφίες οἱ γυναῖκες πρέπει νὰ προσέλθουν στὸν ἀρμόδιον δικαστὴν ποὺ θὰ ἐδρεύῃ φέτος στὴν Ἀθήναν στὸ Πολυτεχνεῖον, καὶ στὸν Πειραιᾶ στὴν Δημαρχία καὶ θὰ ζητήσῃ νὰ τῆς ἐκδοθῇ τὸ ἐκλογικὸν βιβλιάριον.

Οἱ γυναῖκες ποὺ θὰ ἐγγραφοῦν φέτος δὲν θὰ ψηφίσουν στὶς ἐκλογὰς τῆς 11 Φεβρουαρίου ἐκτὸς ἂν ἀποφασίσῃ ἄλλοιῶς ἡ κυβέρνηση.

ΝΑ ΛΕΙΨΟΥΝ ΟΙ ΠΕΡΙΤΤΟΙ

Ἀντιθέτως πρὸς τὰς χώρας τῆς μέσης καὶ βορείου Εὐρώπης, τὰ αἷτια τῆς τυφλώσεως εἰς τὴν Ἑλλάδα οὐδέποτε ὀφείλονται εἰς τὸν ἀλκοολισμόν καὶ τοῦτο, διότι δὲν συνειθίζομεν τὰ δριμύτατα ἐκεῖνα οἶνοπνευματώδη ποτά, τὰ ὅποια ἐπιβάλλει εἰς ἄλλους τόπους τὸ ψυχρὸν κλίμα.

Δὲν ἔπαυσε καὶ ἐδῶ νὰ λατρεύεται πάντοτε ὁ Διόνυσος, ἀλλ' ἡ ἀγνὴ ρετσίνα δίδει, ὥς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, μόνον ἐκδηλώσεις μικρᾶς ἢ θορυβώδους εὐθυμίας, χωρὶς νὰ προσεξήσῃ εἰς τὸν ὀργανισμόν τὰ ὀλέθρια ἀποτελέσματα τῶν κυρίως οἶνοπνευματωδῶν ποτῶν.

Σπουδαῖα ὅμως πλήγματα ἐπιφέρουν διάφοροι ἀσθένειαι, ἰδίως ὅταν ὁ ὀργανισμὸς ἔχει κληρονομικὰς συνεπείας συφιλίδος.

Πόσαι οἰκογένειαι ἔχουν δοκιμάσει τὴν τραγώδιαν ἑνὸς παιδιοῦ των, ποῦ ἐνῶ ἦτο καλὰ, γαδίαν ἑνὸς παιδιοῦ των, ποῦ ἐνῶ ἦτο καλὰ, χαριτωμένο καὶ ἐνεσάρκωνεν ὅλας τὰς ἐλπίδας των διὰ τὸ μέλλον, μετὰ μίαν μηνιγγίτιδα λ. χ. δὲν ἔχασε μόνον τὸ φῶς του, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀκοήν του καὶ αὐτὴν τὴν διανοητικὴν του διαύγειαν.

Τὰ τυφλὰ παιδιά ποῦ εἰσάγονται εἰς τὰς εἰδικὰς δι' αὐτὰ Σχολὰς καὶ ἔχουν πιστοποιητικὰ λοιπῆς ἀριότητος, δείχνουν μίαν δάψαν μαθήσεως καὶ εἶναι χαρούμενα καὶ υπερήφανα διὰ τὸ διανοητικὸν περιβάλλον καὶ τὴν καλλιτεχνικὴν ἀτμόσφαιραν εἰς τὴν ὁποίαν εἰσάγονται διὰ πρώτην φοράν εἰς τὴν ζωὴν των.

Δυστυχῶς ὅμως ὅχι ὅλα.

Μεταξὺ αὐτῶν τῶν παιδιῶν συχνὰ παρουσιάζονται μερικὰ ἀτολμα, ἀδέξια, ἀκάθαρτα, μεμψίμοιρα δὲν αἰσθάνονται τὴν χαράν, δὲν ἔχουν ἐπιθυμίαν, τίποτε δὲν τὰ ἐνδιαφέρει, δὲν ἐννοοῦν τί λέγουν γύρω των, εἶναι μ' ἓνα λόγον ἀξιοδράκρυτα, ἀλλὰ καὶ ἀνυπόφορα.

Πῶς νὰ τὰ χαρακτηρίσῃ κανεὶς;

Πάσχουν ἀπὸ ἀνίαν ἢ βλακείαν; Εἶναι ἡλίθια ἢ ἀπλῶς παρουσιάζει βραδύτητα ἢ διάνοιά των καὶ εἶναι ἀρὰ γε ἐπιδεκτικὰ βελτιώσεως;

Ἀπάντησιν εἰς τὰς ἀνωτέρω ἀπορίας δύναται τις νὰ δώσῃ μόνον, μετὰ μακροχρόνιον παρακολούθησιν καὶ ἐξάσκησιν.

Ἀφοῦ διὰ τὰ ὁμαλὰ τυφλὰ παιδιά χρειάζονται ὅλως ἰδιάζοντα μέσα διὰ τὴν εἰδικὴν ἐκπαίδευσίν των, δύναται τις νὰ φαντασθῇ πόσον βραδέως καὶ μὲ πόσῃν περιστροφῇ, πόσον συστηματικὰ καὶ ὑπομονητικὰ θὰ ἐκπαιδευθῇ αὐτό, τὸ ὅχι μόνον τυφλόν, ἀλλὰ καὶ διανοητικῶς καθυστερημένον, διὰ νὰ παρουσιάσῃ βελτίωσιν καὶ πρόοδον.

Σὰν θείκαι Τέρειαι ἢ Ὑπομονὴ μὲ τὴν Ἀγάπην κοπιᾶζουσιν ἀπὸ κοινοῦ μὲ τὴν Γνώσιν καὶ τὴν Ἐπιμονὴν διὰ νὰ φθάσουν εἰς ἀποτελέσματα συχνὰ ἐκπληκτικά.

Ἐνα τέτοιο τυφλὸν παιδί, 10 σχεδὸν ἐτῶν ποῦ δὲν ἦτο εἰς θέσιν οὐδὲ νὰ φάγῃ κἄν μόνον του, μετὰ ἐνὸς ἔτους ἐξάσκησιν κατ' ὁρθεῖ, ὅχι μόνον νὰ τρώγῃ, ἀλλὰ καὶ νὰ πλύνεται καὶ νὰ ἐνδύεται ἐντελῶς μόνον του.

Ἐνα ἄλλο, τὸ ὁποῖον μετὰ δυσκολίας ἐτραύλιζε μερικὰς ἀκατανοήτους λέξεις, μετὰ διетη παραμονὴν εἰς τὸ Σχολεῖον του, ἦτο εἰς θέσιν ν' ἀπαγγέλλῃ ποιήματα, τὰ ὅποια ἐτόνιζε μὲ πολλὴν ἐπιτυχίαν καὶ μὲ καταφανὴ ἀτομικότητα.

Ἐνίστε ἡ πρόοδος εἶναι τοιαύτη, ὥστε ὁ πρόφην καθυστερημένος κατὰ τὴν διάνοιαν τυφλὸς νὰ διακρίνεται, μετ' ἐξάσκησιν ὀλίγων ἐτῶν, ὅχι μόνον εἰς τὴν χειροτεχνίαν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν μουσικὴν, μὲ μανδολίνον, πιάνο, βιολί ἢ καὶ μὲ πνευστὰ ὄργανα.

Ἐννοεῖται, ὅτι ὅσον ταχύτερον ἀρχίζει ἡ εἰδικὴ ἐκπαίδευσις, τόσον ἀσφαλέστερα καὶ ἰκανοποιητικώτερα θὰ εἶναι καὶ τὰ ἀποτελέσματα.

Πόσαι βλέπουσαι, ὑγιεῖς, μορφωμέναι, ἐλεύθεραι ὑπάρξεις κοπιᾶζουσιν καὶ καταναλίσκουν τὰς πνευματικὰς καὶ σωματικὰς δυνάμεις των ἕως ὅτου κατορθώσουν νὰ ἐπιτύχουν ν' ἀναφανῇ ἓνας ἀμυδρὸς διανοητικὸς σπινθὴρ εἰς τοὺς ἀποκλήρους αὐτοὺς τῆς τύχης, τοὺς ἀποκλεισμένους ἀπὸ τὸν κύκλον ἐκείνων, ποῦ ἔχουν τὴν ἰκανότητα ν' ἀντιλαμβάνονται τὴν εὐτυχίαν.

Ἀλλ' ἐδῶ μᾶς προβάλλεται τὸ ἐρώτημα:

Ἀξίζει τὸν κόπον;

Τ' ἀποτελέσματα εἶναι ἀντάξια τῶν μεγάλων θυσιῶν;

Ἄν ἀντιμετώπισῃ κανεὶς ὑπὸ τοιαύτην ἐπο-

ψιν τὸ ζήτημα, συχνὰ εἶναι διατεθειμένος νὰ ἐπιτρέψῃ κάθε σκληρὸν μέτρον ἐναντίον τῶν δυστυχῶν αὐτῶν *ἐστερημένων*.

Καὶ ἰδοὺ μία νεωτέρα Γερμανία ἐκστρατεύει μὲ πᾶν μέσον πρὸς ἐκκαθάρισιν τῆς παντὸς εἰδους ὑγείας τῆς φυλῆς τῆς.

Ἀλλὰ μήπως καὶ εἰς τὴν ἀρχαιότητα ἡ Σπάρτη δὲν ἔρριπτε τὰ ἐλαττωματικὰ παιδιά τῆς εἰς ἓνα βάραθρον, ὥστε ἡ ζοφερά των ὑπαρξεις νὰ μὴ διαταράττῃ τὴν ἀρμονίαν τῆς ζωῆς καὶ νὰ μὴ ἀμαυρώσῃ τὴν λαμπρότητα τοῦ Σύμπαντος;

Καὶ ὅμως! Ἐκτότε «ἐπεφάνη ἡμῖν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ». Ἐκτότε ὁ Θεάνθρωπος ἤνοιξε νέους ὁρίζοντας ψυχικοῦ κάλλους καὶ οἰκτιρμοῦ.

Ἐτόνισε τὸ «ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε».

Εἶπε τὴν παραβολὴν τοῦ Σαμαρείτου.

Ὁμίλησε μὲ τὴν ἀμαρτωλὴν καὶ ἐπλυνε τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν του.

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΙΚΗ ΤΕΧΝΗ

Ἐργαστήρια Κεραμικῆς βρίσκομε στὰ διάφορα μέρη τῆς Ἑλλάδος, ὅπου ὑπάρχει πρόσφορὸ ὑλικὸ γιὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν προϊόντων τους. Ὅπως τὰ παλιότερα ἔτσι καὶ τὰ σύγχρονα διακρίνονται σὲ δύο κατηγορίες: Σὲ ὅσα χρησιμεύουν γιὰ τὶς καθημερινὰς ἀνάγκας τῆς ζωῆς, καὶ σὲ κείνα ποὺ ἐξυπηρετοῦν τὸ στολισμὸ τοῦ σπιτιοῦ.

Εἶναι γνωστὸ ὅτι στὴ γένεσίν τῆς ἡ ἀγγειοπλαστικὴ ἦταν ἀποκλειστικὴ γυναικεῖα ἐνασχόλησις ποὺ ἐξυπηρετοῦσε τὶς ἀνάγκας τοῦ σπιτιοῦ. Μὲ τὴν ἐξέλιξιν ὅμως τῶν συνθηκῶν τῆς ζωῆς καὶ τῆς τέχνης, μεταβιβάστηκε ἀπὸ τὶς γυναῖκες στοὺς ἄνδρες. Μολαταῦτα ὑπάρχουσιν καὶ σήμερον ἀκόμη μέρη τῆς Ἑλλάδος ὅπου κατασκευάζονται ἀπὸ γυναῖκες πῆλινα ἀγγεῖα ἂν καὶ ἡ κεραμικὴ ἐξελίχθηκε ἀπὸ οἰκιακὴ σ' ἐργαστηριακὴ τέχνη. Σὲ ὅλα ὅμως σχεδὸν τὰ νησιά οἱ γυναῖκες εἶναι ἀποκλειστικοὶ βοηθοὶ τῶν ἀντρῶν οἱ ὁποῖοι καταγίνονται κυρίως στὶς βαριεὲς δουλιὰς τῆς τέχνης αὐτῆς, ἀφήνοντας συνήθως στὶς γυναῖκες τὸ διακοσμητικὸ

Τώρα ὅποιος ἔχει ἀληθινὰ ἀνθρωπιστικὰ αἰσθήματα, μόλις κατορθώσῃ ν' ἀντιληφθῇ εἰς τὴν ὅψιν μίαν ἐστερημένην ὑπάρξεως τὴν ἐλαχίστην ἀναλαμπὴν κάποιου ἐνδιαφέροντος, ὅποιος βεβαιωθῇ ὅτι ἡ ἀδιαφορία τοῦ πτωχοῦ πλάσματος ὑποχωρεῖ διὰ ν' ἀφήσῃ τὸ ἔδαφος εἰς κάποιαν τρυφερότητα, ὀλίγην ἀγάπην ἢ καὶ χαρὰν ποῦ δίδει τὴν ἰδέαν τῆς εὐτυχίας, ἐκεῖνος δὲν θ' ἀποφασίσῃ νὰ τὸ ἐξαφανίσῃ ἀπὸ τὸν κύκλον τῶν ἀναγνωρισμένων ὁμαλῶν.

Θὰ τὸ ἀγαπᾷ σὰν δημιούργημα τὸν μὲ τὸ συναίσθημα ὅτι εἶναι ἐκεῖνος ποὺ ἀφύπνισε τὴν ψυχὴν καὶ τὴν διάνοιάν του.

Ὅχι δὲ μόνον, ἀλλὰ καὶ θὰ τὸ εὐγνωμονῇ, διότι ἐκεῖνο τοῦ παρουσίασε τὴν σπανίαν περιστάσιν νὰ προσφέρῃ εἰς τὸν θρόνον τοῦ Θεοῦ κἄτι τι, μίαν ἀλήθειαν:

Τὴν ἀφιέρωσιν τῆς ὑπάρξεώς του πρὸς ἀνακούφισιν τῆς πασχούσης ἀνθρωπότητος.

ΕΙΡΗΝΗ ΛΑΣΚΑΡΙΔΟΥ

oooooooooooooooooooo

μέρος. Ἡ κεραμικὴ μεταβιβάζεται ἀπὸ τοὺς γονεῖς στὰ παιδιά ποὺ παίζοντας ἀπὸ μικρὰ μαθαίνουν νὰ πλάθουν καὶ νὰ σχεδιάζουν τὰ ἀγγεῖα, ἔτσι ποὺ μὲ τὸν καιρὸ γίνονται θαυμαστοὶ δεξιότητες τῆς ἐπεξεργασίας τοῦ πηλοῦ στὸν τροχό.

Τ' ἀγγεῖα ποὺ προορίζονται γιὰ τὴν καθημερινὴν χρῆσιν εἶναι καμωμένα μὲ κοινὸ ὑλικὸ (κοκκινόχρωμα ἢ ἀσπρόχρωμα). Τὰ σχήματά τους στερεότυπα καὶ ἀπλὰ μᾶς θυμίζουν τὰ περισσότερα ἀρχαῖα ἐλληνικὰ πρότυπα. Ἀπ' αὐτά, ὅσα προορίζονται γιὰ εἰδικὰς ἀνάγκας ἔχουν ἐσωτερικὸ καὶ ἐξωτερικὸ γάνωμα κίτρινο, γαλάζιο ἢ πράσινο. Πολλὰ τους, χωρὶς νὰ ἔχουν μεγάλη καλλιτεχνικὴ ἀξία, ἔχουν ἐντελῶς ξεχωριστὴ ἰδιορρυθμίαν στὸ σχῆμα καὶ στὸ διάκοσμο, μ' ἀπλοῖα καὶ ἀφελῇ σχέδια αὐθόρμητα, γινόμενα μὲ ἄσπρο ἢ χρωματιστὸ πολτό, ὅπως π. χ. τ' ἀγγεῖα τῆς Αἰγίνης, Χαλκίδας, Κέρκυρας, Μυτιλήνης κτλ.

Ἐργαστήρια ἀγγειοπλαστικῆς γιὰ κοινὴν χρῆσιν ὑπάρχουσιν κυρίως σὲ ὅλα τὰ νησιά καὶ τὰ πα-

ράλια. Ἀπ' αὐτὰ ξεχωρίζουν γιὰ τὴν πῶς ἐπιμελημένη κατασκευὴ τους τὰ κεραμικὰ προϊόντα ποὺ γίνονται στὴν Κέρκυρα, Σκόπελο, Σκύρο, Αἴγινα, Σίφνο, Σάμο, Μυτιλήνη, Κρήτη, Κύπρο καὶ σὲ ὅλα τὰ Δωδεκάνησα. Ἀλλὰ καὶ στὰ περὶχωρα τῆς Ἀθήνας, στὴ Χαλκίδα, Λάρισα, Τρίκαλα, ἡ ἀγγειοπλαστικὴ εὐδοκίμει πολὺ. Ἐπίσης ὅπως ἄλλοτε στὶς Μηλιές τοῦ Βόλου καὶ σήμερὰ στὴν Αἶνον τῆς Θράκης ἀπ' ὅπου μεταφέρουν στὰ νησιά καὶ σ' ἀνατολικά παράλια τῆς Ἑλλάδας τὰ μεγάλα πιθάρια (βυτῖνες, μισοβύτινα).

Ἀπὸ τὰ παλιότερα κατασκευάσματα τοῦ εἶδους αὐτοῦ, μὲ ἀληθινὴ πρωτοτυπία καὶ διακοσμητικὸ χαρακτήρα εἶναι μερικά ἀγγεῖα (δοχεῖα καὶ πιάτα) ποὺ κατασκευάζονταν στὴν Πάτμο καὶ στὴ Σκόπελο. Ἦταν καὶ αὐτὰ κατώτερης ποιότητος, γινομένα ἀπὸ κοκκινόχωμα μὲ κίτρινο ἢ γαλάζιο ἢ πράσινο γάνωμα, ἀλλὰ μ' αὐθόρμητα διακοσμητικὰ σχέδια, ὅπως ροζέτες, στρογγυλές ἢ τρίγωνες, λουλούδια, παλμέτες, ἀνατολίτικα κίτριά, τοπεῖα, βάρκες κτλ. σχεδιασμένα μ' ἀφέλεια καὶ πρωτοτυπία. Τ' ἀγγεῖα αὐτά, ποὺ μᾶς δείχνουν πραγματικὴ καλλιτεχνικὴ διάθεση, μεταχειρίζονταν συχνὰ καὶ γιὰ στολισμὸ στὰ νησιώτικα σπιτία.

Μὲ τὰ νησιώτικα αὐτὰ ἀγγεῖα εἶχαν μεγάλη ὁμοιότητα καὶ μερικά κατασκευάσματα ποὺ προήρχονταν ἀπὸ τὴ Μ. Ἀσία καὶ ἰδιαίτερα ἀπὸ τὸ Τσανακάλι, γινομένα συνήθως ἀπὸ Ἕλληνες τεχνίτες. Χρησίμευαν κι' αὐτὰ γιὰ στολισμὸ τοῦ σπιτιοῦ καὶ εἶχαν μεγάλη διάδοση στὰ νησιά. Ἐφεραν πολύχρωμα σχέδια καὶ συχνὰ ἀνάγλυφες παραστάσεις.

Ἀγγεῖα προωρισμένα ἀποκλειστικὰ γιὰ στολισμὸ τοῦ σπιτιοῦ ἦσαν καὶ τὰ *λαήνια* τῆς δυτικῆς προελεύσεως ποὺ κατασκευάζονταν στὸ Πεζάρο καὶ στὸ Μπορτονόνι τῆς Ἰταλίας, καθὼς καὶ στὴ Μασσαλία. Συνηθίζονταν πολὺ στὰ ἑλληνικὰ μέρη, ἰδιαίτερα στὰ νησιά καὶ εἶχαν μεγάλη διάδοση στὴν ἀνατολικὴ Μεσόγειο, στὰ παράλια τῆς Ἀδριατικῆς καὶ τῆς βόρειοις Δαλματίας.

Ἀλλὰ γνωστότατα καὶ ἀξιολογώτατα ποὺ εἶχαν τὴν πῶς σημαντικὴ θέσιν στὸ διάκοσμο τοῦ σπιτιοῦ ἦσαν τὰ φημισμένα Ροδίτικα καὶ μερικά Μικρασιατικά. Ἀπ' αὐτὰ — ποὺ κατέχουν

περίβλεπτη θέσιν σήμερὰ σὲ ὅλα τὰ μουσεῖα — ὑπάρχουν ἀκόμη πολλὰ σὲ νησιώτικα σπιτία. Ἡ ροδιακὴ ἀγγειοπλαστικὴ ἔφθασε σὲ μεγάλο βαθμὸ τελειότητος γιὰτὶ ἡ μεταφύτευσις τῆς ἀνατολίτικης τέχνης στὴ Ρόδο βοήθη τεχνίτες μ' αἰσθητικὴ παράδοση καὶ συνείδηση. Τὰ δημιουργήματά της, ἂν καὶ ἀνάγονται στὴ μουσουλμανικὴ τέχνη, ἔχουν μολαταῦτα ἀναμφισβήτητα καὶ τὴ σφραγίδα τῆς ἑλληνικῆς ἔκφρασης καὶ διαμόρφωσης. Στὴν ἀποκρυστάλλωση τοῦ ρυθμοῦ της διακρίνουμε καθαρὰ διασταύρωση στοιχείων μὲ μουσουλμανικὸ καὶ ἑλληνικὸ πνεῦμα.

Ἀπὸ τὰ σύγχρονα κατασκευάσματα τῆς ἀγγειοπλαστικῆς ποὺ προορίζονται γιὰ διακόσμηση, ἀξιολογώτερα εἶναι τῶν Ἑταιρειῶν «Κιουτάχεια» καὶ «Κεραμεϊκὸς» ποὺ εὐδόκιμα λειτουργοῦν τὰ τελευταῖα χρόνια.

Τὰ προϊόντα τῆς Κιουτάχειας, σημαντικὰ ἀπὸ κάθε ἀποψη, μὲ γενικὴ ὁμοιομορφία στὴν ἀπόδοση, δὲν μποροῦν, ὅπως τὰ παλαιότερα ροδιακὰ, ν' ἀναχθοῦν ἀποκλειστικὰ στὰ δημιουργήματα τοῦ ἑλληνικοῦ τύπου. Κρατοῦν τὴ σφραγίδα τῆς ἀνατολίτικης καταγωγῆς τους τόσο στὴ διακόσμηση ὅσο καὶ στὴν τεχνολογία. Πάντως ὅλες οἱ προσπάθειες καταβάλλονται ἐξακολουθητικὰ πρὸς μιὰ ἑλληνικώτερη ἐξέλιξί τους.

Τὰ δημιουργήματα τοῦ Κεραμεϊκοῦ, ποὺ ἰδρύθηκε μὲ σκοπὸ νὰ ὑποστηρίξει καὶ ἀναπτύξει τὴν ἑλληνικὴν ἀγγειοπλαστικὴν, ἔχουν πλατύτερο στάδιο δημιουργίας καὶ ἐξέλιξης. Ἡ ἠθικὴ του ὑποστήριξη σὲ διαφορὰς βιοτέχνες καὶ ἡ ὥθηση ποὺ ἔδωκε στοὺς καλλιτέχνες γιὰ νὰ στρέψουν τὴν προσοχὴ καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τους πρὸς τὴ σοβαρὴν ἀγγειοπλαστικὴν τέχνην, ἀξίζουν τὸν μεγαλύτερο ἔθνικὸ ἔπαινο. Τὰ κατασκευάσματά του εἶναι τὰ τελειότερα ἑλληνικὰ, ἀνώτερα σὲ ποιότητα καὶ τεχνικὴ ἐκτέλεση, κ' αἰσθητικὴ. Δυστυχῶς τὸ μικρὸ σχετικὰ χρονικὸ διάστημα τῆς λειτουργίας τοῦ Κεραμεϊκοῦ δὲν ἐπέτρεψε ἀκόμη γιὰ νὰ ἐπιδείξει ἔργα ποὺ θὰ ὀδηγοῦν στὸν κύκλο τῆς δικῆς του σφραγίδας καὶ τοῦ ρυθμοῦ. Τὰ πῶς σημαντικὰ καὶ ἐξαιρετικὰ ἔργα του εἶναι δημιουργήματα προσωπικῆς καλλιτεχνικῆς φύσεως, ὅπως εἶναι τὰ ἀριστοτεχνικὰ ἔργα τῶν κ. κ. Μορζοβάνωφ, Βαλσαμάκη κτλ.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὰ δυὸ παραπάνω μεγάλα ἔργα-στήρια ὑπάρχουν καὶ ἄλλα μικρότερα ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἀναφέρομεν τὰ κυριώτερα καὶ πῶς ἐνδιαφέροντα καθὼς τῶν κ. κ. Προκοπίου στὴν Ἀθήνα, Γιαννούλη στὸν Πειραιᾶ καὶ Κουρτζῆ στὴ Μυτιλήνη. Καθένα ἀπ' αὐτὰ ξεχωρίζει στὴ τεχνολογία καὶ στὸ διάκοσμο.

Τ' ἀνάγλυφα δοχεῖα μὲ τὶς βαθιὲς χρωματιστὲς ἀποχρώσεις τοῦ κ. Προκοπίου, ἔχουν καλαίσθητη καὶ σεμνὴ ἐμφάνιση. Ἡ φύση ὅμως τῆς τεχνολογίας τους, ὅπως μᾶς παρουσιάζεται, ἐμποδίζει τὸν κατασκευαστὴν τους νὰ ἐξελιχθεῖ σὲ ἀνώτερο βαθμὸ δημιουργίας.

Τὸ ἴδιο μπορεῖ περὶ τοῦ νὰ εἰπωθεῖ καὶ γιὰ τ' ἀγγεῖα ποὺ παρουσιάστηκαν τελευταῖα ἀπὸ τὸν κ. Γιαννούλη, γινομένα μὲ μονόχρωμα εἰδικὰ σμάλτα. Καὶ τῶν ἐργαστηρίων αὐτῶν ἡ συμβολὴ εἶναι μεγάλη στὴν ἀνάπτυξη τῆς ἀγγειοπλαστικῆς μας τέχνης.

Τὰ ἔργα τῶν ἐργαστηρίων Σκοπέλου καὶ Μυτιλήνης ἔχουν ἄλλη ἔκφραση καὶ ἀπόδοση βγαλμένα ἀπὸ τεχνίτες λαϊκῆς ἀγγειοπλαστικῆς. Στὰ σκοπελίτικα, ὁ τεχνίτης τους, θαυμαστὸς δεξιότηνης τοῦ τροχοῦ, κατορθώνει νὰ παρουσιάσει μὲ τὰ ἰδιαίτερα ὑλικά ποὺ τοῦ προσφέρει ὁ τόπος, λεπτότατες ἀπομιμήσεις ἀγγείων ἐντελῶς ἀπαράλλαχτες στὶς φόρμες μὲ τ' ἀρχαῖα ἑλληνικὰ πρότυπα. Ἀποφεύγει κάθε διακόσμηση, ἀναδείχνει μόνον τὴν ἐξαιρετικὴ καὶ μοναδικὴν γιὰ τὸν τόπο μας τέχνην τοῦ στοῦ ξύλινου τροχοῦ, καὶ κατασκευάζει συχνὰ τόσο μικροσκοπικὰ ἀγγειοπλαστικὰ ἔργα ποὺ προξενοῦν κατάπληξη. Γενικὰ ἐξεταζόμενα τὰ ἔργα τοῦ σκοπελίτικου αὐτοῦ ἐργαστηρίου, τοποθετοῦνται στὰ ἐξαιρετικὰ κομψοτεχνήματα τὰ γινομένα μὲ πηλό, ποὺ θέλγουν καὶ εὐχαριστοῦν τὸ μάτι, παρόμοια τῶν ὁποίων κατασκευάζουν Ἰταλοὶ τεχνίτες γιὰ ἀναμνηστικὰ τῆς Πομπηίας κτλ. Ἐχουν ἰδιαίτερο προορισμὸ χωρὶς ν' ἀνταποκρίνονται στὶς βαθύτερες ἀπαιτήσεις τῆς ἀγγειοπλαστικῆς.

Τὰ κατασκευάσματα τοῦ ἐργαστηρίου Μυτιλήνης ἔχουν τὴν ἀπλότητα καὶ τὴν ἀφέλεια τῆς πρωτόγονης καταγωγῆς τους. Ἡ κατασκευὴ τους καθὼς καὶ οἱ διακοσμήσεις τους ἔχουν τὴ φρεσκάδα τῆς αὐθόρμητης τέχνης. Σ' αὐτὰ

συνίσταται ὅλο τους τὸ θέλημα ποὺ βρίσκεται στὸ σωστό τοῦ δρόμο γιὰ μιὰ μελλοντικὴ ἐξέλιξη.

Τέλος καθήμερα ἀναφαίνονται καινούργιες προσπάθειες καὶ οἱ ἐνδιαφερόμενοι αὐξάνουν. Καλλιτέχνες συστηματικὰ καταγίνονται, διαπρέπουν ἐξαιρετικὰ καὶ ἀπὸ κάθε ἀποψη δυναμώνει ἡ ἀγγειοπλαστικὴ μας δίνοντας κάθε ἐλπίδα γιὰ μιὰ σύντομὴ ἀνάπτυξη καὶ τελειοποίησι.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗ

Ο ΣΠΗΛΙΟΣ ΤΟΥ ΣΚΟΝΙΑΡΗ

Στὴ χώρα τῶν Σφακιῶν, μισὴ ὥρᾳ πρὶν ἀπ' τὸ Γιαλὸ τῆς Ἀγιά — Ρουμέλης, μέσα σ' ἓνα γρεμὸν ποὺ ἀπ' τὰ Λευκὰ ὄρη πέφτει ἀπότομα πάνω ἰσὸ δρόμο, βρίσκεται μιὰ σπηλιά, ποὺ ὡς τὰ σήμερὰ τρομάζει τοὺς διαβάτες. Ἀλλοῖμονο σ' ὅποιον περάσει ἀπὸ μπροστὰ στὶς μικρὲς ἀνῆρες, τίς ὥρες ποὺ οἱ σπηλιὲς σφαντίζονται! Χαλασμός κόσμου μέσα, τὰ σφαντάχτα ξυπνὰ καὶ τρεχάματα ἀπαλά, καὶ οἱ πατιές, ὅσο κι' ἀνάλαφρες, σκόνες γεμίζουν τὴ σπηλιά.

Γι' αὐτὸ κι' οἱ Σφακιανοὶ τὴν ὀνόμασαν: «ὁ σπηλιὸς τοῦ Σκονιάρη». Κι' εἰν' ὁ Σκονιάρης τὸ μεγάλο τὸ στοιχεῖο ποὺ θέλει δικιά του τὴ σπηλιά καὶ ρίχνει σκόνες σ' ὅσους μποῦν μέσα καὶ τοῦ ταράζουνε τὴ μοναξιά.

Λένε πολλὰ γι' αὐτοὺς ποὺ διάβηκαν ἀπ' ὅξω κι' ἀκόμα πῶς πολλὰ γι' αὐτοὺς ποὺ στὴν παλληκαριά τους ἀνήψισαν τὰ σφαντάχτα καὶ μπήκανε κι' ὡς μέσα. Μὰ σὰν τοῦ Ξηρουχαινοῦσου τὴν ἱστορία δὲν εἶν' ἄλλη, γιὰτὶ αὐτὸς εἶτανε ἀπὸ γενιά, κ' εἶτανε τοῦ Μανούσου γιου — Δασκαλογιάννης — κι' εἶχε τὴν παλληκαριά νὰ μπῇ μονάχος νύχτα στὴ σπηλιά.

Ἀπ' τὴν Ἀνώπολη εἶχε ξεκινήσει νὰ πάη στὴς ἀδερφῆς του, στὴν Ἀγιά Ρουμέλη. Μπροστὰ ἀπὸ τὴ σπηλιά βόηκε τὴ ρεματιά πλημμυρισμένη. Γιοφύρι κανένα κι' οὔτε καὶ κανένα πέρασμα στὸ φαράγγι. Ἔτσι ἀναγκάστηκε, ἀληφώντας τὴ φήμην τῆς σπηλιάς, νὰ κονένη μέσα.

Μάξωξε πεῦκα ξερά, ἀναψε φωτιά, διπλογονάτισε. Τὸ μπαστοῦνι τοῦ κούφιο εἶχε στὴν μιὰν ἄκρην τὸ λουλά κ' ἔκανε καὶ γιὰ τσιμποῦκι. Τὸ ἀναψε κι' ὀρχισε νὰ καπνίζει...

...Ὡρα πολλὴ ὁ Ξηρουχαινοῦσος κάπνιζε καὶ συλλογιότανε. Συλλογιότανε τὸν Τοῦρκο ἀπὸ δὲν εἶχε ξεμιστερό... Ἀχ! καὶ νὰ μπόρει νάδινε φωτιά στὴν Τουρκιὰν ὀλάκερην, ἀπ' ἄκρην σ' ἄκρην, νὰ σώσῃ τὴ Ρωμοσύνη. Συλλογιότανε τὸ παλληκαριὸ τὸ Γιάννη τὸ Δάσκαλο, ποὺ τὸν ἐγδάρανε οἱ παλιότουρκοι μὲς στὸ σαράγιο τοῦ πασά. Καὶ τοῦρθε στὸ νου τὸ παράπονο τοῦ παλληκαριοῦ:

«—Αχ πού στ' έσεεις οί φίλοι μου κι' έσεεις
[οί γι' έδικοί μου,

Και του πασα μ' αφήκατε να πάρη τη ζωή μου;»

Και θυμήθηκε άκόμα, ό Ξηροχομανούσος, και τό Βλάχο τό Μιχάλη «τό Βλάχο, όπου σά θεριό ε' τσοί δρόμους έπορπάθειεν», Κι' αυτόν οί αναθεματισμένοι δεμένο με τά καραβόσκονια τόν άιεβάσανε στού σε-ραγιού τη σκάλα, κι' έπειτα στο μείντανι όχιω σπα-θιές του παίζανε και του κόψαν τό κεφάλι.

Έβραζε τό αίμα του Ξηροχομανούσου για έκδί-κηση. Τάβαλε με τη Φραγκιά, τάβαλε με τό Μό-σχορη, τάβαλε με τό Θεό, πουβλεπε τό άδικο και τό δεχότανε....

.....Σιγά—σιγά από την κορυφή του στήλιου ένα δεύτερο τσιμπούκι κατέθηκε ως στη φωτιά κι' ένα χέρι απλώθηκε, πήρε ένα κλαδί αναμένο κι' άναψε. Τό τσιμπούκι έπειτα άκολούθησε τόν ίδιο δρόμο και χάθηκε πάνω στά σκοτεινά του στήλιου.

Ό Ξηροχομανούσος δέν ξαφνίστηκε. Έίπε χαμο-γελώντας με τό νού του: «Άς καπνίσει τό τσιμπούκι του και τό σφантаχτό...». Καί άρχισε πάλι να συλ-λογιέται. Αυτή τη φορά πήγε πιά ό νούς του στούς ζωντανούς, στίς μικρότερες άδελφάδες του, στίς κο-πελιές που μεγαλώνανε κ' έπρεπε να τούς έβρει ώμορ-φονιούς άπου να μοιάζουν στην άντρεία τών Δασκα-λογιάννηδων.

Πήγε ό νούς του στην Άνώπολη, κι' από κεί στην Αγιά Ρουμέλη κι' από κεί πάλι ξαναγύρισε στο Γιάννη τό Δάσκαλο....

Τό τσιμπούκι του σφантаχτό άργοκατέβηκε ξανά. Αυτή τη φορά πιά άπότομα άρχισε να σκαλίξη τη

φωτιά. Του Ξηροχομανούσου του κακοφάνηκε, μα άφήκε πάλι να πάρη δαυλί, κ' έίπε μονάχα μέσα του:

—Νά με μανίση θέλει έδά, έτσά που δέ μιλάω.

Σέ λίγο πάλι για τρίτη φορά τό τσιμπούκι από τη σκοτεινιά πάνω κατέβηκε πιά στ' αναμένα δαυλιά. Κι' είτε γιατί είχε υπομιαστεί την άδημονία του χωρικού, είτε γιατί έβιαζε ή ώρα κ' έπρεπε με τό πρώτο φώς της μέρας να κρυφτή, αυτή τη φορά πιά άπότομα και πιά νευρικά σκάλισε τη φωτιά, πέταξε στίς τέσ-σερις άκρες της σπηλιάς τά μισαναμένα κλαριά και γέμισε τόν κόσμο στάχτη και άποκαΐδια.

—Μωρέ Σκονιάρη. Γιάντα μου πασπατεύεις τη φωτιά; έίπε ό Ξηροχομανούσος.

Κ' έδωσε μιά με τό τσιμπούκι του στο τσιμπούκι του σφантаχτό και μαζί όλα τά κλαριά, αναμένα και σβυστά, τινάχτηκαν, και στάχτες, δαδιά, κάρβουνα κι' άποκαΐδια σκορπίστηκαν γύρω

Άπ' τάνοιγμα της σπηλιάς έμπευε μιά λωρίδα φώς. Σηκώθηκε ό Ξηροχομανούσος, τινάξε τις σκόνες άπ' επάνω του, άνασήκωσε τούς ώμους για να στε-ρεώσει καλύτερα την κάπα του και βγήκε έξω.

Μακρινά τό πέλαγο άστραφε κάτω άπ' τά χάδια του ήλιου, κι' άπ' τις βελόνες τών πεύκων κυλούσαν που και που μερικές σταλαματιές. Θάτανε περασμένη ή ώρα.

—Σάμπως να τόν πήρα και λιγάκι, συλλογίστηκε ό Ξηροχομανούσος και τράβηξε για τό γιαλό της Άγιά—Ρουμέλης.

Φαίνεται πως άλλοι θάχανε πρωτοδιαβεί γιατί, πάνω άπ' τό φαράγγι, βρήκε ριγμένα κλαδιά και πέ-τρες που εύκολύνανε τό πέραςμα.

ΔΩΡΑ ΜΟΑΤΣΟΥ

Η ΥΠΑΡΞΙΣ ΜΑΣ, ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΜΑΣ, ΤΙ ΜΑΣ ΦΥΛΑΤΤΕΙ Η ΜΟΙΡΑ

Πρό πολλών χιλιετηρίδων ή άνθρωπότης έγνώρι-ζεν ως μόνην σχεδόν έπιστήμην την άστρολογία, την έπιρροήν δηλ. τών άστέρων, τών διάφωρων ζωδίων επί της τύχης τών άνθρώπων. Στούς παλιούς εκεί-τους καιρούς βρίσκομεν βαθύτατες γνώσεις της έπι-στήμης αυτής: από τότε χρονολογούνται αί προφη-τείες, αί παγκοσμίως άναγνωρισμένες, και τών όποιων την άκλόνητον αλήθειαν παρεδέχθησαν και αί μετέ-πειτα γεννεαί. Ός μόνην βάση για τά προλεγομένα τους οί προφίται, οί μάντιες εκείνοι είχαν την άστρο-λογία. Γι' αυτό είνε άπορίας άξιον, πως μία έπιστήμη που στην άρχαιότητα άπησχόλησε τόσο σπουδαίως την άνθρωπότητα, μπόρεσε σιγά σιγά να περιπέσει εις λήθην. Ένώ ό Ζωδιακός κύκλος έθεωρείτο τότε μία δύναμις που είχε ίσχυράν έπιρροήν επί της τύ-χης τών ανθρώπων, ή έννοια του ζωδίου ως καθο-ρίζοντος κατά τάς άστρολογικάς δοξασίας τόν χαρ-ακτήρα και την μοίραν του άνθρώπου, δέν σώζεται πλέον παρ' ήμιν παρ ά εις μερικές παροιμιώδεις έκ-

φράσεις. Λέμε λ.χ. «τόχει τό ζώδιό μου», ή «τό ξέρω τό ζώδιό μου» ή «γεννήθηκε σέ κακό ζώδιο». Αί έκ-φράσεις αυτές είνε λείψανα παλαιωτάτων δοξασιών που μπορεί να έχυσαν δι' ήμās σήμερα την σπου-δαιότητά των, κρύπτουν όμως πάντως μέσα τους μιά μεγάλη αλήθεια, όπως όλαι αί παραδόσεις.

Κάμνοντες τό ώροσκόπιόν των, οί άνθρωποι δέν ζητούν μόνον να μάθουν τι τούς έπιφυλάττει τό μέλλον, άλλ' έξάγουν και πλήθος υποδείξεις για τις υποθέσεις των, για την ύγεια και τό χαρακτήρα των, για τις εύτυ-χεις και δύσκολες ήμέρες, που όλα μαζί άποτελούν πολύτιμον οδηγό για κάθε σκεπτόμενον άνθρωπον. Τό να φοβούμεθα ν' αντιμετωπίσωμεν τά όσα μās προο-ρίζει ή ζωή είνε άκατανόητο. Γνωρίζοντας όσα τυ-χόν μās άποκαλύπτει ή άστρολογία μπορούμε ν' άπο-φύγωμε μιά κακή έπιρροή, μπορούμε να ώφελη-θούμεν από τις καλές εύκαιρίες που μās παρουσιά-ζονται, και που άλλως θα περνούσαν άπαρατήρητες.

Γι' αυτό νομίζομεν ότι θα σās ένδιαφέρει, αγα-

πηται άναγνώστρια, να γνωρίσετε μερικά από τά κυριώτερα χαρακτηριστικά που συνοδεύουν τά υπό ώρισμένα σημεία του Ζωδιακού κύκλου γεννηθέντα πρόσωπα, και δέν άμφιβάλλομεν ότι άναζητώσαι τό δικό σας ζώδιο, θα βρήτε πολλά σημεία που θα συμ-φωνούν με τά κατωτέρω.

Είνε γνωστόν ότι ό Ζωδιακός κύκλος διαιρείται εις δώδεκα σημεία ή ζώδια ή δώδεκα οίκους του ήλιου, καθ' όσον ό ήλιος, κατά την φαινομενικήν του περι την γήν κίνησιν διατρέχει αυτά διαδοχικώς, δια-μένων ένα μήνα περίπου έντός έκάστου.

Τό πρώτο ζώδιο του Κύκλου αυτού είνε ό Κριός, άρχίζει με την έαρινήν ισημερίαν και δεσπόζει του διαστήματος μεταξύ 21 Μαρτίου έως την 20ήν Άπρι-λίου συμπεριλαμβανομένην.

Τά υπό τό ζώδιον αυτό γεννηθέντα πρόσωπα αγα-πούν να άρχουν, να είνε επί κεφαλής έπιχειρήσεων, δηλ. να είνε προϊστάμενοι, και όχι υφιστάμενοι. Άγα-πούν την άλλαγήν, είνε ένθουσιώδεις, δεσποτικοί κ' έχουν μεγάλη δύναμη θέλησεως. Ός εκ της κυ-ριαρχίας του Άρεως επί του Κριού, αί διανοητικά των ιδιότητες και τά μαχητικά των ένστικτα είνε εις άκρον όξεία. Έξ άλλου όμως τά πρόσωπα αυτά είνε συνήθως ειλικρινείς, άνοικτόκαρδα, φιλόδοξα, έξυπνα, ρέπουν όμως ένίοτε προς φαντασιοπληξίες.

Άπό την 21 Άπριλίου ως την 20 Μαΐου ό ήλιος βρίσκεται εις τόν Ταύρον: Όσοι γεννώνται υπό τό ζώδιον αυτό είνε συγκρατημένοι, πρακτικοί, ύλισται, έπίμονοι, δραστήριοι, ύπομονητικοί, φανατικώς έργα-τικοί και συντηρητικοί. Είνε άξιοι έμπιστοσύνης, τί-μιοι και ικανοί να καθέξουν οίανδήποτε θέσιν που άπαιτεί άξιοπρέπειαν και άυτοπεποίθησιν. Έξ άλλου αγαπούν τις άπολαύσεις και διασκεδάσεις.

Τό τρίτο ζώδιον είνε οί Δίδυμοι: 21 Μαΐου ως 20 Ιουνίου: Οί άνθρωποι που γεννώνται υπό τό ση-μείον αυτό αγαπούν τις έπιστημονικές έρευνες κ' έν-διαφέρονται για παιδαγωγικά ζητήματα. Άγαπούν ν' αναλύουν τά αίσθηματά τους έξ ου γίνονται κάπως ύλισται, ή θρησκόληπτοι, ή και σκεπτικοί, έν-δοιαστικοί. Έχουν την τάσιν ν' άσχολούνται με διά-φορα πράγματα συγχρόνως, άρχίζοντας καινούργιο έργο χωρίς να έχουν φέρε τό προηγούμενο σέ καλό τέλος. Έξ αυτού είνε πολλάκις άσταθείς και άναπο-φάσιστοι, ένίοτε εύερέθιστοι, νευρικοί και άνήσυχοι, μη δυνάμενοι να συγκεντρωθούν. Άφ' έτέρου έχουν ταχεία αντίληψιν, έξυπνάδα και είνε ως επί τό πλεί-στον άνθρωποι δράσεως.

Ήδη εισέρχεται ό Ήλιος εις τόν Καρκίνον: 21 Ιουνίου έως 21 Ιουλίου. Ή έπίδρασις του ζωδίου αυτού έκδηλοΰται εις τό να είνε οί γεννηθέντες στο χρονικό αυτό διάστημα άνθρωποι συνεσταλμένοι, έπι-φυλακτικοί, πολύ εύαίσθητοι άλλα κ' έπίμονοι: είνε οίκονόμοι, συντηρητικοί, ρωμαντικοί, έχουν ζωηράν φαντασίαν, βραδείαν αντίληψιν που τούς κάνει ένίοτε εύθικτους. άνήσυχους κ' εύμετάβλητους.

Τό πέμπτον ζώδιον είνε ό Λέων: 22 Ιουλίου έως 21 Αυγούστου. Όσοι γεννώνται στο διάστημα αυτό έχουν δύναμιν χαρακτήρος, έξουσιάζουν τόν έαυτόν τους, είνε δραστήριοι και ικανοί να διατάσσουν: Είνε φιλόδοξοι, μεγαλόκαρδοι και πιστοί. Συνήθως είνε φύσεις συμ-παθητικά, χαρούμενοι και ζωηροί. Τό κυριώτερό τους χαρακτηριστικό είνε ή σταθερότης: όσοι γεννή-θηκαν υπό τό ζώδιο αυτό είνε άξιοι έμπιστοσύνης.

Έρχεται κατόπιν ή Παρθένος: 22 Αυγούστου έως 21 Σεπτεμβρίου. Όσοι γεννώνται υπό τό ση-μείον αυτό έχουν πρακτικό νοϋ, σύνεσι κ' εύθυρι-σία, είνε νοήμονες κ' έργατικοί. Προς τούτοις είνε ήρεμοι, φρόνιμοι, έχουν πεποίθησι στον έαυτό τους. Δέν αγαπούν τις έκκεντρικότητες, ούτε νοιάζονται για δόξα και για τόν θαυμασμό τών άλλων.

Ό ήλιος μπαίνει τώρα στο Ζυγό, 22 Σεπτεμβρίου έως 22 Οκτωβρίου. Μεταξύ τών γεννηθέντων υπό τό ζώδιον αυτό βρίσκομεν πρόσωπα που αγαπούν με πάθος τη δικαιοσύνη, που είνε εύαίσθητα, ραφι-νάτα, φιλόδοξα, μεγαλόκαρδα, που αγαπούν τις δια-σκεδάσεις και είνε καλλιτέχναι.

Όγδοον ζώδιον είνε ό Σκορπιός: 23 Οκτω-βρίου έως 21 Νοεμβρίου. Οί γεννηθέντες υπ' αυτόν έχουν χαρακτήρα σταθερό, άξιοπρεπή, είνε μετριο-παθείς, συγκρατημένοι, έπίμονοι, έχουν δέ συχνά μα-γνητικήν δύναμιν. Τό ζώδιον αυτό εγκλείει πιά πολλή δύναμιν από τ' άλλα. Οί άνθρωποι που ύφίστανται την έπίδρασί του είνε ένίοτε πονηροί και κακόβου-λοι, όταν ή ήθική τους δέν είνε άκεραία, έχουν ίσχυρά πάθη κ' ένίοτε είνε άγρώως ζηλότυποι. Συμ-βαίνει επομένως να είνε άπαιτητικοί και φιλύποπτοι. Άφ' έτέρου όμως τούς βρίσκομεν άξιοπρεπείς, δρα-στήριους και ίσχυρούς που πνίγουν τά αίσθηματά τους και θέτουν την πραγματικήν άξίαν πάνω από τις προτιμήσεις των.

Έπεται ό Τοξότης: 22 Νοεμβρίου έως 20 Δε-κεμβρίου. Όσοι γεννώνται υπ' αυτόν είνε αισιόδο-ξοι, εύθυμοι, εύαίσθητοι κ' έχουν κάποια προφητική δύναμη, είνε δραστήριοι, έπιχειρηματίαι, τίμιοι και διαχυτικοί. Βρίσκουν εύκολα ένα άδύνατο σημείο στον αντίπαλό τους, άφ' έτέρου όμως είνε ειλικρινείς, φι-λελεύθεροι, φιλόσοφοι και θεοσεβούμενοι στίς σκέ-ψεις και στίς άρχές των.

Τό δέκατο ζώδιον είνε ό Αιγόκαιρος: 21 Δεκεμβρίου έως 19 Ιανουαρίου. Οί υφιστάμενοι την έπιρροήν του είνε φιλόδοξοι, ιδεολόγοι, οίκονόμοι, καρτερικοί, συγκρατημένοι και βαδείς. Δέν είνε δια-χυτικοί και προσπαθούν να ήναι ειλικρινείς.

Ό ήλιος ήδη εισέρχεται στον Ύδροχόον: 20 Ιανουαρίου έως 18 Φεβρουαρίου. Όσοι γεννώνται υπ' αυτόν είνε ήμεροι, μετρίοφρονες, ύπομονητικοί, πιστοί, εύσπλαχνικοί. Άγαπούν τη φύσιν, τη μουσική, τις τέχνες, τη φιλολογία. Γενικώς είνε άνθρωποι τίμιοι, καλής θέλησεως, έχουν διαίσθησι για ώρι-σμένα πράγματα, είνε μελετηροί και ζητοϋν να είσ-

δύσουν στα μυστήρια της φύσεως. Συμβαίνει όμως να ηναι και ἐγωῖσταί, ἀσταθεῖς, ἰδιότροποι.

Τὸ δωδέκατο καὶ τελευταῖο ζῳδιον εἶναι οἱ Ἰχθεῖς: 19 Φεβρουαρίου ἕως 20 Μαρτίου. Οἱ ἐρχόμενοι στὸν κόσμον στὸ διάστημα αὐτὸ εἶναι ἀνοικτόκαρδοι, ἔχουν εὐρείαν ἀντίληψιν, φῦσιν εὐαίσθητον καὶ ῥέπουσαν πρὸς τὸν πνευματισμόν. Δὲν εἶναι οὔτε δραστήριοι οὔτε πολὺ θετικοί, ἀλλὰ καρτερικοί, πειστικοί καὶ συγκινοῦνται εὐκολα. Μὲ τὴ παραμικρὴ ἀναποδιά τείνουν

νὰ μεγαλοποιοῦν καὶ νὰ υπερβάλλουν τὶς φροντίδες τους. Ἐπειδὴ οἱ ἰχθεῖς ἀποτελοῦν διπλὸ ζῳδιον συναντῶμεν στὰ πρόσωπα αὐτὰ ἐνίοτε ἀντίθετα χαρακτηριστικά, πρᾶγμα ποὺ καταβιβάζει τὴν ἀξίαν των. Βλέπομεν κάποτε ἀνθρώπους ποὺ φαίνονται νὰ μὴ ἔχουν ἀτομικότητα, καὶ σὲ δεδομένη περίστασι νὰ εἶναι πρόθυμοι ν' ἀναλάβουν οἰανδήποτε εὐθύνην, ἀρκεῖ ὁ σκοπὸς νὰ ἦναι φιλὸς καὶ χρήσιμος.

ΚΑΣΣΑΝΔΡΑ

oooooooooooooooooooooooooooo

ΤΟ ΑΙΤΗΜΑ ΜΑΣ

ΠΩΣ ΕΠΤΑΣΕ ΩΣ ΕΚΕΙ

Ἀκούστηκε ἀπὸ βαθύ ἢ πόρτα. Κανείς τους δὲ σάλεψε.

— Ἡ πόρτα, μουρμούρισε ὁ ἄντρας, σὰ χτύπησε γιὰ δεύτερη φορά. Ἡ Λευκὴ δὲν ἔδειξε νάκουσε, μήτε ἀνοῖξε τὰ μάτια. Ξανακούστηκαν τρία δυνατὰ ἀπανωτὰ χτυπήματα. Τινάχτηκε μονομιᾶς ὀρθός, ἀνοῖξε τὴ πόρτα τοῦ ντουλαπιοῦ ποὺ εἶταν σκαμμένο στὸν παχὺ τοῖχο κ' ἔσυρε ἓνα βαρὺ μπαούλο ἀπὸ μέσα. Ὑστερα, μὲ τὰ νύχια ἀνασῆκωσε τὸ κομμάτι τῆς πατωσιᾶς. Εἶταν τόσο καλὰ καὶ τεχνικὰ προιονισμένο, ποὺ κανενοῦ τὸ μάτι δὲ θύπερνε τὴν κοιτιά. Ἀπὸ κάτω φάνηκε ἓνα σκοτεινὸ, βαθὺ χάσμα.

Μ' ἓνα γοργό, σίγουρο πῆδημα χώθηκε μέσα. Μετά, ἔσυρε ἀπάνω του τὸ κομμάτι τοῦ πατώματος. Ἡ Λευκὴ σηκώθηκε βογγώντας ἀπ' τὸ κρεβάτι κ' ἔβαλε τὰ δυνατά της, γιὰ νὰ σπρώξῃ πάλι τὸ μπαούλο στὴ θέση του. Ἐπειτα, ἔκλεισε τὸ ντουλάπι μὲ τὸν παλιό, χονδρὸ μάνταλο.

Ἐξω ἀκόμα χτυποῦσαν.

Στάθηκε μιά στιγμή νὰ πάρει τὴν ἀναπνοή της. Κοίταξε τὸ μωρὸ ποὺ σάλευε ἀνάμεσα ἀπ' τὰ κουρέλια του, ἔσκυψε, τοῦ σκέπασε προσεχτικὰ τὸ πρόσωπο καὶ βγήκε.

— Ποιὸς εἶναι; ρώτησε χωρὶς ν' ἀνοῖξει.

— Ἐγώ.

— Ποιὰ εἶσαι ἐσύ;

— Ἡ Μαριόγκα μαθές, ἢ παραπλανητὴ... σὲ καλό σου παιδάκι μου, τί ρωτᾷς ἐτσι;

Ἡ πόρτα μισάνοιξε καὶ ἡ γυναῖκα ἔμεινε μὲ τὸ στόμα ἀνοικτό. Τί εἶταν αὐτὸ ποὺ βλέπανε τὰ μάτια της; φάντασμα ἢ ἄνθρωπος; Τῆς κοπέλλας τὸ μοῦτρο ἀλλάξομυσιδισμένο. Τὰ μάτια βουλιαγμένα, ρουφηνμένα, τὰ μάγουλα. Καὶ μέσα σ' ὅλα, μισόγυμνη, μ' ἓνα παλιό, τρύπιο σκέπασμα τοῦ τραπεζιοῦ ρυχμένο σὲ πλάτες.

— Τί ἐπαθες, καλὲ Λευκὴ, τί ἔχεις, κορίτσι μου; ρώτησε συγχισμένη ἡ Μαριόγκα, κ' ἡ φωνὴ της ἔτρεμε.

— Τί θέλεις; ἔκαμε ἐκεῖνη σὰ νὰ μὴν ἀκουσε.

— Ἐφερα τὸ ψωμί σου, ἔχεις ὅχτὼ μέρες νὰ τὸ πάρεις. Δὲ μὲ φώναζες νὰ σοῦ τὸ φέρω ἐγὼ ἀφοῦ δὲν μποροῦσες. Μιά πόρτα εἴμαστε... Τί ἔχεις γρίπη;... Τί εἶν' αὐτὸ ποὺ μισοῦρίζεις σὰ μωρὸ;

Ἡ Λευκὴ ἔβγαλε τὸ χέρ' ἀπ' τὴ μισάνοικτη πόρτα, πῆρε τὸ ψωμί κ' ἔκλεισε μεμιᾶς.

— Δὲν ἔχω παράδες, φώναξε ἀπὸ μέσα. Σὰ γίνω καλὰ σοῦ τίς δίνω.

Βαστώντας μὲ τὸ ἓνα χέρι τὸν τοῖχο, σύρτηκε πάλι ὡς τὴ χαμηλοτάβανη καμαρίτσα ποὺ εἶταν ἀπ' τὸ πίσω μέρος τοῦ σπιτιοῦ. Δὲν εἶχε παρὰ ἓνα μόνο καγκελόφραχτο παραθυράκι σὰ φυλακῆς. Γι' αὐτὸ ἀπ' ὅλη τὴ σπιταρόνα διάλεξαν τούτη ἐδῶ καὶ στριμώχτηκαν. Κανένα μάτι δὲν μποροῦσε νὰ τοὺς δεῖ ἐκεῖ.

Τὸ μωρὸ πάντῳ στὸ κρεβάτι ἔκλαιγε μὲ ψιλή, ἀδύνατη φωνίτσα. Κάθησε, τὸ πῆρε στὴν ἀγκυλιά της καὶ ξεχάστηκε. Ἀπὸ κάτω ἀνέβηκε ἓνα πνιγμένο μουρμουρητό. Ξανασηκώθηκε. Σφίγγοντας τὰ δόντια, βάλθηκε νὰ σέρνει τὸ βαρὺ μπαούλο μὲ τὰ χοντρά, μπρούντζινο καρφιά.

— Ποιὸς εἶτανε; ρώτησε μόλις ἔβγαλε τὸ κορμί του ἀπὸ τὸ ἀνοιγμα. Τὰ μαῦρα, γουρλωμένα μάτια τὴν κοίταζαν γιομάτα κακία καὶ ὑποψία. Ἡ στρατιωτικὰ παλιά, μαντύα ποὺ φοροῦσε, εἶχε γεμίσει ὅλο ἀράχνες. Στὰ μπερδεμένα, μακριὰ μαλλιά του, μπλέχτηκαν κλωστές, σκόνες, ξυλάκια. Εἶχε τὸ φοβισμένο μάτι ζῶου ποὺ βγαίνει ἀπ' τὴ σπηλιά του καὶ δὲν εἶναι σίγουρο τί θ' ἀντικρύσει.

— Ποιὸς χτύπησε μωρή; θὰ μιλῆσεις; εἶπε, καὶ σήκωσε ἀγριεμένος τὴ γροθιά του.

— Ἡ κυρία Μαριόγκα...

— Τί ἤθελε;

— Ἐφερε τὸ ψωμί.

— Τί σοῦ εἶπε, τί τῆς εἶπες;

Δὲν ἀπῆντησε, μήτε γύρισε καθόλου νὰ τὸν δεῖ καθὼς μιλοῦσε.

Ἐκεῖνος πῆρε τὸ ψωμί τ' ἀκούμπησε στὰ γόνατα, ἔκοψε καὶ κάθησε σταυροπόδι κατάχαμα, μὲ τὸ κεφάλι χωμένο σὲ πλάτες.

Τὸ μωρὸ γρίνιαζε.

— Κάμε το νὰ σωπάσει, εἶπε σιγανά, γιατί θὰ τὸ πνίξω καμὶαν ὥρα. Ξαῖρε το.

Ἐβγαλε τὸ στήθος της κ' ἔδωσε τὸ νεογέννητο νὰ βυζάξῃ. Ἀρπάξε τὴ ρόγα κ' ἄρχισε νὰ βυζαίνει βιαστικά, γοήγορα, ἀγκομαχώντας ἀπ' τὴ προσπάθεια. Σὲ λίγο τὴ παράτησε. Ἐπιασε νὰ κλαίει πὺ δυνάτᾳ.

— Δὲν τὸ ποτίζεις τίποτε νὰ ψοφήσῃ, νὰ πάει λέω γώ... Τί τὸ θέλεις; μούγκρισε πάλι ὁ ἄντρας.

— Ἐπῆρε νὰ τὸ συλλογιστεῖς πὺ πρὶν, ἔκαμε ἐκεῖνη, καὶ στὸ κατάχλωμο πρόσωπό της γράφτηκε τὸ μῖσος.

Ἀνασηκώθηκε μὲ κόπο κ' ἔβρεξε ἓνα κουρέλι στὸ νερό. Τόβαλε στὸ στόμα τοῦ μωροῦ. Ἐκεῖνο γελασμένο, ἄρχισε πάλι νὰ βυζαίνει βιαστικά.

Ἀκουσέ με, εἶπε μὲ ἀπόφαση, καὶ τυλίχτηκε στὸ παλιὸ σκέπασμα τοῦ τραπεζιοῦ. Θὰ κατεβῶ νὰ τοῦ βράσω κάτι. Μὴ τυχόν καὶ τὸ πειράξῃς... Μὴν τ' ἀγγίξεις... γιατί ξαῖρε το, θὰ βγῶ καταμεσίς τοῦ δρόμου νὰ τὰ φωνάξω ὅλα. Ὑστερα θὰ τραβήξω στὴν ἀστυνομία νὰ σὲ μαρτυρήσω.

— Δὲ θὰ τὸ προλάβεις, γιατί θὰ σοῦ πατήσω μιά στὸ καρδί...

— Ἀδικα φοβερίζεις... δὲ θὰ κάνεις τίποτα... ἔχεις τὴν ἀνάγκη μου.

Χωρὶς ἐμένα θὰ ψοφήσεις σάν τὸν ποντικὸ στὴ φάκε. Ἄν δὲν εἶτανε ἡ ἀνάγκη θὰ μὲ εἶχες ξεπαστρέψει, ποιὸς ξέρει ἀπὸ πότε.

— Ναί... Θάτανε καλλίτερα... θὰ γλύτωνα ἀπὸ τὰ βάσανα, δὲ θὰ σέβλεπα, δὲ θὰ σάκουα.

Μιλοῦσαν σιγά. Εἶχαν πάρει τὴ συνήθεια, τρία χρόνια νὰ μιλοῦν ἔτσι πνιχτὰ ἀναμεταξύ τους, ἀπ' τὸ φόβο μὴν ἀκουστοῦνε. Καὶ τώρα οἱ φωνές τῶν δύο τρέμανε χαμηλές, πνιγμένες μῖσος.

Μετρήθηκαν μὲ μιά ματιά Ἀντικριστοί. Τὸ ἴδιο μακρὺ, χλωμὸ πρόσωπο. Τὰ ἴδια μεγάλα, πεταγμένα μάτια. Τὰ ἴσια κατάμαυρα μαλλιά. Ἀκόμα τὸ σχῆμα τῶν κορμιῶν τοὺς ἔδειχνε πὺς χύθηκαν σὲ ὅμοιο καλούπι.

— Κ' ἔπειτα, τί ἔχεις νὰ χάσεις πὰ ἂν φανερωθεῖς; Τί; εἶπε ἐκεῖνη, κ' ἡ φωνὴ βγήκε σφουρίζοντας ἀπ' τὰ σφιγμένα δόντια. Πᾶς πιά, τέλειωσες... τὴ ζωὴ σου τὴν ἔχασες ἔτσι κ' ἄλλιως.

— Ἐγώ, ἐγώ;

— Ναί, ἐσύ. Ξαῖρε το... δὲν εἶσαι πὰ ἄνθρωπος. Εἶσαι ἓνα ψόφιο πρᾶμα... Ὁ τάφος σου εἶναι αὐτὸ ἐδῶ τὸ καμαράκι... δὲ θὰ βγεις πὰ ζωντανὸς ἀπ' αὐτοῦ μέσα... Τέλειωσες... δὲν ὑπάρχεις.

Κόπηκε δὲν εἶχε δύναμη νὰ πεῖ τὰ ὅσα κοχλάζαν μέσα της.

Ἡ τρομάρα πὺς αὐτὰ ποὺ τοῦλεγε μποροῦσε νὰ ναι ἀλήθεια, τοῦ παρέλυσε τὸ κορμί. Οἱ σφιγμένες γροθιὲς χαλάρωσαν, τὰ δόντια ξεμάγγωσαν.

Διάβασε τὴν ἀγωνία στὰ μάτια του καὶ πῆρε δύναμη.

— Ὅταν τελείωσε ὁ πόλεμος, ἐσύ θὰ εἶσαι πὺ νεκρὸς ἀπ' αὐτοῦνους ποὺ λυώσανε... Σὰ θὰ πατήσεις ἔξω, τὸ φῶς τῆς μέρας θὰ στὸ δεῖξει... Τότε μπορεῖ ν' ἀντισταθεῖς γιὰ μιά στιγμή... μόνο ἔτσι, ποὺ νὰ καταλάβεις τὴν κατάντια σου...

— Σῶπα! οὐρλιασε.

Ἡ κραυγὴ του γέμισε τὸ καμαράκι καὶ χτύπησε στὸ τζάμι ὅπως μιά γροθιά. Εἶδε γύρω του φοβισμένους. Ὁ παλμὸς τοῦ πόνου ποὺ χύθηκε ἀπ' τὰ σωθικά του τὸν τρώμαζε.

Ζάρωσε...

— Φοβάσαι ἀκόμη... εἶπε πάλι ἐκεῖνη μὲ περιφρόνηση κ' ἀνοῖξε τὴν πόρτα γιὰ νὰ βγεῖ... Ἄν σὲ πιάνανε στὴν ἀρχὴ... μπορεῖ νὰ ζοῦσες τώρα...

— Φεύγα, φεύγα! ἔκαμε ἀγριεμένος κ' ὄρμησε ἐπάνω της.

— Δὲ σὲ φοβοῦμε... Ἄν εἴσουν ἄνθρωπος... ἂν σοῦ εἶχε μείνει ψυχὴ, τότες—χαμήλωσε τὴ φωνὴ καὶ κοίταξε κατὰ τὸ κρεβάτι—ὅταν ἔκαμες αὐτὸ τὸ φοβερό... θ' ἀνέβαινες ἐπάνω... θ' ἀνοίγες ἓνα παραφύρο... καὶ θὰ τέλειωνες... Δὲν τόκαμες. Εἶσαι ἓνα σκουπίδι.

Κατέβηκε κοντυλώντας τὰ σκαλιὰ νὰ πάει γιὰ τὴ κουζίνα. Στὸ τελευταῖο κάθησε νὰ συνεφέρει. Εἶχε ξοδέψει ἔτσι μονομιᾶς ὅλη τὴ δύναμή της, τὴν ἔχτρα, τὴν κακία. Ἀπὸ τὴν ταραχὴ ἔτρεμε.

Ἦθελε νὰ βράσει λίγες πατάτες, τὸ μόνο πρᾶμα ποὺ τῆς βρισκόνταν καὶ νὰ δώσει τὸ χυλὸ τοὺς ἀντὶ γάλα στὸ μωρὸ.

Καθισμένη ἀντίκρου στὸ τζάκι, μὲ τὰ μάτια δακρυσμένα ἀπ' τὸν καπνὸ, συλλογίστηκε πάλι τὴ δυστυχία της.

Γιατί νὰ τοῦ ἀνοῖξῃ; Γιατί νὰ τὸν κρύψει ἔτσι βαθύ τότε ποὺ ἤλθε λιποτάχτης ἀπ' τὸν πόλεμο!

Ποιὸς νὰ τῆς τῶλεγε καὶ νὰ τὸ πίστευε πὺς θάφθανε στὴν ἀνάγκη νὰ καταριεῖται τὴ στιγμή πῶς κρυψε τὸν ἀδελφὸ της! Καὶ μόνο μιά φορά; Χιλιάδες!...

Τί εὐτυχία ἂν εἶχε σκοτωθεῖ ἐκεῖ, σάν τὸσους ἄλλους. Θὰ εἶχε νὰ τὸν κλαίει, νὰ τὸν θυμᾶται ἀδελφόν, ὅπως εἶτανε πρὶν. Ὅχι ἔτσι... Καὶ πάλι ἂς ἔφταναν αὐτὰ ποὺ τράβηξε τρία χρόνια στὴ σειρά, μέρα τὴ μέρα, στιγμή στὴ στιγμή, καὶ ἂς μὴ γίνονταν ἡ ἁμαρτία...

Κάθε φορά, ὅταν ἀναθυμοῦνταν τὴ νύχτα ποὺ χύμψε μουγγρίζοντας ἐπάνω της σάν τὸ θεριό, ἢ καρδιά της σταματοῦσε.

Ποιανοῦ ὁ νοῦς θὰ τόβαζε πὺς τὸ λεπτὸ παιδί ἐκεῖνο, τὸ μορφωμένο, κατάντησε ἔτσι! Ἐνα ἀγρίμι! Ἐνα ζῷ, χωρὶς σκέψη ἄλλη, παρὰ νὰ φάει καὶ νὰ κρυφτεῖ μὴν τύχει καὶ τὸν βροῦνε!

Τὸ μυαλό της βρέθηκε γερό. Δὲν τῆς ἔφυγε. Βάστηξε τὸ αἶσχος, τὴ φρίκη, τὸ μῖσος τὸ ἀπέραντο. Ἐπειτα μετὰ τὴν ἁμαρτία, τὸν ἀγῶνα νὰ τοῦ ξεφεύγει. Τῆς νύχτας τὴ λαχτάρα, ὅταν ἐνιωθε τ' ἀγρυπνο

μάτι πού την παραμόνευε, γιομάτο υποψία. Κάποτες φρόνη—κάτι πιο συχαμερό ακόμα.

Όταν πρωτόρθε άρρωστος, βρώμικος, ελεϊνός, δέν ήξαισε τί νά κάμει. Προσπαθοῦσε, όσο μπορούσε, νά διορφαίνει τή ζωή του τυφλοπόντικα πού από τό φόβο ζούσε, θαμένος κάτω απ' τό πάτωμα τής κάμαρας, μὴ λάχει κάνουν έρευνα καὶ δέν προλάβει νά κρυφτεῖ. Φρόντιζε αὐτή γιά όλα. "Ας εἴταν κ' άμάθητη. Η άνάγκη όλα τής τά δασκάλεψε.

Γιά τόν κοινό του μόνο, πήγαινε παράχωρα, μὴν τή δεῖ κανένας γνώριμος καὶ υποπτευτεῖ. "Επειτα, τί θυσιές γιά τό φαγί! Του έκρυβε τήν ακρίβεια, τά μαρτύρια του κόσμου, μὴν τ' ακούει καὶ τρομάζει.

Πόσες φορές έμνησκε νησιτική γιά νά δώσει κάτι παραπάνω εκείνου. Νά μὴν τόν νιώσει νά πεινά!

* * *

"Υστερα, με τόν καιρό καὶ με τά χρόνια, τσακισμένη από τήν πείνα, τά βάσανα, τή φτώχεια, εἶπε μέσα της:

— "Αν δέν τόν εἶχα ἐδῶ, ἐγώ μονάχη μου θά νοίκιαζα τό σπίτι, θάφειγα νά δουλέψω κ' ὅχι ἔτσι νάμαι σκλάβα, δεμένη πίσω του...

Από τήν ὥρα εκείνη πῶδιξε ντροπιασμένη τή σκέψη αὐτή, τόν αποξένωσε. Τόν εἶδε σάν ἐχθρό άντίκρου της. Σέ κάθε κακομεταχείρισή του ἡ τυραννία καινούργια, ἡ σκέψη πάλι έρχονταν: "Αν δέν τόν εἶχα, θάμουν λεύτερη... Δέ θά μοιραζόμουν τό ψωμί μου, θά τότρωγα μονάχη.

Κ' εκείνος άρχισε νά τήν υποπτεύεται. "Όλο θαρροῦσε πῶς κάτι του έκρυβε. Του μίπηε ἡ ιδέα ὅτι κρατοῦσε τά λεφτά από τά πράματα πού πουλοῦσε του σπιτιοῦ. Κι' άκόμη πῶς δέν του ἔδινε νά φάει.

"Όλα του φταίγανε, όλα! Κ' ἡ άφορημὴ γιά όλα αὐτά κατάνησε νά εἶναι εκείνη. Η μεγάλη, ἡ πρώτη αἰτία τής δυστυχίας του ξεχάστηκε. Τήν παραμέρισε ὁ καιρός. Μείναν ἡ αθλιότητα, ὁ ξεπεσμός καὶ χιλιάδες μικρές ταπεινώσεις, μαζωμένες όλες, σέ μίαν ἔχτρα γιά τήν αδελφή.

"Ετσι ἔφταξε τό σκοτεινό, χαμηλοτάβανο καμαράκι νά περισφίγγει μέσα του δύο πλάσματα υποπτιέχθρικά καὶ πεινασμένα. Δέ μπορούσαν πιά νά υποφέρουν τό ένα τ' άλλο.

"Εντός τους ἔβραζε ἡ κακία. Καὶ τότε σά μείναν ὀλόξενοι μεταξύ τους, ἔγινε τό κακό.

"Ενα χτήνος εξαγριωμένο ὄρμησε σέ μιά γυναῖκα επάνω, σέ μιά ξένη, έτοιμο νά τή σπαράξει αν του άντιστεκότανε.

Τώρα, τό ἴδιο χτήνος φοβέριζε πῶς θά πνίξει τό παιδί μὴ λάχει κ' οἱ κλάψες του τό προδόσουν.

Εκείνη δέ θά τάρφηνε αὐτό τά γίνεται. Ποτέ! Δέν εἶχε γάλα νά τό θρέψει, μὰ θάκαμνε ὅ,τι μπορούσε. Φτάνουν οἱ άμαρτίες τους.

* * *

"Επρεπε γά κοιτάξει πῶς θά ζούσανε.

"Εκαμε καιρό νά συνεφέρει ὥστε νά βγεῖ στόν κόσμο.

Από τό περιβόλι μάζωνε χόρτα καὶ τρώγαν μὴν πεθάνουν τής πείνας κ' οἱ τρεῖς. Μὲ τό ζουμί τους ἔτρεφε τό μωρό.

Τή μέρα πού βρέθηκε ἔξω κ' εἶδε τό γλυκό φῶς, τοὺς ὀλοκάθαρους δρόμους, τά σπίτια με τ' άνοιχτά παράθυρα, ἔνοιωσε πῶς μαύρη τή δυστυχία της. Θάθελε νά χτυπήσει τίς πόρτες στή σειρά. Νά διαλαλήσει τόν πόνο της. Ίσως νά ξελάφρωνε.

"Όλες δέν ἔχουμε νά φάμε, θάλεγε στίς γυναῖκες. "Εσὺ πού ἔπιασες άγαπητικό τόν κουτσό ψαρά, μόνο γιά μιά χουφτιά ψάρια, εἶσαι εὐτυχής. Η ἄλλη πού δέχεται, σά βραδυάζει, τόν Κοῦρδο τόν ξυλά με τά σαλβόρια καὶ τή γκριζα γενειάδα, τή ζουλεύω!

Δέν εἶναι τίποτα αὐτό... "Ας λείπουν οἱ άντρες σας στόν πόλεμο. "Ας κλαῖτε κάθε νύχτα πού πέφτετε νά κοιμηθεῖτε κ' ὡς παρακαλεῖτε νάναι ζωντανοί. Καμιά σας δέν ξαίρει τί θά πει καμὸς!

Η πείνα; Τή γνωρίζω. Τίς ξαίρω τίς νύχτες πού ξυπνάς με τ' ὄνειρο ενός φαγιοῦ... Ξαίρω τό σφιξίμο τῶν ματιῶν γιά νά συνεχιστεῖ τ' ὄνειρο... Τόν ἐφιάλτη ενός γλυκοῦ... Τή λαχτάρα νά πλυθεῖς με λίγο κἂν σαποῦνι, ν' άπλώσεις τά χέρια σου, τά παγωμένα, στή γλυκεῖα πυρά ενός μαγκαλιοῦ.

Τά ξαίρω όλα, όλα... Τά ροῖχα πού γενήκανε κλωστές. Τό κρεβάτι με δίχως σεντόνι, τήν κάλτσα με χωρίς πατούνα...

Εἶδαν τά μάτια μου, ὅ,τι εἶδανε καὶ τά δικά σας. Ξαίρω τό τριγύρισμα σὸ ἀδειανό, σαβαλιασμένο σπίτι, με τήν ἐλπίδα πῶς κάτι θάβρεις ακόμα νά πουλήσεις. Κάτι πού νά ξεγδάρεις ακόμα γιά νά κἄψεις.

Βυθίστικα στή φτώχεια σά σέ ὕγρό, βαθύ πηγάδι... Γνώρισα τόν πυρετό τής πείνας...

Τ' αὐτιά μου ἄκουσαν βοωμόλογα, βρισιές... "Εγώ, ἡ Δευκή, ἡ κόρη του δασκάλου πού μεγάλωσα καθισμένη δίπλα του στήν ἔδρα, μὴ με πειράζουμε τ' άλλα παιδιά...

Καὶ πάλι, όλα αὐτά μου φαίνονταν μικρά μπροστά στή συμφορά μου.

Η έννοια του παιδιοῦ πού στράγγιζε ὅσο πῆγινε τή βασάνιζε μερόνυχτα. Τό μούτρο του ζά, ὡσε σάν σκουληκιασμένο σιφοκόδωνο. Δέν εἴτανε γιά ζωή, τό καταλάβαινε.

"Επρεπε νά τό βαπτίσει, μὴν τής πεθάνει ἔτσι καμιάν ὥρα καὶ γένει κ' ἄλλη άμαρτία.

Τί νάλεγε στόν κόσμο... Πῶς νά τό παρουσιάσει! Φοβούνταν τά μικρά, διαπεραστικά, μάτια του παπᾶ πού θά τό βλέπανε "Αν πήγαινε ἡ σκέψη του!

Η ψυχὴ της φτερούγιζε νά φύγει, μόνο πού τό ἀναλογίζονταν. Τῶξαιρε... Τά χεῖλη της δέ θά σμίγανε ποτέ νά ὁμολογήσει. "Οχι, καὶ νά τή σφάζανε...

Πῆρε τήν ἀπόφαση νά βγεῖ μία μέρα νά τό πάει στήν ἐκκλησιά. Τρόπος δέν εἴταν ἄλλος. Δέν πρό-

λαβε. "Ενα ἀπόγεμα τό μωρό ἔκαμε νά κλάψει. "Αντίς φωνὴ βγήκε ἡ ψυχούλα του απ' τό άνοιχτό στόμα.

Τή νύχτα τό τύλιξε σ' ένα μπόγο κόκκινο πού εἴταν τά προικιά της ἄλλοτες.

— Εἶμαι ἡ μάννα, ἡ θειά κ' ὁ νεκροθάφτης του παιδιοῦ μου, εἶπε σ' ἐκείνον καθὼς ἔβγαινε "Επάνω σου ἡ άμαρτία!

Μέσα στήν ταραχὴ της οὔτε ἄκουσε αν ἀπάντησε. Μόνο πού ἔσκυψε τό κεφάλι. Μπορεῖ καὶ νά αἰσθάνθηκε γιά μιά στιγμή. Ποῦς ξαίρει...

"Εσκαψε στή γωνίτσα του περιβολιοῦ κάτω απ' τή μεγάλη βυσσινιά. Νά τό ραντίζουν τ' άνθη της τήν άνοιξη.

Η λιπαρή, νωπὴ γῆ δέν τή βασάνισε. Άνοιξε καὶ λόβηλε τά σπλάχνα νά τό κρύψει μέσα της τό μικρό.

Σήκωσε τό δέμα καὶ φίλησε γῆς ἡσυχίας τὸν πόντο τῶν κερένιο προσωπᾶκι.

Τά δάκρυά της τόλουσαν βάφτισμα τῶν καὶ φανεμένο.

— Παιδάκι μου, μωρό μου, συχώρα με, εἶπε γὰ καὶ τό ἀπόθεσε σὸ χῶμα.

Σάν τέλειωσε, κάθησε δίπλα ἐκεῖ, νά του κρατήσκει συντροφιά τήν πρώτη νύχτα. Μὴν παραπονεθεῖ μόνάχο.

TATIANA Δ. ΣΤΑΥΡΟΥ

Οι νεώτερες προσωάθειες γιά τὸ παιδί.

Τὸ θέατρο τοῦ παιδιοῦ σὴν Ἑλλάδα

"Όπως τήν ἐποχὴ τής Ἰταλικῆς Ἀναγεννήσεως τό σύνολον τῶν μοναδικῶν τότε περιστάσεων δημιούργησε τήν ἀτμόσφαιρα πού μέσα σ' αὐτήν ἤκμασαν ἡ γραφικὲς τέχνες, ὅπως τότε κυριάρχησαν σὸ κύκλο τῶν καλῶν τεχνῶν γλυπτική καὶ ζωγραφική, μεγάλοι δέ καὶ μικροὶ άνέπνεαν μέσα στήν ἀτμόσφαιρα τῶν λαμπρῶν σχημάτων, ἔτσι καὶ σήμερα τό σύνολο πάλι τῶν περιστάσεων καὶ διαφορῶν μηχανικῶν ἐφευρέσεων συντέμνουν νά γίνη ἡ σύγχρονη ἐποχὴ μας κατ' ἐξοχὴν ἐποχὴ τοῦ θεάματος, νά κυριαρχεῖ τό «θέαμα» καὶ νά γίνη άνάγκη σχεδὸν ἀπαραίτητη γιά μεγάλους καὶ μικρούς.

Σ' όλα τά πολιτισμένα κράτη τοῦ κόσμου πού ἔχουν νοίωση πόσο πιστά τό παιδί ἀκολουθεῖ τό ρυθμό τής ἐποχῆς του, ἔχουν στοργικά φροντίζει γιά τό θέατρο τοῦ παιδιοῦ. Κάθε χρόνο τίς μέρες τῶν Χριστουγεννιάτικων καὶ Πρωτοχρονιάτικων γιορτῶν, πού τόσες φροντίδες καταβάλλονται γιά τή χαρὰ τοῦ παιδιοῦ, ἀρχίζουν καὶ ἡ παιδικὲς θεατρικὲς παραστάσεις. Στήν Ἀγγλία σ' όλα τά μεγάλα θέατρα Lyceum, Palladium, Gaiety κ. ἄ. δίδονται καθημερινὲς παραστάσεις με παιδικὰ ἔργα, τά ὁποῖα δίδει στούς μικροσκοπικοὺς ἡθοποιοὺς τῶν παιδικῶν θιάσων, δέν ἀπαξιοῦν νά παίζουν τοὺς ὁλόους τῶν μεγάλων, ἡθοποιοὶ ἀξίας καὶ φήμης. Ἀνεβάδουν συνήθως διασκευὲς ἀπὸ παραμῦθια τοῦ Andersen καὶ τοῦ Grimm, τό γνωστότατο ἔργο «Peter Pan and Wendy» τοῦ περίφημου Ἀγγλου συγγραφέως James Barrie πού τό ἔγραψε εἰδικὰ γιά παιδικὸ θέατρο, τό «Water Babies» τοῦ Charles Read καὶ ἄλλα. Στὴ Γερμανία ἡ Renée Stobrawa πού διειθύνει ἓνα ἀπὸ τά παιδικὰ θέατρα τοῦ Βερολίνου, ζωντανεύει γιά τά Γερμανόπαιδα τὰ παραμῦθια τοῦ Grimm πού τόσες φορές τὰ νανούρισαν. Ὁ «Κοντορεβιθούλης», ἡ «Κοκκινόσχουφη», τό «Hänsel und Gretel», χρόνια τώρα παίζονται καὶ βρίσκουν πάντα

τὴν πιὸ θερμὴ ὑποδοχὴ ἀπὸ τό λιλιπούτειο κοινό. Στὴ Ρωσία πού ἔχει γίνει ἡ σοβαρότερη ὡς σήμερα ἐργασία γιά παιδαγωγικὸ θέατρο, ἡ ἐμπνευσμένη γυναῖκα Natalia Satz διειθύνει ὅλες τίς παιδικὲς σκηνὲς πού τό μπολσεβικικὸ καθεστὼς ἱδρυσε καὶ στὴ μικρότερη πόλι τής Ρωσίας. Δέν εἶναι τυχαία ἡ σύμπτωση ὅτι σέ γυναικεῖα χέρια ἐμπιστεύεται, σ' όλα σχεδὸν τὰ κράτη, ἡ διεύθυνσις τῶν παιδικῶν θιάσων. Ξέρουν πῶς μονάχα ἡ λεπτὴ διαίσθησις τής γυναίκας εἶναι ἱκανὴ νά βρῇ τό παλμό πού δονεῖ τίς παιδικὲς ψυχές.

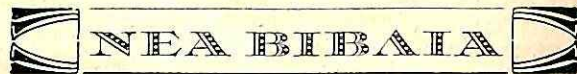
Στὴν Ἑλλάδα γιά πρώτη φορά ἰδρύθη πέρυσι ἀπὸ τήν κ. Ἀντιγόνη Μεταξά, παιδικὸ θέατρο με τό σκοπὸ νά χαρίσῃ στὰ μικρὰ Ἑλληνόπουλα τὸ κατάλληλο γιά τήν ἡλικία τους θέαμα. Τὴν εὐγενικεῖα αὐτὴ προσπάθεια τὴ χαιρετίσαμε ἀπὸ τὴ πρώτη στιγμή με τό μεγαλύτερον ἐνθουσιασμό, καὶ με τό ἴδιο ἀμείωτο ἐνθουσιασμό παρακολουθοῦμε τὴ λαμπρὰ ἐξέλιξι τής ἐμπνευσμένης σοβαρᾶς ἐργασίας της. Μέσα σ' ἓνα χρόνο, χωρὶς καμμιὰ ἐπιχορήγησι, χωρὶς κατάλληλα παιδικὰ ἔργα, χωρὶς σκηνικὰ εἰδικὰ καὶ ἀπαραίτητα, γιά άνέβασμα παιδικῶν ἔργων καὶ παραμυθιῶν, χωρὶς ἡθοποιούς, ἡ κ. Ἀντιγόνη Μεταξά κατάρθωσε με τό πολυσύνθετο ταλέντο της, νά ἐξουδετερώσῃ πολλὰς δυσκολίες. Διεσκέυσε παραμῦθια, καὶ ἔγραψε παιδικὰ ἔργα ἀξία κάθε προσοχῆς γιά τό εἶδος τους, καὶ ἐσχημάτισε λιλιπούτειο θίασο πού δίνει πᾶ τακτικὰ παραστάσεις τὰ Κυριακάτικα προῖνά σὸ θέατρο Ἀργυροπούλου, με παιδικὰ ἔργα καὶ με παραμῦθια πού κάνουν τοὺς μικροσκοπικοὺς θεατὰς νά βλέπουν θαμπωμένοι πῶς ζωντανεύουν τὰ παραμῦθια τής Γαλιίας. Πρέπει νά δῇ καίς τό ξέσπασμα τής παιδικῆς χαρᾶς γιά τὴ τύχη τής καλῆς Πεντάμορφης, τὸν ἐνθουσιασμό τής ἀδολῆς ψυχούλας τους γιά τὴ δίκαια τιμωρία τής κακίης μητρὶς, νά δῇ τό πόνο μέσα στὰ

ματάκια τους για τὸ πτωχὸ πεινασμένο ὄρφανό ποῦ βλέπουν στὴ σκηνή, γιὰ νὰ νοιώσῃ, ὅτι τὸ θέατρο, «τὸ μεγάλο αὐτὸ σχολεῖο ἡθῶν» μπορεῖ μὲ τὸ ζωντανό του μάθημα νὰ ξυπνήσῃ στὴν ἀπλαστὴ ψυχὴ τὸ αἶσθημα τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς συμπόνιας εὐκολώτερα ἀπὸ τυπικὲς συμβουλὲς καὶ δογματικὲς ἡθικὲς διδασκαλίες. Ἡ μεγάλη ἐντύπωση ποῦ δημιουργεῖ στὴ παιδικὴ φαντασίᾳ ἕνα καλὸ παιδικὸ ἔργο, ὅταν βρίσκεται στὰ χέρια ἀνθρώπου ποῦ ἔχει συναίσθησι τῆς λεπτῆς καὶ σοβαρᾶς αὐτῆς ἐργασίας, εἶναι τὸ καλύτερο μέσο νὰ τέρψῃ καὶ νὰ διαπαιδαγωγήσῃ τὸ παιδί καὶ τὸ «Θέατρο τοῦ Παιδιοῦ» ιδρύθηκε μὲ τὸ σκοπὸ αὐτό, καὶ συγχρόνως μὲ τὸ ἰδιανικὸ νὰ χαρίσῃ μελλοντικὰ στὴν Ἑλληνικὴ Σκηνὴ νέους ἡθοποιούς μὲ ἄρτια καλλιτεχνικὴ μόρφωση. Στὴ Σχολὴ τοῦ Παιδιοῦ Θεάτρου, τίς μέρες καὶ ὥρες ποῦ τὰ παιδιά δὲν ἔχουν μαθήματα σχολικά, οἱ μικροὶ ἐκτελεστοὶ διδάσκονται σκηNIKὴν τέχνην καὶ ἀπαγγελίαν ἀπὸ τὴν κ. Ἀντιγόνην Μεταξᾶ καθηγήτρια τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὁραίου, μουσικὴ ἀπὸ τὴν κ. Καλλέργα Γῶγα τῆς Hochschule τοῦ Βερολίνου, χορὸν ἀπὸ τὴν κ. Tilde de Wajda καθηγήτρια τῆς ρυθμικῆς καὶ τοῦ χοροῦ. Ἐπίσης μαθαίνουν νὰ στέκονται, νὰ ἐκφράζουν τὰ διάφορα συναισθήματα, γνωρίζονται ἀπὸ κοντὰ μὲ ὥραία καὶ διδακτικὰ ἔργα, συνειθίζουν νὰ ἀγαποῦν τὸ διάβασμα καὶ τὴ μελέτη, καὶ ξανοίγουν τὸ μυαλό τους σὲ εὐρύτερους ὁρίζοντας. Ὅλα δὲ αὐτὰ γίνονται μὲ τέτοιο παιδαγωγικὸ σύστημα, ποῦ τὰ παιδιά δὲν ἀντιλαμβάνονται ὅτι κάνουν καὶ σοβαρό. Ἐπει ἀποφεύγεται ὁ κίνδυνος νὰ τὰ δοῦμε νὰ χάνουν τὴν ἀγγελικὴν χάρι τῆς παιδικῆς ἡλικίας, καὶ ἀποφεύγεται ἐπίσης ἡ πνευματικὴ κόπωση ποῦ μπορεῖ νὰ σταματήσει τὴν πνευματικὴ ἀνάπτυξιν τοῦ παιδιοῦ.

Βεβαίως ὅλα τὰ παιδάκια τῆς παιδικῆς αὐτῆς θεατρικῆς ὁργανώσεως δὲν προορίζονται γιὰ τὸ θέατρο· μορφώνονται ἀπλῶς. Ὅσα ὅμως θελήσουν νὰ γίνουν ἀργότερα ἡθοποιοί, ἔχουν ὅλα τὰ μέσα νὰ βάλουν βάσεις τέτοιες θεατρικῆς καὶ γενικῆς μορφώσεως, ποῦ σήμερα κατέχουν μόνον ἐκλεκτοὶ καλλιτέχναι τοῦ διεθνoῦς θεάτρου. Ἡ μόνιμη αὐτὴ θεατρικὴ ὁργάνωσις τοῦ Παιδιοῦ Θεάτρου μὲ τὸ σκοπὸ νὰ δώσει ὠθησὶ στοὺς νέους ἰδίως συγγραφεῖς μας νὰ γράφουν ἔργα μὲ ἀτμόσφαιρα γνώριμη στὰ ἑλληνόπουλα, θὰ προκηρύξῃ διαγωνισμό παιδικῶν θεατρικῶν ἔργων, καὶ τὰ καλλίτερα ἔργα ποῦ θὰ ἐγκρίνει ἐπιτροπὴ ἀποτελουμένη ἀπὸ γνωστὸς λογίους καὶ καλλιτέχναις, πλὴν τῶν χρηματικῶν βραβείων, ποῦ θὰ τοὺς δοθοῦν, θὰ παίζονται στὴ σκηνὴ τοῦ θεάτρου τοῦ Παιδιοῦ. Ἐλπίζομε πῶς τὸ κράτος πέρνοντας παράδειγμα ἀπὸ τ' ἄλλα πολιτισμένα κράτη τῆς Εὐρώπης θὰ θελήσῃ νὰ φανεῖ στοργικὸ στὴν εὐγενικὴ αὐτὴ προσπάθεια.

ΚΑΤΕΡΙΝΗ Ι. ΚΑΚΟΥΡΗ

Τὰ θερησκευτικὰ αἰσθήματα τὰ φοροῦν οἱ ἄνθρωποι σὰν τίς γοῦνες, οἱ μὲν πρὸς τὰ μέσα καὶ οἱ δὲ πρὸς τὰ ἔξω.



Σοφίας Μαυροειδῆ—Παπαδάκη. Ὁρές Ἀγάπης.
Ἐκδοσις «Φλόγῃ» 1934.—Ἐνα κομμοτυπωμένο βιβλίο μὲ τὸ δελεαστικὸ τίτλο «Ὁρές Ἀγάπης» τῆς κ. Σοφίας Μαυροειδῆ—Παπαδάκη μᾶς χαρίζει ὁ νέος χρόνος μὲ τὴν ἀνατολὴν του. Μέσα στὴν πληθώρα τῶν ποιητικῶν συλλογῶν ποῦ οἱ περισσότερες τόσο λίγη σχέση ἔχουν μὲ τὴν ἀληθινὴν ποίησιν, οἱ Ὁρές Ἀγάπης ἔρχονται σὰν μιὰ ὁδὸς ἀνακουφιστικῆς. Ἀπὸ τὰ πρῶτα κι' ὅλας τραγοῦδια τῆς συλλογῆς ἀναγνωρίζομε τὴ γνήσια ποιητικὴ φλέβα ἐκείνης ποῦ τὰ δημιουργοῦσε. Ἡ Ἀγάπη ἡ αἰώνια καὶ παντοδύναμη στὶς διάφορες μορφὰς καὶ ἐκδηλώσεις της, διαπνέει ὅλο τὸ ἔργο καὶ τραγουδιέται ἀπὸ τὴν νέα ποιήτρια μ' αἶσθημα βαθειὰ ἀνθρώπινο, ἀπλό, εὐγενικό, χωρὶς ἐπιτηδευμένες ἐξάρσεις καὶ ὑπερβολές.

Σὲ περιμένω, ἀγάπη μὴν ἀργήσεις
Ἔτσι σιγαλοπάτητα, ὅλο χάδι
στ' ἀκρονύχια πατώντας, κάποιον βράδυ
καὶ τὴ δικιά μου πόρτα νὰ χτυπήσεις

Ἐλα γιατί τὰ μάτια φτερουγοῦνε
καὶ τί φοβητὸ νὰρθεῖς ἀργὰ σὰ θάνατο!
(στίχοι ἀπὸ τὴν «Ἐπικλήση»)

Μὲ τὴ νεογέννητη ἀνοιξιὰτικὴ φύση ποῦ χαμογελάει στὰ ἐκθαμβὰ μάτια τῆς ποιήτριας, ἡ ψυχὴ της κι' ὁδονηρούς.

Λαχτάρες ἀνεξήγητες βαθιάμου
ἀθώρητο ἕνα χέρι ἔχει ξυπνήσει
μιὰ προσμονὴ καινούργια, ἕνα μεθύσι,
μιὰ γλύκα κι' ἕνας πόνος στὴν καρδιά μου.

(στίχοι ἀπὸ τὴν «Ἀνοιξη»)

Ἡ νοσταλγία, ἡ μεταμέλεια κι' ὁ πόνος γιὰ τὴ μεγάλη στιγμὴ ποῦ ἔκρουσε τὴ θύρα τῆς ψυχῆς της κι' ὅμως αὐτὴ δὲν ἀνοίξε, ἀπὸ μίαν ἀνεξήγητη δειλία ποῦ νοιώθουν οἱ ἀληθινὰ ἐρωτευμένοι σὲ τέτοιες ὥρες, ἐκφράζεται μὲ συγκινητικὴ εἰλικρίνεια μὲς ἀπ' αὐτοὺς τοὺς στοίχους.

Κ' εἶχαμε τρυφερὰς ψυχὰς καὶ πλοῦδες
καὶ τῆς ἀγάπης τὰ φρασιὰ τὰ μύρα
μέσα σ' αὐτὲς θ' ἀνάβρυναν πλημμύρα

ἂν δὲ σιωποῦσα ἐγὼ καὶ σὺ ἂν μιλοῦσες.

Κ' εἰν ὅλο πίκρα ἡ μαύρη τούτη ζήση
κι' εἶχε ἡ καρὰ στὴν πόρτα μας χτυπήσει...

Τὸ «Καλοσύρισμα» τὸ «Στὴν Ἀγάπην» τὸ «Ξανακύλισμα» ἀπὸ τὰ ὡραιότερα, καθὼς καὶ τὰ «στὸ Φᾶληρο» «οἱ Ἀλῆτες» ὁ «Ἀπολογισμός», ξεχωρίζουν ἀνάμεσα στῆς πρώτης σειρᾶς τὰ τραγοῦδια σοννέτα

γραμμένα μὲ ἄσπρη ἀρχιτεκτονικὴ φόρμα καὶ μὲ συγκαταλεγμένον ὡς ἐκεῖ ποῦ πρέπει λυγισμό.

Ἡ Δασκάλα» ποῦ ἀνοίγει τὴ δευτέρη σειρὰ τῶν τραγοῦδιων, ὁρῶνεται μὲς ἀπὸ τοὺς γεμάτους πρωτοτυπία ρεαλισμὸ καὶ πικρὰ νοσταλγία στίχους σὰν μιὰ τραγικὴ ἡρωίδα ποῦ τῆς ἔταξε ἡ μοῖρα νὰ θυσιάσῃ τὰ ὄνειρα καὶ τὰ ἰδιανικά της καὶ νὰ μαραίνεται σκλαβωμένη ὅλη της τὴ ζωὴ στὴν ἔδρα τοῦ σχολείου γιὰ νὰ θρέψῃ τὴ πτωχὴ τῆς οἰκογένεια καὶ γιὰ νὰ πληρώσουν «χρὴτὰ παλιά».

Ἐχει σβιστεῖ στὸ πρόσωπο της
κάτι τῆς νύκτος ὁμορφιά
Κ' ὅσα διδάσκει στὸ σχολεῖο της
δὲν τὰ πιστεύει ἐκεῖνη πιά.

Ἡ αἰώνια ἀνθρώπινη τραγωδία τῆς καταπιεστικῆς βιοπάλης ποῦ καταπνίγει τὰ μεγάλα ψυχικὰ σκιρτήματα καὶ νεκρώνει τίς ἀνώτερες πίστεις.

Κι' ὅμως στὴν ἔδρα της ἐκεῖνη
γιὰ λευτεριά γιὰ δικαιοσύνη
διδάσκει πάντα καὶ κηρύττει
μὲ ραγισμένη τὴ φωνή
π' ὅλο καὶ βγαίνει πρὸ βραχνῆ
ἀπὸ τὸ χρόνιο φαρμαγγίτη.

Τὸ «Ἰδιαίτερο μάθημα» εἶναι μιὰ χαριτωμένη σάτυρα τοῦ ψευτοσοφισμοῦ ποῦ χαρακτηρίζει ὠρισμένες κυρίως τῶν σαλονιῶν καὶ τὸ ρηχὸ τους χαρακτήρα. Ἡ «Ἀθηνα σύννομος» προβάλλει σὰν πλαστικὸ ἀνάγλυφο στοχαστικὰ σμιλωμένο καθὼς καὶ ἡ «Εἰδωλολατρία» ἀπὸ τὴν τετάρτην σειρὰ, ποῦ τὴν διαπνέει «κάποιον παλιὸν καιρὸν ἀχιδοβόλημα».

Ἐκεῖνα ποῦ μοῦδωσαν τὴν ἐντονώτερη συγκίνησιν ἀνθρώπινη καὶ καλλιτεχνικὴ μαζί εἶναι τὰ τρία τῆς τελευταίας σειρᾶς «Στὸν Πατέρα μου» «Πρωτοβόχια» καὶ «Τὸ μικρὸ μου τὸ χωριό». Ἐνα γλυκὸ ἀλλὰ καὶ πονεμένο μαῦρο λόγι τῆς ξενητεμένης κόρης ποῦ γυρίζει στὸ χωριὸ καὶ δὲ βρίσκει πιά τὸν ἀγαπημένο της πατέρα.

Σὰν ἄλλα χρόνια φέτος δὲ μὲ δέχτηκες
πρόστος φτιασμένος στοῦ χωριοῦ τὴν ἄκρη.
Μάτια τὰ μάτια νὰ σὲ δοῦν κουνάστῃσαν
τοῦ δρόμου ξαγνατεύοντας τὰ μάκρη.

Εἰκόνες τοῦ χωριάτικου σπιτιοῦ, εἰκόνες ἀπ' τὴ φύση μὲ σκηνὲς ἀγροτικὰς γεμάτες χρώμα ἑλληνικὸ κι' ὅπου μιὰ εὐγενικὴ μελαγχολία σὰν πέπλο διάφανο ἀπλώνεται ἀπ' τῆς ποιήτριας τὴν ψυχὴ, μᾶς κάνουν νὰ νιώθωμε ἐκεῖνο τὸ ψυχικὸ εὐχάριστο τάραγμα ποῦ ξυπνάει τὸ συναισθηματικὸ μας κόσμον ποῦ πάντα τὸν κυβερνοῦνε οἱ δύο πρὸ αἰώνιοι νόμοι, τῆς Ἀγάπης καὶ τοῦ Πόνου. Αὐτὰ τὰ ποιήματα ποῦ ἀνέφερα εἶναι, κατὰ τὴ γνώμη μου, τὰ καλύτερα τῆς συλλογῆς, καὶ μὲς αὐτὰ χαίρετίζομε ἕνα καινούργιο γυναικεῖο ταλέντο γεμάτο μελλοντικὲς ὑποσχέσεις ποῦ δὲ θ' ἀργήσουν νὰ γίνουνε πραγματικότης.

ΑΘΗΝΑ Ν. ΤΑΡΣΟΥΛΗ

Τατιάνα Σταύρου. Ἐκεῖνοι ποῦ ἔμειναν, Ἀθήνα 1933.—Ἐνα βιβλίο ποῦ περιγράφει τὴ φρίκη καὶ τὴν ἀγριότητα τοῦ πολέμου χωρὶς νὰ μᾶς μεταφέρει σὲ καμμία μάχη, σὲ κανένα νοσοκομεῖο, σὲ κανένα μέτωπο.

Ἡ περιγραφή περιορίζεται νὰ μᾶς δείξῃ τίς γυναῖκες, τὰ παιδιά, τοὺς γέροντες, τοὺς ἀναπήρους στὴν Πόλη καὶ στὰ χωριά τοῦ Βοσπόρου. Πεθαίνουν ἀπὸ πείνα, φτώχεια καὶ κακομοιριά, γιὰ τοὺς ἀντρες λείπουν στὸν πόλεμο. Δὲν μποροῦν νὰ καταλάβουν γιὰ τοὺς ὁλοὺς αὐτοὺς καὶ γιὰ τοὺς ὑποφέρουσιν ἔτσι ἀπὸ τοῦ πολέμου εἶναι Ἑλληνες καὶ οἱ ἀντρες πολεμοῦν στὸν Τουρκικὸ στρατό. Δὲν ἔχουν κἂν τὸ ἐθνικὸ φρόνημα ποῦ συντηροῦσε γυναῖκες ἄλλων κρατῶν γιὰ λίγον καιρὸ. Γιατὸ ὁ παραλογισμὸς τοῦ πολέμου φαίνεται ἀκόμη πρὸς χτυπητὸς. Οἱ περισσότερες ἀπὸ τίς ἡρωίδες τῆς κ. Σταύρου γὰ μιὰ μερίδα ψομὶ γιὰ λίγη ζάχαρη ἀναγκάζονται νὰ παραδοθοῦν σὲ Τούρκους ἀστυφύλακες ἢ ἰσχυροὺς καὶ κοιτὰ στὴ πείνα τοὺς ἔχουν καὶ τὴν περιφρόνησιν στὸν ἑαυτὸ τους.

Τὸ βιβλίο αὐτὸ εἶναι ἀκόμη πρὸς ἀξιόλογο ὅταν συλλογιστεῖ κανεὶς ὅτι εἶναι ἡ πρώτη ἐμφάνισις μιᾶς ἀγνωστῆς ὡς τώρα στὸ μεγάλο κοινὸ συγγραφῆς. Ὑπόσχεται ὅτι τὰ ἐπόμενά της ἔργα θὰ εἶναι ἀκόμη καλύτερα. Ἐμεῖς ὡς γυναῖκες αἰσθανόμεσθε περιφάνεια γιὰ κάθε νέο ταλέντο ποῦ μᾶς παρουσιάζεται καὶ θὰ ἠθέλαμε ὅλες οἱ γυναῖκες νὰ διαβάσουν τὸ θαυμάσιο αὐτὸ βιβλίο. Ἐνα ἀπὸ τὰ συναρπαστικότερα διηγήματα ἀπὸ τὴ συλλογὴ εἶναι ἐκεῖνο ποῦ δημοσιεύει σήμερον ἡ «Ελληνίς» μὲ τὴν εὐγενὴ συγκατάθεσιν τῆς συγγραφῆς.

«Ὅταν ἡ μητέρα θελήσῃ», ὑπὸ Ἰούδας Δέτοικα—Καλασιώτη. Ἐκδοσις Ἡλ. Ν. Δικαίου, Ἀθήνα 1933. Εἰς τὸ ἄρτι ἐκδοθὲν τομίδιον ἡ συγγραφεῖς πραγματεύεται τὴν ψυχολογίαν τῆς μητέρας καὶ τὴν ἰσχὺν ποῦ ἔχει ἡ μητρικὴ στοργὴ ἐπάνω στὰ παιδιά της. Εἶναι μιὰ ὡραία μελέτη ποῦ ἀξίζει νὰ διαβασθῇ ἀπὸ τίς Ἑλληνίδες μητέρας σ' τίς ὁποῖες ἀφιερώνεται.

Τὸ Παιδικὸ Θέατρο ὑπὸ Ἀντιγόνης Μεταξᾶ. Τόμος πρῶτος.—Στὸ κομψὸ αὐτὸ τομίδιον, ἡ κ. Ἀντ. Μεταξᾶ δημοσιεύει 6 παραμῦθια διασκευασμένα ἀπ' αὐτὴν γιὰ τὸ Παιδικὸ Θέατρο. Ἡ ἐργασία τῆς κ. Μεταξᾶ ὡς θὰ ἴδωμεν αἱ ἀναγνώστριάς μας, ἀπὸ τὸ δημοσιευόμενον εἰς τὸ τεῦχος αὐτὸ ἄμθρον, εἶναι ἀξία παντὸς ἐπαύου.

Ἐξεδόθη: Ἀριστοτέλους: Τὰ Πολιτικά, Κατ' ἐλευθέραν μετάφρασιν Παν. Ι. Θεοδοωροπούλου.—Τὸ ἔργον εἶναι ἀφιερωμένον εἰς τὴν μνήμην τῆς συζύγου του Ἀννας, τῆς γνωστῆς φιλανθρωποῦ ἰδιοῦρας τοῦ Μεροπείου, ὑπὲρ τοῦ ὁποῦ καὶ πολεῖται. Ἡ «Ελληνίς», ἡ ὁποία πάντοτε μετὰ μεγάλης συμπαθείας καὶ ἐκτιμήσεως παρηκολούθησε τὴν δρᾶσιν τῆς ἐκλιπούσης εὐσεβοῦς καὶ ἐναρέτου γυναικὸς, ἀναδημοσιεύει μετὰ συγκινήσεως τὴν ἀφιέρωσιν τοῦ συζύγου τῆς ἔχουσας ὡς ἑξῆς:

Αφιερώνεται εις Ήκεινν, ήτις επί 32 περίπου έτη υπήρξε πολύτιμος και άχώριστος σύντροφος συμμερισθείσα πάσας τας χαράς και τας λύπας του βίου μου.

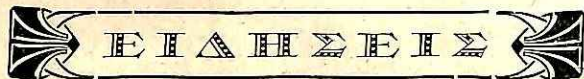
Εις Ήκεινν, ήτις μετά τον πρόωρον θάνατον της μονογενοῦς μας Μερόπης ιδρύσασα μετ' άλλων ευγενεστάτων Κυριών τον ευαγους σκοπου Σύλλογον «Μερόπειον» διέθετεν υπέρ αὐτοῦ επί δέκα ὁκτώ έκτοτε έτη νύκτας και ήμέρας την πολυμερεστάτην εις μορφωτικά έργα ικανότητά της και κατηνάλισκε την άνεξάντλητον δραστηριότητά της.

Εις Ήκεινν, ήτις φέρουσα την θλίψιν έν τη ψυχή και την νόσον έν τῷ σώματι, εύρισκε παρηγορίαν και δύναμιν άνεγειρουσα τό υγιεινόν τριώροφον διδακτήριον και τον ὡραίον Ναόν του Συλλόγου, έφ' ὧν μετέδιδεν εις τας ψυχάς των άλλων την άστειρευτον αγάπην και τας ἀρετάς της ιδιικής της γενναίας ψυχής.

Εις Ήκεινν, ήν δέν ίσχυσε νά απομακρύνη της έκτελέσεως του καθήκοντος και της άφειδοῦς σπατάλης των τελευταίων δυνάμεών της ουδ' ὁ ὀδυνηρότατος προδ 28 μηνών άκροτηριασμός του ποδός.

Εις Ήκεινν και τας αγαθὰς συνεργάτιδας αὐτῆς, αἵτινες από του παραδείγματός της έμπνεόιναι, διέτηρησαν πάντοτε άμεινόν και ζωηράν την προς τό κοινόν έργον του Συλλόγου άφοσίωσιν άκλόνητον την έμπιστοσύνην, ίσχυράν δέ και αδιάλειπτον την προς άλλήλας ὁμόνοιαν.

Εὐλαβῆς και έγῷ μνήμων τοιούτων ευγενῶν συναισθημάτων εκδήλων εις έξαίρετα έργα μενομένων άφιερῶ και δωρῶ υπέρ του προσφυλοῦς εις Ήκεινν Μεροπείου την παροῦσαν μετάφρασιν, προς άποπεράτωσιν τῆς ὁποίας πολύτιμον συνδρομήν και ένίσχυσιν μοι παρέσχεν ή αγάπη της και ή γαλήνη και ή εύκομία του βίου μας.



Ή Ακαδημία Αθηνών τιμῶσα τις γυναῖκες.

Κατά την πανηγυρικήν συνεδρίασιν τῆς Ακαδημίας Αθηνών τῆς 28ης Δεκεμβρίου άπενεμήθησαν βραβεῖα και εις τρεῖς γυναῖκες.

Ή κ. **Καλλιόπη Στεφονοπούλου** έλαβε τό έξ 6.000 δρχ. βραβεῖον του Σταφιδικοῦ Ὁργανισμοῦ γιά τή μελέτη της περι τῆς καλλιτέρας χρησιμοποίησεως τῆς σταφίδος.

Τό έξ 135 λιρῶν βραβεῖον Ἀλεξ. Μαυρογένους εις μνήμην Μαντοῦς Μαυρογένους διενεμήθη μεταξύ των κ. κ. **Ελ. Κεσίσογλου**, που ὡς νοσοκόμος του Έρυσθροῦ Σταυροῦ έδειξε και εις τό μέτωπο και εις την λουτήν ύπηρεσίαν, σπανίαν αὐτοθυσίαν, και **Ελ. Κρεῖξή** χήρας και μητέρας τεσσάρων τέκνων, ή ὁποία έν του ὑστερημάτός της βοηθεῖ άνέκαθεν τους πτωχούς, συνδράμει τους πάσχοντας και παρηγορεῖ τους δυστυχεῖς.

Ή «Ελληνίς» άναγράφει με ὑπερηφάνεια τά ὀνόματα των τριῶν αὐτῶν γυναικῶν.

Σεμνά κ' επιβλητικά έορτάσθησαν υπό την προεδρίαν του Ακαδημαϊκοῦ κ. Γρ. Καμπούρογλου στον Παρνασσό τά 80 χρόνια της άπαραιμίλου συγγραφῆς Ἀρσινόης Παπαδοπούλου. Μετά τον κ. Ίππ. Καραβίαν, πρόεδρον του Παρνασσοῦ, που εισηγήθη τῆς έορτῆς, ὡμίλησαν αἱ κ. κ. Γιαννίου, Τριανταφυλίδου, Κώττα, Ζωγράφου και Πέρδικα γιά τό έργο της τιμωμένης λογογράφου ή δέ κ. Δρακοπούλου (Μυρτιώτισσα) άνέγνωσε χαρακτηριστικές σελίδες από τά καλήτερα διηγήματά της. Ή «Ελληνίς», έγραψε προδιετίας λεπτομερῶς περι τῆς φιλολογικῆς και ἔθνικῆς δράσεως τῆς έκλεκτικῆς συγγραφῆς, που άφιέρωσε δολόκληρη τή ζωή της εις την διαπαιδαγώγησιν τῆς Ἑλληνικῆς νεολαίας. Έκ μέρους του Έθν. Συμβουλίου των Ἑλληνίδων παρέστη εις την έορτήν ή πρόεδρος αὐτοῦ κ. Παλλοῦ Γεωργαντά και ή σύμβουλος κ. Β. Λέκα.

Αἱ γυναῖκες εργάζονται υπέρ των δικαιωμάτων των. Τόν Νοέμβριον έγινε στο Λονδίνο μία μεγάλη συνέλευσις γυναικῶν ὄλων των τάσεων κ' επαγγελμάτων γιά νά διαμαρτυρηθοῦν έντονότατα έναντίον τῆς αὐξανομένης τάσεως ὅπως σταλοῦν στά σπίτια τους αἱ επί μισθῷ εργάζόμεναι έγγαμοι γυναῖκες. Ή πρόεδρος κ. Pethik-Lawrence εἶπεν, ὅτι ὅπως άλλοτε, έμποχῶρες νά διαχειρίζονται την περιουσία των Αὐτοῦς είναι ὁ πραγματικός λόγος τῆς αντίδράσεως των. Αὐτοῦς είναι τῆς τάσεως των παντρεμένων γυναικῶν, κατά τῆς άνεξαρζουν μερικοί, ένα παροδικό μέτρο, που ἔχει σκοπό νά πρόσφαις γιά νά νικήσουν την αντίστασιν. Εἶνε μία ή επίθεσις κατά τῆς θέσεως τῆς παντρεμένης γυναίκας, τὰ επαγγέλματα, πλην από τά ὀλιγώτερον ζηλευτά παντρεμένες και μή γυναῖκες άπεβλήθησαν άπ' ὄλες τις θέσεις κ' έστάλησαν στά σπίτια τους, με την πρόσφαις, ὅτι ὁ μόνος λόγος ὑπάρξεως γι' αὐτῆς εἶνε νά φέρνουν παιδιά στον κόσμο. Αἱ αντιδραστικαὶ αὐταὶ ιδέαι, λέγει ή πρόεδρος, μεταδίδονται σάν επιδημίας και πέραν των συνόρων...

Ὁ λόρδος Burckmaster και ή λαίδη Astor υπέβηλαν διαμαρτυρίαν και την υπεστήριξαν «έναντίον των ένεργειῶν τῆς κυβερνήσεως», των τοπικῶν αρχῶν και των ιδιωτῶν εργοδοτῶν, που παύουν τις γυναῖκες μόνον και μόνον γιάττι εἶνε παντρεμένες» και ζητοῦν γι' αὐτῆς τά ἴδια δικαιώματα ὅπως και γιά τους άλλους πολίτας: Γιατί νά στερήσωμεν την γυναῖκα του ὑψηλοτέρου της καθήκοντος, νά εργασθῇ γιά τά παιδιά της; Γιατί νά ἦνε τοῦτο προνόμιο μόνον των άνδρῶν; Ή λαίδη Ἀστορ έπετέθη κατά τῆς κυβερνήσεως, του μεγαλειτέρου εργοδότου των γυναικῶν, γιά την αξιοθρήνητη στάσιν ἀπέναντί τους. Αἱ περισ-

σότερες γυναῖκες που πάν στα εργοστάσια, τό κάνουν γιά νά σώσουν τό σπῖτι τους από τή δυστυχία.

Ή διαμαρτυρία έγινε παμπηφεί δεκτή.

Ὁ Διευθυντής του ζαχαροπλαστείου «Πατριαρχικόν» κ. Ἀντώνιος Ἀκζώτης εἶχε την ὡραίαν ιδέαν νά έορτάσῃ την ὀνομαστικήν έορτήν του με την διανομήν γλυκισμάτων σε παιδιά.

Κατόπιν συνεννοήσεως με κυρίας Ὁργανώσεων προστάσις του παιδιοῦ 2.000 παιδιά έπήραν ένα κουτί γλυκά μέσα στο ὁποῖον με λίγα λόγια εἶλε πῶς κατώρθωσε ὁ ἴδιος με τή θέλησιν και την εργασία νά πιτύχῃ στή ζωή.

«Αφού τά παιδιά πάρουν τά γλυκά» εἶπε άποτεινόμενος προς την Ἐπιτροπήν, ή ὁποία άπετελεῖτο από τον Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν, τον Ὑπουργόν τῆς Προνοίας και Ἀντιλήψεως κ. Μακρόπουλον, τον Δήμαρχον κ. Σ. Μερκούρην και τον Ἀκαδημαϊκόν κ. Π. Νιρβάναν «θά παρακαλέσω τις κυρίες νά τά συνοδεύσουν στο Τάφο του Ἀγνωστου Στρατιώτου και νά καταθέσουν τό στεφανίον που θά τους δώσω γιάττι αὐτά ὅλα τά φτωχὰ θά ἔχουν χάσι-στοὺς πολέμους κανένα δικό τους».

Αἱ φεμινιστικαὶ εφημερίδες τῆς Δανίας δημοσιεύουν με ικανοποίησιν την εἰδησιν του διορισμοῦ τῆς κ. Ἐλίζας Ussing, ὡς δικαστοῦ στο άνώτατο δικαστήριον τῆς Κοπεγχάγης. Ἐπίσης έλαβε γιά πρώτη φορά γυναῖκα θέσιν δικαστοῦ στή Λιθουανία, ή κ. Μ. Brazylė.

Ή Νορβηγική Ναυτική Ἑταιρία «Haugesund» διευθύνεται, ὡς μανθάνομεν, από δύο γυναῖκες, τις κυρίες Brummenaes και Torgensen. Ή έταιρία ἔχει ἔξ πλοῖα 23550 τόννων. Τις έπισκευῆς επιβλέπουν αἱ διευθύντρια αὐτοπροσώπως, εκράτησαν δέ με σπιβαρὰ χέρια την επιχειρησί τους και στή δύσκολη μεταπολεμική εποχή.

Γυναῖκα διευθύντρια νοσοκομείου. Τό Γαλλικόν Ὑπουργεῖον Ὑγιεινῆς τοποθέτησε γιά πρώτη φορά γυναῖκα επί κεφαλῆς ενός νοσοκομείου. Ή κ. Bigard που διορίσθηκε διευθύντρια του θεραπευτηρίου του Vaugirard, εἶνε καθ' ὅλα ἀξία νά καταλάβῃ την θέσιν αὐτήν. Ἐχει δίπλωμα πολιτικῶν έπιστημῶν και επί έξαιτίαν ἔχημάτισε μέλος του διοικητικοῦ συμβουλίου των δημοσίων νοσοκομείων.

Ή κ. Gertrud Woker διορίσθηκεν έκτακτος καθηγήτρια τῆς φυσικο-βιολογικῆς χημείας εις τό Πανεπιστήμιον τῆς Βέρνης.

Γιά πρώτη φορά κατέλαβε στήν Ἀμερικῇ γυναῖκα άνωτάτη θέσιν στα ταχυδρομεία των Ἡν. Πολιτειῶν. Ή κ. Nellie Donohoe διορίσθηκε διευθύντρια του ταχυδρομείου τῆς Oakland. με μισθόν 7000 δολλάρ.

Ή πολιτική και κοινωνική δράσις των γυναικῶν τῆς Φινλανδίας. Ὑπό τον τίτλον αὐτόν εξέδωκε τό Έθν. Συμβούλιον τῆς Φινλανδίας τεῦχος που δίδει

σαφή εἰκόνα τῆς πολιτικῆς και κοινωνικῆς δράσεως των γυναικῶν τῆς χώρας αὐτῆς. Τὰ διάφορα γυναικεῖα σωματεῖα διοργάνωσαν μεταξύ άλλων ένα κοινόν βοηθητικό έργο γιά τις άνεργες γυναῖκες των λαϊκῶν τάσεων.

Τό σκίτσο που στο τεῦχος του Δεκεμβρίου *συνάδευσε* τό διήγημα τῆς κ. Ταρσούλη «Τὰ Χριστοῦγεννα τῆς Δέσπας» εἶνε έργον αὐτῆς τῆς συγγραφῆς.

Μανθάνομεν ὅτι κατά τον προσηχῇ μήνα συνέρεχεται στάς Βρυξέλλας μεγάλη Διεθνῆς Διάσκεψις, ή ὁποία λέγεται ὅτι θά διοργανωθῇ υπό των Διεθνῶν Ἐνώσεων υπέρ τῆς Κ.Τ.Ε. Σκοπός τῆς Διασκέψεως εἶνε:

α) νά εκφρασθῇ εκ νέου ή πίστις προς την Κ.Τ.Ε. και προς τό Διεθνές Σύστημα, τό ὁποῖον αντιπροσωπεύει.

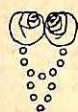
β) Νά ζητηθῇ από ὄλας τας κυβερνήσεις ν' αναλάβουν την ὑποχρέωσιν δι' ενός ὀριστικοῦ συμφώνου νά προβοῦν εις σημαντικὴν μείωσιν των έξοπλισμῶν των και νά ἐγγυηθοῦν την ασφάλειαν και δικαιοσύνην ὄλων των λαῶν.

Εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς «Ελληνίδος» ἐλήφθησαν περιλήψεις των εργασιῶν τῆς Κ. Τ. Ε. του 1933 επί των ἑξῆς θεμάτων: Πολιτική κίνησις, Διάσκεψις άφοπλισμοῦ. Ζητήματα διαιτησίας και οικονομολογικά. Προστασία μειονοτήτων. Πνευματική συνεργασία. Κοινωνιολογία και τεχνική συνεργασία. Κινηματογραφικά. **Στο Δύνειον Ἑλληνίδων** ἔδωκε έπιτυχῇ συναυλίαν ή καλλιτέχνης του πιάνου δις Ἰόλη Μπουνκουβάλα. Εκτελέσασα πολύ ενδιαφέρον πρόγραμμα.

Τό θέατρον Ἀνδρεικέλων που διοργανώνει ή Διαρκῆς Ἐκθεσις Ἑλλ. Προϊόντων στο Ζάππειον ανέλαβε με μεγάλην επιτυχίαν ή γνωστή λογογράφος δις Λιλίκα Νάκου, βοηθούμενη από τας δας Βυζαντίου και Πάντου.

Σεφυλλίζοντας τό σχολικό περιοδικό που εκδίδουν αἱ μαθήτριά του Ἐκπαιδευτηρίου τῆς κ. Μήνας Ἀηδοπούλου μας ἔκαμεν έντύπωσι τ' ὀλοζόντανο πνεῦμα και ή χάρις με την ὁποίαν τά μικρά αὐτά κοριτσάκια διατυπώνουν τις ιδέες των. Ἰδιαιτέρως ἐπσοξέσαμεν ένα άρθριδιον επιγεγραμμένο «Ἀλληλοβοήθεια». Με πόσο τάκτ νιώθει ή γράφουσα πῶς πρέπει τά ευνοούμενα από την τύχη παιδιά νά βοηθήσουν τά φτωχότερα. Σωστή παιδική αἰδελφσύνη, ὅπως την αντίλαμβάνεται ή κάθε μία μας.

Γυναῖκες γιατροὶ στήν Ἰαπωνία. Στήν Ἰαπωνία ὑπάρχουν σήμερα 1500 γιατρίνες που ἔκασκουν τό επαγγέλμά τους. Αὐτή εἶναι μία κολοσσιαία εξέλιξις δεδομένου ὅτι ή πρώτη Ἰαπωνέζα γιατρός ένεφανίσθη μόλις τό 1885 και ὅτι πέρσαν κατόπιν 7 χρόνια ὡς που νά μιμηθῇ μία δεύτερη τό τολμηρό παράδειγμα. Θάρρος χρειαζόνταν πολὺ γιάττι αἱ γυναῖκες τῆς Ἰαπωνίας εἶχαν νά παλαίσουν πολὺ περισσότερον από τις Εὐρωπαῖες κατά τῆς αντιδράσεως γιά τή σπουδῇ των γυναικῶν.



Τὰ καπέλλα εξακολουθοῦν νὰ διακρίνονται γιὰ τὴ ποικιλία τῶν σχημάτων. Ὑπάρχουν δύο κατηγορίαι: ἡ μία κρύβει τὸ μισὸ μέτωπο, ἐπίσης τὸ ἓνα μάτι. Ἡ ἄλλη ἀφίνει τὸ μέτωπο ὅλος διόλου ἀνοιχτὸ καὶ τοποθετεῖ τὸ καπέλλο πίσω πῶς.

Μ' αὐτὴ τὴ μεγάλη ποικιλία δὲν ἐπιτρέπεται σὲ καμμιά γυναῖκα νὰ φορῇ καπέλλο ποῦ νὰ μὴ τῆς πηγαίνει. Γιὰ ὕλικά μεταχειριζόμεθα τὰ καστόρια, τὰ βελουδά, χονδρὲς κορδέλλες, γκρό-γκραίν κ.λ. Στὰ μοντέλα μας, τὸ πρῶτο καπέλλάκι εἶναι βαθειὰ χωμένο στὸ μέτωπο. Εἶναι ἀπὸ γκρό καστόρι μὲ μιὰ ὠραία τσάκιση στὴ κορυφή, καὶ γκαρνίρεται μὲ μαῦρο γυαλιστερό σειρήτι.

Τὸ δεύτερο κατ' ἀντίθεσιν εἶναι τοποθετημένο στὴ κορυφή. Ἐγινε ἀπὸ μαῖο καστόρι καὶ τὸ μπῶρ εἶναι κομμένο σὰν πέταλα λουλουδιῶν. Ὡς μόνη γαρνιτούρα ἔχει μιὰ καρφίτσα ἀπὸ στράς.

Τὸ τρίτο καπέλλάκι μας εἶναι καμωμένο ἀπὸ κορδέλλα γκρό-γκραίν χρώματος μπλέ. Φοριέται πολὺ χωστὰ καὶ εἶναι κομψότατο. Τὸ ἄλλο δίπλα φοριέται κι' αὐτὸ πολὺ πίσω, ἀλλ' ἔχει κ' ἓνα βελάκι ποῦ σκιάζει ὀλίγο τὸ μέτωπο γιὰ νὰ κρύβῃ τὶς ἔννοιες. Εἶναι καμωμένο ἀπὸ μαῦρο βελουδοῦ.



ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ

Π. Ι. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ

Πρόλογος. Εἰσαγωγή. Μετάφρασις. Κείμενον. Σημειώσεις. Σελίδες 1028 εἰς μέγα ὄγδοον. Πωλεῖται ὑπὲρ τοῦ **Μεροπίου** εἰς αὐτὸ (Διον. Ἀρεοπαγίτου 31), εἰς τὸ τυπογραφεῖον Βιτσικουνάκη (Ἀριστείδου 6) καὶ εἰς ὅλα τὰ ἐνταῦθα Βιβλιοπωλεῖα.

ΩΦΕΛΙΜΟΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

Πατέ με σηκώνει γιὰ τὸ τσάι.— 1 σηκῶτι χοιρινό, 1 πατάτα, 1 κρομμῦδι, 1 ρίζα σέλινου, πιπέρι, ἄλατι, μπαχάρι. Ὅλα αὐτὰ βράζουν καλὰ μὲ ὀλίγο νερό. Ὅταν βράσουν, προσθέτετε ἀρκετὴ ψίχα ψωμοῦ γιὰ ν' ἀπορροφήσῃ ὅσο τὸ δυνατόν περισσότερο ὕγρo. Ἐπειτα τὰ περνάτε ὅλα μαζὺ ἀπὸ τὴ μηχανὴ τοῦ κρέατος 4 φορές τὴν μίαν κατόπιν τῆς ἄλλης νὰ γίνῃ φῖνο σὰν ἄλλοιφή. Τότε προσθέτετε 1 πακέτο βούτυρο φρέσκο ἀνακατεύετε καλὰ καὶ ξαναπερνάτε ἀπὸ τὴ μηχανὴ τοῦ κρέατος ἄλλες 2 φορές διὰ νὰ εἶναι σὰν ἄλλοιφή. Ἐὰν δὲν ἐπιτύχατε νὰ εἶναι ἐντελῶς λυωμένο περᾶστε τὸ ἄλλῃ μία φορὰ.

Σερβίρετε σ' ἓνα βάζο καὶ προσφέρετε μὲ γρυνανιὲς στὸ τσάι σας.

Ε. Γ.

Σουφλέ ἀπὸ ψάρι.— Ἐὰν μᾶς περισσεύει βρασμένο ψάρι, μποροῦμε νὰ κάμωμεν ἓνα σουφλέ.

Ὑλικά: τὸ ψάρι, 2 αὐγά, μία σάλτσα μπεσαμέλ. (Χρόνος κατασκευῆς: 20 λεπτά).

Πέρνομεν τὰ ὑπολείμματα τοῦ ψαριοῦ, τὴ μπεσαμέλ καὶ τὰ βράζομεν γιὰ λίγα λεπτά. Τὰ τραβοῦμεν ἀπὸ τὴ φωτιά καὶ προσθέτομεν τοὺς κροκοὺς, τὰ χτυπημένα ἀσπράδια, βάζομεν τὸ ὅλο σ' ἓνα καλὰ βουτυρωμένο ταψάκι καὶ τὸ ἀφίνομεν λίγη ὥρα νὰ ψηθῇ στὸ φούρνο. Εἶναι νοστιμώτατα καὶ στὴ γεύσι καὶ στὴν ὄψιν.

Δικὲρ ἀπὸ πορτοκάλια. Εἰς ἓνα βάζο χωρικτικότητος 2 ὀκ. βάζετε 1 ὀκᾶ καθαρὸ οἰνόπνευμα, 3 πορτοκάλια καὶ 3 λεμόνια ὀλόκληρα καὶ 1/2 ὀκ. ψιλὴ ζάχαρι. Σκεπάζετε τὸ δοχεῖο μὲ φύλλο περγαμνῆς βρεμένης καὶ τὸ ἐκθέτετε στὸν ἥλιο ἐπὶ 39 ἡμέρες. Διυλίζετε τὸ ὕγρo καὶ τὸ γεμίζετε σὲ ποτιλίλλες.

Γιὰ νὰ καθαρίζονται οἱ γοῦνες ποῦ ἔχουν τυχόν λυγδώσει, πέρνομεν πίτυρα ἢ πολὺ ψιλὰ προιονίδια τὰ ὁποῖα ζεσταίνομε σὲ μιὰ κατσαρόλα ἀνακατώνοντες ὀλοένα γιὰ νὰ μὴ κολλήσουν στὸν πάτο. Τ' ἀπλώνομεν πολὺ ζεστά ἐπάνω στὴ γοῦνα καὶ τρίβομεν ἀρκετὰ ὥστε τὸ ὕλικο νὰ μπῇ καλὰ μέσα στὸ τρίχωμα καὶ ν' ἀπορροφήσῃ κάθε λίπος καὶ ἀκαθαρσία. Ἐπαναλαμβάνομεν δύο τρεῖς φορές τὸ ἴδιο καὶ στὸ τέλος τινάζομεν καλὰ τὴ γοῦνα γιὰ νὰ πέσουν ὅλα τὰ πίτυρα ἢ προιονίδια.

Μελιτζανόπηττα: 1 1/2 ὀκᾶ μελιτζάνες, 5 αὐγά, 25 δρ. τυρὶ τριμένο (ἢ φέτα), 50 δρ. βούτυρο, λίγο μοσχοκάρυδο, 100. Βράζεις τὶς μελιτζάνες μὲ ἄλατι, τὶς λύνεις, προσθέτεις τὰ αὐγά, τὸ τυρὶ, τὸ βούτυρο καὶ τὸ μοσχοκάρυδο, στρώνεις τὰ μισὰ φύλλα ἀπὸ κάτω τὴ γέμιση στὴ μέση καὶ τὰ ἄλλα μισὰ ἀπὸ πάνω, τὸ βουτυρώνεις ὅπως συνήθως καὶ στέλνεις στὸ φούρνο.

ΑΡΕΤΗ

Ἡ θεραπευτικὴ ιδιότης τῶν σῦκων. Ἐνα σῦκο κομμένο στὴ μέση ἐπιταχύνει τὸ ὥριμασμα τῶν σπυριῶν τῶν λεγομένων «καλογήρων». Ἐὰν δὲν ἔχομεν φρέσκα σῦκα, μποροῦμεν νὰ μεταχειριστοῦμε καὶ ξηρά. Ἐπίσης ὀφελοῦν καὶ κατὰ τῶν ἐγκυμμάτων.

Γιὰ τὰ κρυοπαγήματα συνιστοῦν νὰ πλύνουν τὰ χέρια μὲ ἄλμυρὸ ἢ ἀπλῶς μὲ παγωμένο νερό. Ὅταν στεγνώσουν καλὰ πρέπει νὰ τρίψουν μὲ σπέρτο τῆς κάμφορας.

Γιὰ τὰ σκασμένα ἄκρα τῶν χειλέων, ποῦ εἶνε πάθσεις μεταδοτικῆς, συνιστοῦν βάμμα ἰωδίου, ἢ μιὰ διάλυσι νιτρικοῦ ἀργύρου 1:20.

Κατὰ τῆς κατοροῆς συνιστοῦν εἰσπνοὲς μὲ χλωροφόρμιο, αἰθέρα, οἰνόπνευμα, μέντα καὶ ἐσέντσα γλυκανίσου εἰς ἴσα μέρη.

Γιὰ νὰ διατηρήσετε τὰ χέρια σας ἄσπρα καὶ μαλακά, πρέπει νὰ τὰ πλύνετε μὲ χλιαρὸ νερὸ ὅπου θὰ ρίξετε μιὰ φούχτα κόλλα ἢ πίτυρα καὶ κατόπιν νὰ τ' ἀλείψετε μὲ κάποιο λίπος.

Συντήρησις ἀδιαβρόχων καὶ ἄλλων ἐνδυμάτων ἀπὸ καουτσούκ: Θὰ τὰ κρεμάσετε σὲ μέρος σκοτεινὸ καὶ ὕγρo. Ἐὰν στὰ χέρια φορᾶτε γάντια ἀπὸ καουτσούκ δὲν πρέπει νὰ πιάνετε καυστικὰς οὐσίες οὔτε πετρέλαιο, οὔτε βενζίνη ἐπίσης ἀποφεύγετε τὴν ἐπαφὴ μὲ λάδι ἢ λίπος.

Μὴ φοβεῖσθε νὰ φορεῖτε τὰ ἐκ καουτσούκ ἐνδύματα, ἢ χρῆσις τὰ ὀφελεῖ, καὶ ἂν θὰ τὰ φυλάξετε γιὰ κάμποσον καιρὸ θὰ τὰ διατηρήσετε ἐντὸς πούδρας ἀπὸ τάλκη.

Δεκέδες ἀπὸ μελάνη τρίβονται μὲ ὀξάλιδα (ξυνιθρα) κατόπιν σαπούνιζονται καὶ ξεπλένονται μὲ καθαρὸ νερό.

Καλὸ μέσο γιὰ τὸ βῆχα εἶνε νὰ βράσωμε κισσὸ σὲ νερό, προσθέτομεν ἄλλο τόσο γάλα, λίγη ζάχαρη, καὶ τὸ πίνομεν πολὺ ζεστό.

Γιὰ τὴ δίψα τῶν ἀρρώστων. Πάρτε 2—3 μῆλα, κόψτε τα εἰς κομματάκια χωρὶς νὰ τὰ ξεφλουδίσετε, βράστε τα 1/4 τῆς ὥρας εἰς 1/2 ὀκᾶ νερὸ περίπου. Περᾶστε τὸ νερὸ ἀπὸ τὸ σιροτήρι καὶ ἀφίστε νὰ κρυώσῃ ὥς ποῦ νὰ ἔχῃ τὴν θερμοκρασίαν τοῦ δωματίου τοῦ ἀρρώστου· δώσετέ το νὰ τὸ πῇ χωρὶς ζάχαρι.

Οἱ τρίχες στὶς βούργισες στερεώνονται, ὅταν ἀποῦ τις πλύνωμε τὶς βουτήξωμε γιὰ λίγα λεπτά σὲ ἄμμωνία ἢ σὲ ξεῖδι. Πρέπει νὰ στεγνώσουν σὶν ἀέρα, μακριὰ ἀπ' τὴ φωτιά.

Νοικοκυρικὴ μόρφωσις. Παραπονούμεθα πῶς ἡ δοιλιὰ τοῦ σπιτιοῦ εἶνε σκληρὴ. Μά, μήπως σκεφθῇκαμε ποτὲ νὰ τὴ βελτιώσωμε. Μήπως μᾶς ἐνώνει ὅλες ἡ ἐπιθυμία ν' ἀνυψώσωμε τὸ ἐπίπεδο τῆς ἐργασίας μας. Βεβαίως ὄχι! Κι' ἀντὶ νὰ ἐπικρίνωμε ἢ μιὰ τὴν ἄλλη, ὥς πρὸς τὴν νοικοκυρῶσύνῃ τῆς, ἔπρεπε νὰ κάμωμεν ἓνα κοινὸ ἀγῶνα.

Είπε δύσκολο, σχεδόν αδύνατο να εκτελέσει η κάθε μία μας την δουλιά του σπιτιού *αριστα*. Εάν λάβωμεν υπ' όψιν μόνο το υλιστικό μέρος της νοικοκυρσύνης πρέπει να ξέρουμε καλά καμιά είκοσιερα τέχνες, που έξω από το σπίτι θ' αποτελούσε ή κάθε μία ένα ξεχωριστό επάγγελμα. Αντί λοιπόν να μένι ή κάθε μία στη γωνιά της και να βασανίζονται, δεν θά ήταν πιο ενδιαφέρον να ζητούσαμε όλες μαζί την λύσι των προβλημάτων που μας παρουσιάζονται καθημερινά;

Από τότε που οι άνδρες κατάλαβαν ότι την τέχνη που ξέρουν δεν πρέπει να την μεταχειρίζονται μόνο για τον έαυτό τους κ' έπαψαν να κρύβουν την πείρα τους σαν κατιτί μυστικό, από τότε προώδευσε ο κόσμος με καταπληκτική ταχύτητα.

ΛΟΥΚΙΑ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Ν. Π. Θεσσαλονίκη. Εάν διαβάσετε προσεκτικά το άρθρον του κ. Tardieu ή «Ψήφος των Γυναικών» που δημοσιεύσαμεν στο τεύχος του Νοεμβρίου, θα ιδήτε ότι ο Γάλλος πολιτικός ισχυρίζεται, ότι μπορεί κανείς να είνε δημοκράτης ή όχι. Δείχνει όμως κυνισμόν εκείνος που λέγει μὲν πως είνε δημοκράτης, βρίσκει όμως σωστό να στερείται το ήμισυ της ανθρωπότητας του δικαιώματος να εκφράσει τη γνώμη του. Το να αποκλείονται της ψήφου ώρισμένοι άνθρωποι με την πρόφασιν ότι θα ψηφίσουν κακώς είνε ή καθ' έαυτη άρνησις της δημοκρατίας. Το πρόβλημα όφείλει να ληθι ολοκληρωτικώς δια της παροχής του δικαιώματος του εκλέγειν και εκλέγεσθαι. Τα μισά μέτρα δεν έχουν πιά τον τόπο τους. Το ρεύμα της κοινής γνώμης πρέπει να γίνη αρκετά ισχυρό για να νικηθι ή συστηματική κακή θέλησις εκείνων που είνε υπέρ των περιορισμένων μόνον δικαιωμάτων.

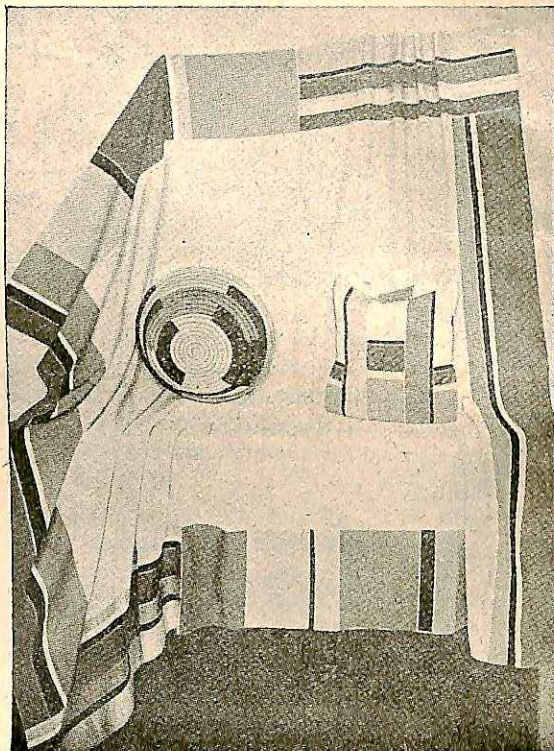
Δεσπ. Π. Α. Β. Ενταύθα. Διορθώσαμεν την διεύθυνσίν σας. Ευχαριστούμεν για τα καλά σας λόγια.

Α. Μ. Ενταύθα. Και βεβαίως πρέπει να κάμη γυμναστική ή γυναίκα, αλλά δεν είνε σωστό να κοπιάζη, ιδίως όταν είνε ήλικιωμένη. Λίγες ρυθμικές κινήσεις μπρός σε άνοιχτο παράθυρο, μερικες βαθειές αναπνοές, ένα περιπάτο την ήμέρα με βήμα ταχτικό. Τώρα για τη κόρη σας, το καλύτερο σπορ είνε το κολύμπι. Το κουτί κουράζει τη καρδιά.

Κ. Α. Κόρινθο. Ελληνιστί ή φράσις «του πουλιού το γάλα», σημαίνει κατιτί το αδύνατο. Γαλλιστί όμως το γάλα, όχι του πουλιού, αλλά της κόττας (lait de poule) υπάρχει, ή μάλλον γίνεται ως δυναμωτικό. Παρασκευάζεται ως εξής: Σε 150 γραμ. βρασμένο γάλα λιώνουμε 30 γραμ. ζάχαρι, χτυπούμε 2 κροκούς, τους προσθέτομε μαζί με 2 κουταλιές της σούπας ανθόνερο. Το ξαναβράζομε σε σιγανή φωτιά να δέση λίγο και το πίνομε ζεστό.

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΜΑΣ

Σας φέρνομεν σήμερα ένα ωραίο σχέδιο για τραπεζομάντηλο του τζαγιού, και ένα κόζυ και καλαθάκι από πλεχτή ψάθα. Τα δύο πρώτα είνε έργασμένα από άσπρο λινό και ή μπορτούρα γίνεται από λινό σε μπλέ, κιτρινοκόκκινο και μαύρο. Όλες οι οί ραφές θα γίνουν με τη μηχανή. Το καλαθάκι πλέκεται από ψάθα κιτρινοκόκκινη, μπλέ, μπέζ και καφέ σκούρο. Τα τρία αυτά αντικείμενα είνε κατάλληλα για έξοχικό σπίτι ή βεράντα.



Εάν έχομε τζάκι στη σάλα μας και μās λείπει ένας μεγάλος καθρέπτης του τοίχου, που θα τον τοποθετούσαμε επάνω από το τζάκι, μπορούμε να τον αντικαταστήσωμε μ' ένα ωραίο παληό κέντημα ή ύφαντό. Μέσα στο ύφανμα αυτό κρεμούμεν ένα μικρότερο καθρέπτη ή και μια όμορφη εικόνα.

Η επέκτασις των προνομίων των γυναικών είνε ή γενική άρχη όλων των κοινωνικών προόδων.
Fourrier

Αί γυναίκες αγαπούν εκείνο που λάμπει, όχι εκείνο που άντανακλά.

Romain Rolland

ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

Η εκλεκτή μας συνεργάτις κ. Αθηνά Ταρσούλη ώμίλησε στο Λύκειον Ελληνίδων περι της *Καλαμάτας και των γύρω της Μοναστηρίων*. Η κ. Ταρσούλη διηγήθηκε με τη γνωστή χάρι τις ταξιδιωτικές της εντυπώσεις, κ' έδειξε πλήθος φωτεινών εικόνων-πράγμα που έκαμε την ωραίαν διάλεξιν άκόμη πιο παραστατική. Το πολυπληθές κοινόν έπέρασε στο Λύκειο, μιάν ώρα πραγματικής απολαύσεως.

Ο διαπρεπής Κύπριος λόγιος και πολιτικός κ. Ν. Λανίτης, ώμίλησε στο Λύκειον Ελληνίδων, περι τεςσάρων Ελληνίδων της Κύπρου. Με πολλήν ευφράδειαν εξιστόρησε τον βίον της Ελένης Παλαιολόγου, ή οποία έγινε σύζυγος του βασιλέως Ιωάννου Β' της Κύπρου, κατόπιν ανέφερε την κόρην της Καρλότταν, την Μαρίαν Συγκλητικήν και τέλος την Ελισάβετ Λωμάκου της οποίας υιός ήτο ο μεγάλος Γάλλος ποιητής Ανδρέας Ζενιέ.

Ο Σύνδεσμος για τα Δικαιώματα της Γυναίκας διοργανώνει στην αίθουσα των Έμποροϋπαλλήλων μαθήματα για τη πολιτική άγωγή των γυναικών. Πρώτη ομιλήτρια είνε ή πρόεδρος του νομικού τμήματος του Ε. Σ. Ε. κ. Άγνη Ρουσσοπούλου-Στουδίτου, ή οποία εις δύο μαθήματα θ' αναπτύξη το θέμα «τι είνε πολιτεία».

ΣΤΗΛΗ ΚΙΝΗΣΕΩΣ ΕΘΝ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Εις τās 28 Δεκεμβρίου το «Τμήμα Προστασίας Παιδιού» του Ε. Σ. Ε. τη συμπράξει και του τμήματος «Υγιεινής» έδωσαν εις το Ζάππειον μιā ωραία Πρωτοχρονιάτικη έορτή στα άπορα παιδιά, για τα οποία και εργάζεται.

300 παιδιά ξεκίνησαν από τον συνοικισμόν Άσσυρμάτου και από τα Πετρώωνα συνοδευόμενα από τās διδασκάλας και τους διδασκάλους των για να έλθουν να εορτάσουν την ήμέραν αυτή και να χαιρετήσουν τον καινούργιο χρόνο και ξεκίνησαν άλλα με χαλασμένα παπούτσια και άλλα με τσόκαρα—μάλιστα παιδιά του σχολείου που πηγαίνουν με τσόκαρα!

Τα πόδια μαρτυρούσαν την φτώχεια και την δυστυχία και το προσωπάκι τους την ευτυχία, γιατί ή όψις τους ήταν φωτισμένη και χαρούμενη από την ευτυχισμένη έκφραση που έχει κανείς όταν ξέρει ότι κατι καλόν τον περιμένει! Έτσι χαρούμενα και ήμερομένα από την ευχάριστη αυτή άναμνή, περνούσαν από τās αιδούσας της Εκθέσεως δυό-δυό, γοργά και έλαφρά και έσπευδαν να τοποθετηθουν εις την αίθουσαν του Φασουλι, την οποίαν ευγενώς παρεχώρη-

σεν ο Γεν. Διευθυντής της Εκθέσεως κ. Μπαβαβέας, μιā ευγενής και φιλόανθρωπος ψυχή.

Ένα απλό κύμα ψιθυρισμού άκούστηκε στην αίθουσα του Φασουλι όταν τα παιδιά είδαν εξαφνα δίπλα στην σκηνή, από την οποία θα παρακολουθούσαν τās περιπετειάς του Φασουλέτου Ροβινσώνας, να κάθεται ο Άγιος Βασίλειος περιτριγυρισμένος από πολύχρωμα πατέτα και ωραίες μοπομονιέρες και τότε εξέσπασαν σε ζωηρά τραγούδια, τα οποία διέκοψεν ή εμφάνισις του Φασουλέτου επί σκηνής. Με κέφι και με γέλοια παρηκολούθησαν την παράστασι και εις το τέλος προσέφεραν μιā καλλιτεχνική μοπομονιέρα για άνάμνησι στον Φασουλι, ο οποίος χορεύοντας έτραγουδούσε μαζί με τα παιδιά τον Άγιοβασίλη και ή μεγάλη αίθουσα άντήχησε από χαρούμενες παιδικές φωνές.

Με άπαράμιλλη τάξι έπέρασαν τα παιδιά κατόπιν εις την κυκλικήν αυλήν του Ζαπτείου όπου ο Γεν. Διευθυντής κ. Μπαβαβέας είχε φροντίσει να τοποθετηθουν επάνω σε τραπέζια σκεπασμένα με Έλληνικες σημαίες τα παιχνίδια τα οποία προσέφεραν διάφοροι εκθέται για τα παιδιά τη ευγενή πρωτοβουλιά του ιδίου, και τα πλούσια με γλυκά πακέτα των κυριών του Τμήματος «Προστασίας Παιδιού» και τμήματος «Υγιεινής» και έτσι τα παιδιά κρατώντας γλυκά και παιχνίδια και ζητοκραυγάζοντα εξέχυθησαν με τάξι από το κτίριον της Εκθέσεως για να οδηγηθουν εις το Συσσίτιον του Βαρβακειού, όπου αί κυρίες του Τμήματος έσερβίρισαν εις τα 300 παιδιά κα εκλεκτό φαγητό, το όποιον είχαν ιδιαιτέρως παραγγείλει και έμοίρασαν και φρούτα για να συμπληρωθι ή ευχαρίστησις των παιδιών των οποίων ή χαρά και ή ευτυχία ήταν πραγματικώς συγκινητική.

Π. ΚΑΪΡΗ

Η Ελληνίς, βασιζόμενη επί της πίστεως και της αγάπης των συνδρομητιών της, αρχίζει μ' έμπιστοσύνην το 14ον έτος από της ίδρύσεώς της.

Υπενθυμίζει προς τούτοις εις τās φίλας της ότι είνε το μόνον περιοδικόν που τās θέτει εις επικοινωνίαν με την γυναικείαν κίνησιν της Ελλάδος και του έξωτερικού. Είνε επομένως το άπαραίτητον όργανον δια κάθε Ελληνίδα, ή οποία ενδιαφέρεται και επιθυμεί να συντελέση εις την βελτίωσιν της θέσεως των όμοφύλων της.

Όσαι τυχόν δεν επλήρωσαν την συνδρομήν του παρελθόντος έτους παρακαλούνται να την αποστείλουν εις τα γραφεία μας για να μη διακοπι ή αποστολή του φύλλου.

“L'HELLENIS,”

Organe mensuel du Conseil National
des femmes hellènes

Redaction-Administration: Rue Alex. Soutsou 26

Athènes, Janvier, 1934

Comment devra nous trouver la nouvelle année, par H. R. Avec la nouvelle année, dans laquelle nous sommes entrées il y a quelques jours, commence la 14^{ième} année de la vie de notre Revue. En commençant l'année une question nous préoccupe: Le féminisme a-t-il remporté une victoire, est-il décidément vaincu, ou est-il resté hésitant à piétiner sur place? Nous croyons que nos lectrices nous donneront raison, si nous affirmons, que dans l'âme de beaucoup de femmes grecques le féminisme n'a pas encore eu un effet persuasif, qu'elles n'ont pas encore complètement compris que le féminisme est une question qui ne se rapporte pas seulement à elles-mêmes, mais à la société entière. Pour réaliser cela il faudrait qu'elles sortent de leur indifférence et inactivité pour atteindre le but auquel elles aspirent en parole, mais pour lequel elles n'ont pas encore mis en action toute leur énergie.

En Grèce le féminisme n'a fait presque aucun progrès. Même la simple question, de savoir si les femmes, outre leur droit de vote aux prochaines élections municipales, pourront aussi être élues, n'a pu être résolue par la Chambre des députés. Nous croyons pourtant qu'une action plus unifiée de toutes les organisations féminines et non seulement de celles de la capitale, mais aussi des corporations provinciales, qui s'occupent pour la plupart seulement d'œuvres charitables, serait efficace pour faire avancer la question. Naturellement une telle union devrait avoir pour premier but la collaboration pour la conservation de la paix et le désarmement international. Sans une paix assurée les efforts pour une réforme de la société sont vains. Les pays, qui sont gouvernés par un système faciste ont déjà déclaré la guerre à la femme qui travaille; il est donc temps que dans notre petit pays les femmes prennent elles-mêmes leur sort en mains et qu'elles combattent pour leurs droits ce qui est en même temps un pas vers le bonheur de l'humanité. L'Hellenis souhaite que l'année 1934 apporte un progrès sensible pour toutes ces questions.

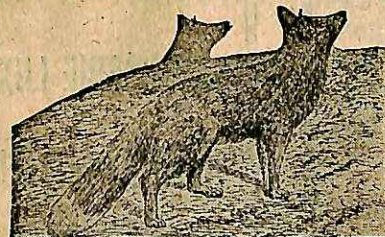
Faut-il supprimer les incurables, par Irène Lascaridi. L'auteur, qui dirige à Athènes l'Asile des enfants aveugles, expose d'abord les causes de la cécité qui, en Grèce, doit rarement être attribuée à l'alcoolisme. Les enfants qui après une méningite deviennent aveugles et quelques fois sourds-muets ont généralement des tares héréditaires syphilitiques. Souvent ces pauvres infirmes sont envoyés à l'asile dans un état pitoyable, et parfois la question surgit: Vaut-il la peine que tant de personnes saines, robustes, normales, se sacrifient pour obtenir un rayon de lucidité dans l'esprit des ces malheureux deshérités? L'Allemagne qui applique une politique d'amélioration de la race prend des mesures rigoureuses pour l'hygiène de son peuple. En l'ancienne Sparte on jetait les enfants infirmes dans un gouffre pour ne pas noircir l'éclat de l'État.

Mais depuis est apparu le Fils de Dieu qui ouvrit de nouveaux horizons de miséricorde et de bonté. Ceux qui ont réellement l'amour de l'humanité, seront mille fois récompensés s'ils parviennent à éveiller une étincelle de joie ou d'espoir dans une âme obscure; ils ont la satisfaction de penser, qu'en servant un malheureux ou déshérité, ils offrent un sacrifice à Dieu.

L'art céramique grec, par Ang. Hadjimihali. La céramique fut autrefois exécutée en Grèce uniquement par les femmes; c'était un métier domestique dont la connaissance était transférée de mère en fille et de cette tradition résultait d'excellents ouvriers. Peu à peu la céramique devint un travail de fabrique; actuellement il y en a un grand nombre en Grèce et chaque atelier, soit dans les îles de l'Archipel, soit sur le continent, fabrique des produits d'un genre spécial avec des ornements caractéristiques. Beaucoup des ces artisans étant venu de l'Asie Mineure décorent leur poterie avec des ornements d'un goût oriental, mais nous espérons qu'une sélection se fera et que petit à petit ce métier se développera en un art populaire purement grec.

Trois femmes couronnées par l'Académie d'Athènes. A la dernière séance de l'Académie celle de la distribution des prix, trois de ceux-là furent attribués à des femmes: Mme Stefanopoulo en eut un pour son excellente étude sur la meilleure utilisation du raisin sec. Mme Kessiosoglou pour son dévouement et son long service d'infirmière de la Croix Rouge, et Mme Kriezi pour son dévouement et l'aide apportée aux pauvres et aux malheureux.

ΜΑΣΤΙΧΑΙ ΜΕΖ ΠΑΣΤΙΛΛΙΑΙ
= ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΕΖ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ =
Ἐλεούσης 10 — Μ. ΚΑΡΑΒΟΥΣΑΝΟΥ — Ἀθήναι



ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΓΟΥΝΑΡΙΚΩΝ

ΝΑΟΥΜ ΤΣΙΤΣΙΝΑ & ΑΦΟΥ

ΣΤΟΑ ΜΕΛΑ 10 - ΑΘΗΝΑΙ

Πλουσία και διαρκής παρακατάδηκη πάντων τῶν κλασικῶν, φαντεζί,
και πολυτελείας γουναρικῶν.

ΡΕΝΑΡ — ΑΣΤΡΑΧΑΝ — ΚΑΡΑΚΙΟΥΛΑ — ΠΟΥΛΕΝ κλπ.

Παλτά διάφορα και με Παριζιάνικο γούστο.

ΤΙΜΑΙ ΑΣΥΝΑΓΩΝΙΣΤΟΙ ΠΩΛΗΣΙΣ ΛΙΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΧΟΝΔΡΙΚΗ

Προσοχή στην ἀνωτέρω Διεύθυνσιν διότι οὐδέν ἄλλο κατάστημα ἢ ὑποκατάστημα ἔχομεν πλὴν τοῦ ἐπὶ τῆς ΣΤΟΑΣ ΜΕΛΑ 10.

ΚΟΜΜΩΤΗΡΙΟΝ ΧΑΜΑΡΑΚΗ



ΣΤΑΔΙΟΥ 37
ΣΤΟΑ ΔΗΜ. ΥΠΟΛΑΛΗΩΝ
ΤΗΛ. 23-208

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΑΣ

ΟΔΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 5.

ΠΡΑΤΗΡΙΟΝ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ

Τῆς Ἐθνικῆς Στέγης, τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Ἑλληνίδων, τοῦ Μπε-
νακείου, τοῦ Πατριωτικοῦ Ἰδρύματος Θεσσαλονίκης, τοῦ Σπιτιοῦ τοῦ
— Κοριτσιοῦ, τοῦ Συλλόγου Παροχῆς Ἑργασίας Μυτιλήνης —

ΚΑΙ ΒΙΟΤΕΧΝΩΝ

ΦΑΝΤΑ κάθε εἶδους καὶ διὰ κάθε χρῆσιν ὑφάσματα μάλλινα, βαμβακερὰ καὶ μεταξωτὰ τοῦ
πήχεως, φορέματα, κουρτίνες, στόρ, μαξιλάρια, διαδρομους κλπ. Κιλίμα, κουβέρτες, στρωσίδια
διάφορα. — ΦΑΝΤΑ ΚΕΝΤΗΤΑ κάθε τεχνοτροπίας. — ΚΕΝΤΗΜΑΤΑ: μαξιλάρια, κουρτίνες,
στόρ, φορέματα, μπλουζες, κιμονό, τραπεζομάνδηλα, πετσετάκια, καρὲ τραπεζιῶν κλπ., τσάντες,
πορτφεῦ, καλύμματα βιβλίων. — ΑΣΠΡΟΡΡΟΥΧΑ πάσης φύσεως, μπονέδες καὶ ποδιές ὑπηρεσίας,
μαντηλάκια κλπ. — ΣΤΑΜΠΑΤΑ, τσεμπέρια κλπ. — ΠΑΙΓΝΙΔΙΑ: διάφορες κοῦκλες, χωρικές
ἐνδυμασίες, βάρκες, ζῶα κλπ. — ΤΣΑΡΟΥΧΙΑ — ΑΣΗΜΙΚΑ: πόρτες, καρφίτσες, βραχιόλια,
σκουλαρίκια, τάσια, δίσκοι κλπ. — ΣΜΑΛΤΑ: εἰκόνες, καρφίτσες, παντατίφ, βάζα — ΜΕΤΑΛ-
ΛΟΥΡΓΙΚΑ: δίσκοι, ἀμπαζούρ, κασπὸ κλπ. — ΚΕΡΑΜΕΙΚΑ: Σκοπέλου, Μυτιλήνης, Κιοντά-
χειας, Κεραμεικοῦ, ὑάλινα Ἑταιρίας Ἀπασμάτων. — ΕΥΛΟΓΛΥΠΤΑ διάφορα, καρέκλες κλπ.

ΝΟΜΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ

ΟΔΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΣΟΥΤΣΟΥ 26

ΠΑΡΕΧΕΙ ΔΩΡΕΑΝ

ΝΟΜΙΚΑΣ ΣΥΜΒΟΥΛΑΣ

ΕΙΣ ΑΠΟΡΟΥΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

ΑΝΟΙΚΤΟΝ ΕΚΑΣΤΗΝ ΠΕΜΠΤΗΝ 12-1 Μ. Μ





ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ
ΙΔΡΥΤΗΣ
1841

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1841

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΝ ΔΡΧ. 1.205.000.000

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ (ΤΗ. 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1933) . . . „ 8.607.000.000

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

ΙΩΑΝ. Α. ΔΡΟΣΟΠΟΥΛΟΣ

ΥΠΟΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

ΑΛΕΞ. Γ. ΚΟΡΙΖΗΣ

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ:

Ἅγιος Νικόλαος (Κρήτη)	Θεσσαλονίκη	Μεσσήνη
Ἀργίριον	Θήβαι	Μιτυλήνη
Ἀγυιά (παγόμενον εἰς Ὑπ/μα Λαοισί.)	Θήρα	Ναύπακτος
Ἀθήναι:	Ἰθάκη	Ναύπλιον
Ὑπ/μα, ὁδὸς Μητροπόλεως 9	Ἰστιαία (Ξηροχώριον)	Νιγρίτα
Πρακτορεῖον Καλλιθέας	Ἰωάννινα	Ξάνθη
Πρακτορεῖον Νέας Ἰωνίας	Καβάλλα	Ὀρεσιτιάς
Πρακτορεῖον Παγκρατίου	Καλάβρυτα	Παξοὶ
Αἴγιον	Καλέμαι	Πάτραι
Ἀλεξανδρούπολις	Καλαμπάκα	Πειραιεὺς
Ἀλμυρὸς	Καρδίτσα	Πλωμάριον (Μιτυλήνης)
Ἀμαλιάς	Καρλόβασι (Σάμου)	Πόρος
Ἀμύνταιον (Σόφοβις)	Καρπενήσιον	Ποταμὸς
Ἀμφίκλεια	Καρναὶ (Ἅγιον Ὅρος)	Πρόβεζα
Ἀμφισσα	Καστοριά	Ρύλος
Ἄνδρος	Κατερίνη	Ρύργος
Ἀργοστόλιον	Κέρκυρα	Ρεθύμνη
Ἄρτα	Κιλκίς	Σέρραι
Ἀταλάντη	Κοζάνη	Σητεία (Κρήτη)
Βάμος (Κρήτη)	Κομοτινή	Σικυνωνία (Κιάτον)
Βέρροια	Κόρινθος	Σκιάθος
Βόλος	Κύθηρα	Σουφλίον
Γέρα	Κύμη	Σπάρτη
Γρεβενά	Κυπαρισσία	Σύρος
Γύθειον	Λαγκαδάς	Τρίκαλα
Δημητσάνα	Λαμία	Τρίπολις
Διδημότειχον	Λάρισα	Φάρσαλα
Δράμα	Λεβάδεια	Φλώρινα
Ἑδεσσα	Λευκάς	Χαλκίς
Ἑλασσών	Λήμνος	Χανιά
Ἑλευθερούπολις (Πράβιον)	Λιμὴν Βαθέως (Σάμου)	Χίος
Ζάκυνθος	Μεγαλόπολις	
Ἡράκλειον	Μεσολόγγιον	

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ : ΕΝ ΑΙΓΥΠΤῳ

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ: Rue Stamboul No 17

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΝ ΚΑΪΡῳ: Rue Emad el Dine No 17

ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΝ ΕΝ ΖΑΓΑΖΙΚ: Rue Tewfiki

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΑΙ εἰς ὅλας τὰς χώρας τοῦ Ἑξαμετικοῦ

HELLENIC BANK TRUST COMPANY, NEW YORK: 51 Maiden Lane

Ἰδρυθεῖσα ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, συμφώνως μετὰ τοὺς νόμους τῆς Πολιτείας τῆς Νέας Ὑόρκης, πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ἑλλήνων

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΟΛΟΣΧΕΡῶΣ ΚΑΤΑΒΕΒΛΗΜΕΝΑ \$ 1.500.000